

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De rechtsdwaling: een onderzoek naar de plaats en betekenis van de rechtsdwaling en het beginsel dat eenieder wordt geacht het recht te kennen in het Nederlandse recht, in het bijzonder het privaatrecht
Weijers, H.J.

Citation

Weijers, H. J. (2026, April 8). *De rechtsdwaling: een onderzoek naar de plaats en betekenis van de rechtsdwaling en het beginsel dat eenieder wordt geacht het recht te kennen in het Nederlandse recht, in het bijzonder het privaatrecht. Meijers-reeks*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4300743>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4300743>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Literatuurlijst

A

Aa, De Smidt & Huussen 1968

H. Aa, J. Th. de Smidt & A.H. Huussen (red.), *Bronnen van de Nederlandse codificatie sinds 1798. I: Stukken van algemene aard; de gedrukte ontwerpen van 1804 en hun voorgeschiedenis* (Werken der Vereeniging tot uitgaaf der bronnen van het oud-Vaderlandse recht. Derde reeks, nr. 22), Utrecht: Kemink en zoon NV 1968.

Aaftink 1974

H.A.M. Aaftink, *Afstand van vermogensrechten* (diss. Utrecht), Deventer: Kluwer 1974.

Aaftink 1980

H.A.M. Aaftink, 'Rechtsverwerking en afstand van recht', *TPR* 1980, p. 793-830.

Abas 1997

P. Abas, 'Kan de dwaling naar huidig recht nog als een wilsgebrek worden aange-merkt?', in: P. Abas (red.), *J.L.P. Cahen-bundel. Uitgegeven ter gelegenheid van het afscheid van J.L.P. Cahen als hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam*, Deventer: Gouda Quint 1997, p. 11-22.

Abas 2016

P. Abas, 'Gedeeltelijke hercodificatie in Frankrijk', *WPNR* 2016/7128, p. 980-983.

Albert 2017

P.G.H. Albert, 'Het 'Credit Suisse-arrest' formeelrechtelijk beschouwd', in: L.J.A. Pieterse & R. van Scharrenburg (red.), *Springende punten. Liber Amicorum mr. P.J. van Amersfoort (Van Amersfoort-bundel)*, Deventer: Wolters Kluwer 2017, p. 1-11.

Alen, Heringa, Heirbaut & Rotteveel Mansveld 2016

A.A.B. baron Alen, A.W. Heringa, D. Heirbaut & C.J. Rotteveel Mansveld (red.), *De Grondwet van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden van 1815. Staatkundige en historische beschouwingen uit België en Nederland*, Den Haag: Boom juridisch 2016.

Alexander 1986

W. Alexander, 'Beperking van terugwerkende kracht van rechterlijke uitspraken', *RM Themis* 1986, p. 492-502.

Allfeld 1904

P. Allfeld, *Die Bedeutung des Rechtsirrtums im Strafrecht* (Rede beim Antritt des Prorektorats der Königlich Bayerischen Friedrich-Alexanders-Universität Erlangen 1904), Whitefish: Kessinger Publishing 2010 (oorspronkelijke publicatie: 1904).

Altena-Davidsen 2016

J.G.H. Altena-Davidsen, *Het legaliteitsbeginsel en de doorwerking van Europees recht in het Nederlandse materiële strafrecht* (diss. Leiden; Meijersreeks nr. 268), Deventer: Wolters Kluwer 2016.

Van Amersfoort 2016

P.J. van Amersfoort, 'Over rechtsvorming, rechtszekerheid en *prospective overruling*', in: P.G.H. Albert e.a. (red.), *Systeem en symmetrie. Opstellen aangeboden aan mr. C.B. Bavinck, creatief denker, bevlogen fiscalist, begenadigd rechter ter gelegenheid van zijn afscheid als raadshier in de Hoge Raad der Nederlanden op 21 september 2016 (Bavinck-bundel)*, Deventer: Wolters Kluwer 2016, p. 9-16.

Ancery 2016

A.G.F. Ancery, 'Rechterlijk overgangsrecht', in: E.B. Rank-Berenschot e.a. (red.), *Alles afgewogen. Privaatrechtelijke opstellen aangeboden aan mr. C.L. de Vries Lentsch-Kostense ter gelegenheid van haar afscheid als Plaatsvervangend Procureur-Generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden*, Deventer: Wolters Kluwer 2016, p. 7-15.

Van Angeren 2024

J.A.M. van Angeren, *De gewone rechter en de bestuursrechtspraak* (Serie Staats- en bestuursrecht praktijk), Deventer: Wolters Kluwer 2024.

Van Apeldoorn 1944

L.J. van Apeldoorn, 'Voorwaardelijke gemeenschap van goederen', *NJB* 1944/13 en 14, p. 107-111 en 115-119.

Van Arendonk 2010

H.P.A.M. van Arendonk, 'Terugwerkende kracht van fiscale wetgeving: wetgevingskunst(jes)?', in: H.P.A.M. van Arendonk, J.J.M. Jansen & L.G.M. Stevens (red.), *Wetgevingskunsten. Vriendenbundel aangeboden aan Jan Kees Bartel, de fiscale kunstenaar, ter gelegenheid van zijn afscheid als lid van de Raad van State op 26 mei 2010*, Den Haag: Sdu Uitgevers BV 2010, p. 19-34.

Van Asperen 1931

J.A.F. van Asperen, 'Boekbespreking Mr. J. Zaaijer, *De Rechtsdwaling*', in: C.W. Star Busmann & F.G. Scheltema (red.), *Rechtsgeleerd magazijn: tijdschrift voor binnen- en buitenlandse rechtsstudie (vijftigste jaargang)*, Haarlem: de erven F. Bohn 1931, p. 112-118.

Van Asperen de Boer 2018

C.M.I. van Asperen de Boer, 'Strafrechtelijke waarborgen bij de bestuurlijke boete', in: M. Jurgens & R. Stijnen (red.), *Compliance in het financieel toezichtrecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2018, p. 223-261.

Asser 1838

C. Asser, *Het Nederlandsch Burgerlijk Wetboek vergeleken met het Wetboek Napoleon*, Den Haag: Gebroeders Van Kleef 1838.

Asser/Anema V 1953

A. Anema (m.m.v. P.J. Verdam), *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. V. Van bewijs*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1953.

Asser/Bartels & Van Mierlo 3-IV 2021

S.E. Bartels & A.I.M. van Mierlo (m.m.v. H.D. Ploeger), *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 3. Vermogensrecht algemeen. Deel IV. Algemeen goederenrecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2021.

Asser/De Boer, Kolkman & Salomons 1-I 2020

J. de Boer, W.D. Kolkman & F.R. Salomons, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 1. Personen- en familierecht. Deel I. De persoon, afstamming en adoptie, gezag en omgang, levensonderhoud, bescherming van meerderjarigen*, Deventer: Wolters Kluwer 2020.

Asser/Hartkamp 4-II* 1985

A.S. Hartkamp, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 4. Verbintenissenrecht. Deel II*. Algemene leer der overeenkomsten volgens het nieuwe burgerlijk wetboek*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1985.

Asser/Hijma 7-I 2024

Jac. Hijma, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 7. Bijzondere overeenkomsten. Deel I. Koop en ruil*, Deventer: Wolters Kluwer 2019.

Asser/Houben & Van Schaick 7-VIII 2023

I.S.J. Houben & A.C. van Schaick, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 7. Bijzondere overeenkomsten. Deel VIII. Bewaarneming, borgtocht, vaststellingsovereenkomst, franchise, bruikleen, altijddurende rente, spel en weddenschap*, Deventer: Wolters Kluwer 2023.

Asser/Kamphuisen 3-III 1960

P.W. Kamphuisen (m.m.v. J. van Anandel), *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 3. Verbintenissenrecht. Derde stuk. Bijzondere overeenkomsten*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1960.

Asser/Kleijn 5-IV 1988

W.M. Kleijn, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 5. Bijzondere overeenkomsten. Deel IV. Bewaargeving, bruikleen, verbruikleen, borgtocht, schenking, gevestigde en altijddurende renten, kansovereenkomst en lijfrente, spel en weddenschap, vaststellingsovereenkomst en dading*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1988.

Asser/Kolkman & Salomons 1-II 2023

W.D. Kolkman & F.R. Salomons, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 1. Personen- en familierecht. Deel II. Huwelijk, geregistreerd partnerschap en ongehuwd samenleven*, Deventer: Wolters Kluwer 2023.

Asser/Kroeze 2-I 2021

M.J. Kroeze (m.m.v. H. Beckman & M.A. Verbrugh), *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 2. Rechtspersonenrecht. Deel I. De rechtspersoon*, Deventer: Wolters Kluwer 2021.

Asser/Perrick 4 2021

S. Perrick, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 4. Erfrecht en schenking*, Deventer: Wolters Kluwer 2021.

Asser/Rutten 4-II 1975

L.E.H. Rutten, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 4. Verbintenissenrecht. Deel II. Algemene leer der overeenkomsten*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1975.

Asser/Scholten Algemeen deel* 1974

P. Scholten, *Mr. C. Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Algemeen Deel**, Deventer: Kluwer 1974.

Asser/Sieburgh 6-I 2024

C.H. Sieburgh, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 6. Verbintenissenrecht. Deel I. De verbintenis in het algemeen, eerste gedeelte*, Deventer: Wolters Kluwer 2024.

Asser/Sieburgh 6-II 2021

C.H. Sieburgh, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 6. Verbintenissenrecht. Deel II. De verbintenis in het algemeen, tweede gedeelte*, Deventer: Wolters Kluwer 2021.

Asser/Sieburgh 6-III 2022

C.H. Sieburgh, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 6. Verbintenissenrecht. Deel III. Algemeen overeenkomstenrecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2022.

Asser/Sieburgh 6-IV 2023

C.H. Sieburgh, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 6. Verbintenissenrecht. Deel IV. De verbintenis uit de wet.*, Deventer: Wolters Kluwer 2023.

Asser/Rank 6-V 2024

W.A.K. Rank, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 6. Verbintenissenrecht. Deel V. Betalingsverkeer*, Deventer: Wolters Kluwer 2024.

Asser/Vonken & Ibili 10-II 2025

A.P.M.J. Vonken & F. Ibili (m.m.v. F.W.J.M. Schols), *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 10. Internationaal privaatrecht. Deel II. Internationaal personen- en familierecht en erfrecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2025.

Asser/Vranken Algemeen deel 1995**

J.B.M. Vranken, *Mr. Asser's handleiding tot de beoefening van het Nederlands burgerlijk recht. Algemeen deel***, Deventer: Kluwer 1995.

Asser/Vranken Algemeen deel* 2005**

J.B.M. Vranken, *Mr. C. Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Algemeen Deel****, Deventer: Kluwer 2005.

Asser/Vranken Algemeen deel** 2014**

J.B.M. Vranken, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Algemeen Deel****. Een synthese*, Deventer: Kluwer 2014.

Asser Procesrecht/Asser 3 2023

W.D.H. Asser, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Procesrecht. 3. Bewijs*, Deventer: Wolters Kluwer 2023.

Asser Procesrecht/Van Schaick 2 2022

A.C. van Schaick, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Procesrecht. 2. Eerste aanleg*, Deventer: Wolters Kluwer 2022.

B**Van Baalen 2005**

S.B. van Baalen, 'Het leasen van effecten; over hoogmoed en de val', *WPNR* 2005/6604, p. 1-23.

Van Baalen 2009

S.B. van Baalen, 'Wat is het lot van teleurstellende overeenkomsten anno 2009?', in: A.G. Castermans e.a. (red.), *Ex libris Hans Nieuwenhuis. Opstellen aangeboden aan prof. mr. J.H. Nieuwenhuis, hoogleraar burgerlijk recht aan de Universiteit Leiden, bij zijn emeritaat*, Deventer: Kluwer 2009, p. 295-308.

Baas, Houben & Van der Weide 2022a

L. Baas, I.S.J. Houben & J.A. van der Weide, 'Toestemming ex artikel 1:88 lid 1 sub c BW voor internationale borgtochten', in: A.G. Castermans e.a. (red.), *Parels aan de kroon. Over de betekenis van het bouw- en aanbestedingsrecht en het familievermogensrecht voor het 30 jarig BW*, Deventer: Wolters Kluwer 2022, p. 11-19.

Baas, Houben & Van der Weide 2022b

L. Baas, I.S.J. Houben & J.A. van der Weide, 'Borgtochten in een internationale context. Het toestemmingsvereiste van art. 1:88 lid 1 sub c BW', *MvV* 2022/6, p. 199-211.

Bakker 2019

E.C.A. Bakker, 'Fiscale delicten', in: F.G.H. Kristen e.a. (red.), *Bijzonder strafrecht. Strafrechtelijke handhaving van sociaal-economisch en fiscaal recht in Nederland*, Den Haag: Boom juridisch 2019, p. 279-313.

Bakker 2018

F.S. Bakker, *Billijkheidsuitzonderingen. Het wegens bijzondere omstandigheden buiten toepassing laten van wettelijke voorschriften in individuele gevallen* (diss. Nijmegen), Deventer: Wolters Kluwer 2018.

Bakker 2023

P.S. Bakker, 'Ambtshalve toepassing van het Weens Koopverdrag en de reikwijdte van het dwalingsleerstuk', *MvV* 2023/4, p. 135-142.

Bakker 2020

S.R. Bakker, '(On)geschreven excepties', *Boom Strafbblad* 2020/4, p. 225-231.

Bakker 2021

S.R. Bakker, *Uitzonderlijke excepties in het strafrecht. Een zoektocht naar systematiek bij de beslissingen omtrent uitsluiting van strafrechtelijke aansprakelijkheid in bijzondere contexten* (diss. Rotterdam; Meijersreeks nr. 378), Den Haag: Boom juridisch 2021.

Barbiers 2020

D.L. Barbiers, 'Rechtszekerheid als ratio van subjectief verjaringsrecht', *MvV* 2020/10, p. 343-353.

Barendrecht 1992

J.M. Barendrecht, *Recht als model van rechtvaardigheid. Beschouwingen over vage en scherpe normen, over binding aan het recht en over rechtsvorming* (diss. Tilburg), Deventer: Kluwer 1992.

Barkhuysen & Van Emmerik 2025

T. Barkhuysen & M.L. van Emmerik, 'Rechterlijke adaptiviteit en de toeslagenaffaire: de lessen geleerd?', *RM Themis* 2025/1, p. 6-13.

Baron & Bekker 2015

J.D. Baron & R.S. Bekker, 'Spider-man: with great power, comes great responsibility', *TFB* 2015/5.

Bartels 2020

S.E. Bartels, 'Omkeerbaar eigendomsverlies door verjaring. De betekenis van het arrest Gemeente Heusden/X bij rechtsopvolging', in: D.F.H. Stein, V. Tweehuysen & S.E. Bartels (red.), *Verjaring* (Onderneming en Recht nr. 120), Deventer: Wolters Kluwer 2020, p. 297-309.

Bartels & Everaars 2017

S.E. Bartels & K. Everaars, 'Afstand', in: S.E. Bartels, J.B. Spath & K. Everaars (red.), *Tenietgaan van beperkte rechten* (Onderneming en Recht nr. 99), Deventer: Wolters Kluwer 2017, p. 63-78.

Baudry-Lacantinerie 1911

G.M.P. Baudry-Lacantinerie, *Précis de droit civil, contenant dans une première partie l'exposé des principes et dans une deuxième les questions de détail et les controverses. Tome I*, Parijs: Librairie de la Société du Recueil Sirey 1911.

Bauw 2017

E. Bauw, 'Weeffout of winkeldochter? Over de toerekening krachtens verkeersopvattingen in het derde lid van art. 6:162 BW', in: F.Q. van der Pol e.a. (red.), *Vijftig weeffouten in het BW. Een ode vaan het Burgerlijk Wetboek, ter ere van zijn 25-jarig bestaan*, Nijmegen: Ars Aequi Libri 2017, p. 225-229.

Bauwens 1997

E.C.G. Bauwens, *Het Nationaal Gerechtshof 1802-1811* (diss. Wageningen), Amsterdam: Van Soeren & co. 1997.

Bavinck 2013

C.B. Bavinck, 'De open norm: de rol van de hoogste rechter', in: J.P. Boer (red.), *Kwaliteit van belastingrechtspraak belicht. Liber amicorum aangeboden aan prof.dr. A.O. Lubbers ter gelegenheid van zijn tienjarig afdelingsvoorzitterschap (Lubbers-bundel)*, Den Haag: Sdu Uitgevers BV 2013, p. 19-24.

Beale 2008

H. Beale, 'The Draft Common Frame of Reference: Mistake and Duties of Disclosure', *ERCL* 2008/3, p. 317-337.

Beekhuis 1934

J.H. Beekhuis, *Aansprakelijkheid van rechtspersonen en hare organen voor onrechtmatige daden* (diss. Leiden), Den Haag: Martinus Nijhoff 1934.

De Beer 2024a

A.M.A. de Beer, 'Dwaling in de ondernemerssfeer: IB en VPB', *Tijdschrift Familiebedrijven* 2024/4, p. 187-194.

De Beer 2024b

A.M.A. de Beer, 'De aandeelhouder-ondernemer in de BOR en DSR (II). 'Wat je zaait, zul je oogsten'', *WFR* 2024/20, p. 4-12.

Di Bella 2014

L. Di Bella, *De toepassing van de vereisten van causaliteit, relativiteit en toerekening bij de onrechtmatige overheidsdaad* (diss Leiden; Meijers-reeks nr. 225), Deventer: Kluwer 2014.

Van Bemmelen 1966

J.M. van Bemmelen, 'Het Algemeen Deel van het Wetboek van Strafrecht', *NJB* 1966/12, p. 273-281.

Benjamins 2021

E.R.N. Benjamins, 'Wederzijdse dwaling en schenkbelasting na het arrest van de Hoge Raad van 10 januari 2020', *KWEP* 2021/22, p. 16-21.

Van den Berg 1990

J.P. van den Berg, 'Even Apeldoorn bellen. Overheidsaansprakelijkheid voor vernietigde beschikkingen', *AA* 1990/0921, p. 921-929.

Van den Berg 1995

P.A.J. van den Berg, 'De Franse *Code civil* (1804) en de *Cahiers de Doleances*. Naar een nieuw beeld van het privaatrechtelijke codificatiestreven in Frankrijk aan de vooravond van de Revolutie', *GROM* 1995/12, p. 1-21.

Van den Berg 1996

P.A.J. van den Berg, *Codificatie en staatsvorming. De politieke en politiek-theoretische achtergronden van de codificatie van het privaatrecht in Pruisen, de Donaumonarchie, Frankrijk en Nederland (1450-1811)* (diss. Groningen), Groningen: Wolters-Noordhoff 1996.

Van den Berg 2002

P.A.J. van den Berg, 'De paradox van de codificatie: over de gevolgen van codificatie in Europa voor de rechtsvinding', *RM Themis* 2002/4, p. 195-203.

Van den Berg 2007

P.A.J. van den Berg, 'Codificatie en staatsvorming in de tijd van Lodewijk Napoleon', *De Negentiende Eeuw* 2007, afl. 3-4, p. 159-176.

Van den Berge 2005

J.W. van den Berge, 'Fiscaal overgangsbeleid van de rechter', in: A.O. Lubbers e.a. (red.), *Opstellen fiscaal overgangsbeleid*, Deventer: Kluwer 2005, p. 35-46.

Van den Bergh 1959

G. van den Bergh, 'Het in werking treden der wetten', *NJB* 1959/6, p. 105-111.

Van den Bergh 1982

G.C.J.J. van den Bergh, *Wet en gewoonte. Historische grondslagen van een dogmatisch geding* (Rechtshistorische cahiers nr. 5), Deventer: Kluwer 1982.

Van den Bergh 1975

W. van den Bergh, 'Prospective overruling. De werking in de tijd van rechterlijke uitspraken in hoogste instantie', *AA* 1975/0297, p. 297-310.

Bergman 2024

L. Bergman, 'Vermindering schenkbelasting terecht geweigerd omdat wederzijdse dwaling niet is onderbouwd', *NTRF* 2024/1235.

Beuker 2024

M.R. Beuker, 'Vernietigbaarheid van een uiterste wilsbeschikking op grond van dwaling', *TE* 2024/3, p. 46-51.

Biemans 2015

J.W.A. Biemans, 'Uitleg van notariële akten algemeen', in: J.W.A. Biemans, W.D. Kolkman & L.C.A. Verstappen (red.), *Uitleg van notariële akten* (Ars Notariatus nr. 160), Deventer: Wolters Kluwer 2015, p. 1-18.

Biemans 2019

J.W.A. Biemans, 'H.A. Drielsma en W. Snijders over wilsrechten', *WPNR* 2019/7239, p. 387-389.

Biemans 2024

J.W.A. Biemans, 'Gewijzigde omstandigheden, het vergeten testament en uitleg van uiterste wilsbeschikkingen in beweging', *ftV* 2024/1, p. 4-6.

Biemans & Castermans 2017

J.W.A. Biemans & A.G. Castermans, *Barmhartigheid in het burgerlijk recht. Bespiegelingen over de grenzen aan kredietverlening en een bijdrage aan het behoud van bestaanszekerheid* (Preadviezen Nederlandse Vereniging voor Burgerlijk Recht 2017), Zutphen: Uitgeverij Paris 2017.

Bierens 2009

B. Bierens, *Revindicatoire aanspraken op giraal geld. Enkele beschouwingen over geld, vermogensovergang en verhaalsregulering in de context van het girale betalingsverkeer* (diss. Tilburg; R&P nr. FR3), Deventer: Kluwer 2009.

Bijlsma 2016

J. Bijlsma, *Stoornis en strafuitsluiting. Op zoek naar een toetsingskader voor ontoerekenbaarheid* (diss. Amsterdam: VU), Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2016.

Bijlsma 2019

J. Bijlsma, 'Wederrechtelijkheid of morele ongeoorloofdheid: welk inzicht moet de ontoerekenbare verdachte ontberen?', *DD* 2019/61, p. 801-814.

Birks 2000

P. Birks, 'Mistakes of Law', *CLP*, Volume: 53, Issue 1, 2000, p. 205-236.

Bisscheroux & Doorenbos 2024

H.J.J. Bisscheroux & D.R. Doorenbos, 'Verdediging van bestuurders en 'feitelijk leidinggevers'', *TVSO* 2024/1-2, p. 21-35.

De Blécourt/Fischer & Ankum 1967

H.F.W.D. Fischer & J.A. Ankum, *De Blécourt. Kort begrip van het oud-vaderlandsch burgerlijk recht*, Groningen: Wolters 1967.

Bleeker 1960

H.J. Bleeker, 'Dading en rechtsdwaling', *WPNR* 1960/4611, p. 1-4.

Bleichrodt, Verbaan & Verbeek 2022

F.W. Bleichrodt, J.H.J. Verbaan & R.J. Verbeek, *F.A.J. Koopmans. Het beslissingsmodel van 348/350 Sv*, Deventer: Wolters Kluwer 2022.

Bloembergen 1977

A.R. Bloembergen, 'De eenheid van privaatrecht en administratief recht (I, II, III en IV, slot)', *WPNR* 1977/5372-5375, p. 1-5, 17-23, 33-36 en 49-54.

Bloembergen & Lubach 1988

A.R. Bloembergen & D.A. Lubach, 'Burgerlijk recht en administratief recht: twee gelijkwaardige rechtsgebieden, open verboden in één rechtsorde' (themanummer *WPNR* en 150 jaar BW), *WPNR* 1988/5885, p. 446-454.

Blokland 2024

P. Blokland, 'Het oude testament en de nieuwe echtgenote', *WPNR* 2024/7442, p. 21-27.

Bockwinkel 1949

A. Bockwinkel, 'Straffeloze uitvoering als bestanddeel van doen plegen', *NJB* 1949/30, p. 595-602.

De Boeck & De Zwart 2024

M.J. de Boeck & M.J.P. de Zwart, 'Tussen oerwoud en woestijn', *AA* 2024/0283, p. 283.

De Boer 1992

Th.M. de Boer, 'Vergelijkenderwijs: de inspiratie van buitenlands recht', *WPNR* 1992/6033, p. 39-48.

De Boer & Kotting 1982

Th.M. de Boer & R. Kotting, 'De schijn van rechtszekerheid. Het internationaal huwelijksgoederenrecht na HR 27 maart 1981, NJ 1981, 335', *WPNR* 1982/5607, p. 289-298.

Boer & Lubbers 2023

J.P. Boer & A.O. Lubbers, 'Dwaling in het belastingrecht en de leer van eenheid der rechtsorde', in: P.C. van Es e.a. (red.), *Hulde aan Huijgen. Opstellen aangeboden aan prof. mr. W.G. Huijgen ter gelegenheid van zijn emeritaat*, Deventer: Wolters Kluwer 2023, p. 21-30.

Boer & Lubbers 2025

J.P. Boer & A.O. Lubbers, 'Een beoordeling van instrumenten ter verkrijging van rechtszekerheid bij voorgenomen rechtshandelingen', in: S.M.H. Dusarduijn e.a. (red.), *Gribnau bundel*, Deventer: Wolters Kluwer 2025, p. 11-22.

Bogert 2005

P.C. Bogert, *Voor rechtvaardiging en schulduitsluiting* (diss. Rotterdam), Deventer: Kluwer 2005.

Boissevain 2024

C.J.L. Boissevain, 'Uitlegging en aanvulling van uiterste wilsbeschikkingen', *TE* 2024/3, p. 41-45.

Bolgár 1967

V. Bolgár, 'The Present Function of the Maxim Ignorantia Iuris Neminem Excusat – A Comparative Study', *ILR* 1966-1967/52, p. 626-656.

Bolsius 1898

F.J. Bolsius, *Van den invloed van de dwaling in het recht op de strafbaarheid* (diss. Amsterdam: UvA), Roermond: Waterreus 1898.

Van Bonneval Faure 1872 I

R.T.H.P.L.A. van Bonneval Faure, *Het Burgerlijk Wetboek. Handleiding bij het college. Eerste stuk*, Leiden: J.J. Groen 1872.

De Bont 2018

G.J.M.E. de Bont, 'Pleitbaar standpunt als opzetverweer', *MBB* 2018/3, p. 106-110.

De Bont 2020

G.J.M.E. de Bont, 'Het pleitbaar standpunt als bijzondere strafuitsluitingsgrond?', *Boom Strafblad* 2020/4, p. 219-224.

Boom 2024

H. Boom, *Rechtsverwerking en klachtplichten in het verbintenissenrecht* (diss. Leiden; R&P nr. CA28), Deventer: Wolters Kluwer 2024.

Boom 2025

H. Boom, 'Een kritisch drieluik over de klachtplichtarresten van de Hoge Raad uit 2024', *MvV* 2025/5, p. 171-179.

Van Boom 2023

W.H. van Boom, *Goederen- en zekerhedenrecht* (Boom Masterreeks), Den Haag: Boom juridisch 2023.

Van Boom 2025

W.H. van Boom, 'Wederzijdse dwaling en 'share the mistake'. Naar een duidelijker bereik en toepassing van art. 6:228 lid 1 onder c BW', *WPNR* 2025/7494, p. 247-252.

Boon 1945

I. Boon, *De vaststellingsovereenkomst* (diss. Leiden), Den Haag: Martinus Nijhoff 1945.

Borgers 2008

M.J. Borgers, 'Legaliteit en wetsinterpretatie in het materiële strafrecht', in: A.A. Franken, M. de Langen & M. Moerings (red.), *Constante waarden. Liber amicorum prof. mr. Constantijn Kelk*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2008, p. 193-202.

Borgers 2011

M.J. Borgers, 'De communicatieve strafrechter. Over de actuele betekenis van het legaliteitsbeginsel in het materiële strafrecht, de beslissingsvrijheid van de rechter en de interactie tussen wetgever en rechter', in: *Controverses rondom legaliteit en legitimatie* (Handelingen Nederlandse Juristen-Vereeniging 2011-I), Deventer: Kluwer 2011, p. 103-185.

Borgers 2012

M.J. Borgers, interventie, in: *Verslag van de op 10 juni 2011 te Utrecht gehouden algemene vergadering over Controverses rondom legaliteit en legitimatie* (Handelingen Nederlandse Juristen-Vereeniging 2011-II), Deventer: Wolters Kluwer 2012, p. 35-36, 40-42 en 44-45.

Borgers 2013

M.J. Borgers, 'Boekbeshouwingen. J.S. Nan, Het lex certa-beginsel', *RM Themis* 2013/5, p. 226-232.

Borgers 2016

M.J. Borgers, *Bij nader inzien. Afscheidsrede Vrije Universiteit Amsterdam op 22 januari 2016*, Deventer: Wolters Kluwer 2016.

Borgers & Kooijmans 2021

M.J. Borgers & T. Kooijmans, G.J.M. Corstens. *Het Nederlands strafprocesrecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2021.

Borman 2007

T.C. Borman, 'Het ambacht. Het updaten van de memorie van toelichting', *RegelMaat* 2007/5, p. 218-222.

Borrius e.a. 2021

Y. Borrius, V.G.M. Leferink, J. Tromp & L.L. Bakker, 'Kroniek bestuurdersaansprakelijkheid 2020', in: J. van Bekkum e.a. (red.), *Geschriften vanwege de Vereniging Corporate Litigation 2020-2021* (Serie Van der Heijden Instituut nr. 172), Deventer: Wolters Kluwer 2021, p. 3-60.

Bos 2019

T.J. Bos, 'Rechtsdwaling in de notariële praktijk', *WPNR* 2019/7251, p. 630-637 (ook opgenomen met in- en uitleiding in T.J. Bos, *De notaris en gelijk oversteken* (diss. Groningen; Ars Notariatus nr. 184), Deventer: Wolters Kluwer 2024, p. 97-112).

Bosch 2011

A.G. Bosch, *De ontwikkeling van het strafrecht in Nederland van 1795 tot heden*, Nijmegen: Ars Aequi Libri 2011.

Bosch 1957

J.W. Bosch, 'Nederlandse vertalingen van Franse wetten en werken van Franse juristen in de jaren 1810-1813. Enkele inleidende aantekeningen', *TvR* 1957/25, p. 345-384.

Bouckaert 1993

B. Bouckaert, 'Verdwaald in de jungle van de wet: biedt rechtsdwaling een uitkomst? Preadvies voor de Vereniging van de vergelijking van het recht in Nederland en in België', *TvP* 1993/3, p. 1347-1407 (ook los uitgegeven als preadvies te Antwerpen: E. Story-Scientia 3-93, p. 29-81).

Bouma & Kroeze 1999

H.Th. Bouma & M.J. Kroeze, 'Verjaring tussen rechtszekerheid en billijkheid', in: A.G. Castermans (red.), *De landsadvocaat, voor deze. Opstellen voor J.L. de Wijckerslooth*, Den Haag: Boom juridische uitgeverij 1999, p. 31-41.

Bovend'Eert 2024

P.P.T. Bovend'Eert, 'Openbaarheid van rechtspraak in beweging. I. Meer openbaarheid in de civiele rechtspraak: HR 21 april 2023, ECLI:NL:HR:2023:658', *RM Themis* 2024/2, p. 86-88.

Van Brakel 1936

S. van Brakel, 'Een paar causa-vragen (Overeenkomsten met een door de wet verboden oorzaak) (III, slot)', *WPNR* 1936/3483, p. 497-499.

Van Brakel 1938

S. van Brakel, 'De geschiedenis van de totstandkoming van het B.W. van 1820 tot 1838', in: P. Scholten & E.M. Meijers (red.), *Gedenboek Burgerlijk Wetboek 1838-1938*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1938, p. 307-326.

Van Brakel 1948

S. van Brakel, *Leerboek van het Nederlandsche verbintenissenrecht. Eerste deel*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1948.

Van Brakel 1950

S. van Brakel, *Leerboek van het Nederlandsche verbintenissenrecht. Tweede deel*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1950.

Brandsma 1995

F. Brandsma, 'Enige mededelingen over de interpolatieneigingen van een der Digestencompilatoren' *GROM* 1995/12, p. 54-69.

Brandsma 1999

F. Brandsma, 'Het gemene recht in de praktijk van de common law of hoe Vinnius Pothier als nog verslaat. De zaak *Kleinwort Benson Ltd. v. Lincoln City Council and other appeals*', *GROM* 1999/16, p. 43-57.

Brandsma 2006

F. Brandsma, 'Een basterd Code Napoleon? (Het Wetboek Napoleon, ingerigt voor het Koninkrijk Holland)', in: J. Hallebeek & A.J.B. Sirks (red.), *Nederland in Franse schaduw. Recht en bestuur in het Koninkrijk Holland (1806-1810)*, Hilversum: Verloren 2006, p. 221-247.

Brandsma 2011

F. Brandsma, 'Het ABGB en het natuurrecht', *GROM* 2011/28, p. 115-122.

Brandsma 2002

R.P.C.W.M. Brandsma, 'Elke burger wordt geacht de wet te kennen!', *WFR* 2002, p. 1807-1808.

Bredenoord-Spoek & Van Hoogstraten 2023

M.G. Bredenoord-Spoek & D.J. van Hoogstraten, 'De invloed van beschuldigingen op het subjectieve kennisvereiste bij verjaring', *MvV* 2023/11, p. 387-395.

Breedveld-de Voogd 2007

C.G. Breedveld-de Voogd, *Vorm, vrijheid en gebondenheid bij de koop van een woning* (diss. Leiden; Meijers-reeks nr. 123), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2007.

Breedveld-de Voogd 2009

C.G. Breedveld-de Voogd, 'Drie beginselen van notariële aansprakelijkheid', in: A.G. Castermans e.a. (red.), *Ex libris Hans Nieuwenhuis. Opstellen aangeboden aan prof. mr. J.H. Nieuwenhuis, hoogleraar burgerlijk recht aan de Universiteit Leiden, bij zijn emeritaat*, Deventer: Kluwer 2009, p. 443-457.

Bregman 2025

A.G. Bregman, 'De stand van zaken na het tweede Didamarrest is winst voor de praktijk van gebiedsontwikkeling', *TBR* 2025/2, p. 6-18.

Bregstein 1948

M.H. Bregstein, 'De invloed van dwaling op rechtshandelingen', *WPNR* 1948/4039, p. 207-211.

Bregstein 1954

M.H. Bregstein, 'Beantwoording rechtsvraag', *WPNR* 1954/4353, p. 308-309.

Bressolles 1843 XVII

G. Bressolles, 'De l'histoire et la philosophie dans l'étude des lois civiles', *Revue de Législation et de Jurisprudence* 1843, XVII, p. 602-622.

Bressolles 1843 XVIII

G. Bressolles, 'De erreur de droit', *Revue de Législation et de Jurisprudence* 1843, XVIII, p. 158-180.

Broekhuijsen 2025

D.M. Broekhuijsen, 'In dubio contra fiscum: een bespreking van argumenten voor en tegen', in: S.M.H. Dusarduijn e.a. (red.), *Gribnau bundel*, Deventer: Wolters Kluwer 2025, p. 23-35.

Broers & Van Klink 2001

E.J.M.F.C. Broers & B. van Klink (red.), *De rechter als rechtsvormer*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2001.

Brooke II 1992

A.F. Brooke II, 'When ignorance of the law became an excuse: 'Lamberts' and its progeny', *AJCL*, Volume: 19, Issue: 2, 1992, p. 279-312.

Brouwer 2023

E.I. Brouwer, 'Volledige eigenwoningvrijstelling schenking van toepassing door ontbinding schenking ouder jaar', *NTRF* 2023/1952.

Brouwer 2010

H.N. Brouwer, 'Met inachtneming van het opportuniteitsbeginsel': de politiek en de vrije beleidsruimte van het Openbaar Ministerie', *Strafblad* 2010/31, p. 207-216.

Brouwer 1991

P.W. Brouwer, 'Rechtsbeginselen en rechtspositivisme', *AA* 1991/0041, p. 41-56.

Brouwer 1999

P.W. Brouwer, 'Onvermijdelijke rechtsonzekerheid?', *R&R* 1999/3, p. 188-208.

Brouwer 2003

P.W. Brouwer, 'Beginselen van legaliteit', *RM Themis* 2003/2, p. 64-77.

De Bruijn/Huijgen & Reinhartz 2019

A.R. de Bruijn/W.G. Huijgen & B.E. Reinhartz, *Het Nederlandse huwelijksvermogensrecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2019.

De Bruijn 2014

C.J. de Bruijn, 'No one is a better jurist than Accursius'. Medieval legal scholarship as the fountainhead of inspiration for Jacques Cujas and Hugues Doneau?', *TvR* 2014/82, nr. 1-2, p. 72-99.

Bruijsten 2012

C. Bruijsten, 'Het leerstuk van het pleitbare standpunt', *WFR* 2012, p. 366-375.

Bruijsten 2016

C. Bruijsten, *Waarschijnlijkheid van fiscale rechtsgevolgen* (diss. Tilburg; Fiscale Mon. nr. 145), Deventer: Wolters Kluwer 2016.

Brunner 1988

C.J.H. Brunner, 'Burgerlijk recht, geschreven en ongeschreven' (themanummer WPNR en 150 jaar BW), *WPNR* 1988/5885, p. 454-460.

Brunner 1993

C.J.H. Brunner, 'Rechtsdwaling. Preadvies voor de Vereniging voor de vergelijkende studie van het recht van België en Nederland', *TvP* 1993/3, p. 1313-1346 (ook los uitgegeven als preadvies te Antwerpen: E. Story-Scientia 3-93, p. 1-28).

Buckland 1921

W.W. Buckland, *A Textbook of Roman Law from Augustus to Justinian*, Cambridge: Cambridge University Press 1921.

Burgerhart 2012

W. Burgerhart, 'Als je begrijpt wat ik bedoel'. Over 'multilingualisme' in het recht (oratie Groningen), Den Haag: Boom Juridisch uitgevers 2012.

Burgers 1992

I.J.J. Burgers, 'De dynamiek van goed koopmansgebruik en prospective overruling', *WFR* 1992, p. 1231-1243.

Burgers 2023

D.E. Burgers, 'De invloed van kennis en inzicht op de aanvang van de korte verjaringstermijn van art. 3:310 BW', *Bb* 2023/28, p. 119-122.

Buruma 1999

Y. Buruma, 'Strafrecht is schuldstrafrecht', *JV* 1999/5, p. 8-18.

C**Cahen 1972**

J.L.P. Cahen, *De dwaling in het privaatrecht* (Preadviezen uitgebracht ter behandeling in de algemene vergadering van de Broederschap van Candidaat-Notarissen 1972), Den Haag: Broederschap der Candidaat-Notarissen 1972, p. 73-90.

Carette & Van de Voorde 2018

N. Carette & J. van de Voorde, 'Enkele Belgische opmerkingen bij 'N. Groeneveld-Tijssens en A. van Schaick, "Een tweeluik over bevrijdende verjaring en rechtsdwaling. Deel I: de invloed van het EVRM"', *NTBR* 2017/11", *NTBR* 2018/17, p. 120-122.

Cass 1976

R.A. Cass, 'Ignorance of the Law: A Maxim Reexamined', *WMLR*, Volume 17, Issue 4, 1976, p. 671-699.

Van Cassel-van Zeeland, in: GS Verbintenissenrecht, art. 6:89 BW

F.M. van Cassel-van Zeeland, 'Commentaar op art. 6:89 BW', in: R.J.Q. Klomp & H.N. Schelhaas (red.), *Groene Serie Verbintenissenrecht*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 1 juni 2024).

Cauffman 2005

C. Cauffman, *De verbindende eenzijdige belofte* (diss. Leuven), Antwerpen: Intersentia 2005.

Cerutti 1965

F.F.X. Cerutti, 'Het ontwerp Burgerlijk Wetboek van Joannes van der Linden (1807)', in: B.H.D. Hermesdorf & A.A.M. van Agt (red.), *Opstellen over recht en rechtsgeschiedenis, aangeboden aan Prof. mr. B.H.D. Hermesdorf ter gelegenheid van zijn aftreden als hoogleeraar in Romeins en oud-vaderlands recht aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen*, Deventer: Uitgeversmaatschappij Æ. E. Kluwer 1965, p. 39-72.

Chao-Duivis 1996

M.A.B. Chao-Duivis, *Dwaling bij de totstandkoming van de overeenkomst. Een onderzoek naar de eigenlijke en oneigenlijke dwaling* (diss. KU Brabant), Deventer: Kluwer 1996.

Chaumat 1869

A. Chaumat, *Étude sur l'erreur dans les contrats en droit Romain et en droit Français* (diss. Parijs), Parijs: Pichon-Lamy et Dewez 1869.

Claeys & Cornelis 2014

I. Claeys & L. Cornelis, 'Het vergiftigde geschenk: elkeen wordt geacht de wet te kennen', in: *Preadviezen Vereniging voor de Vergelijkende Studie van het Recht van België en Nederland 2014*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2014, p. 233-351.

Clavareau 1934

P.J.A. Clavareau, 'Rondom het ledencontract (II)', *WPNR* 1934/3342, p. 9-13.

Clavareau 1947

P.J.A. Clavareau, *Eenige hulpovereenkomsten: rechtsvergelijkende en dogmatische studie in het bijzonder naar tegenwoordig positief Nederlandsch recht*, Leiden: Universitaire Pers Leiden 1947.

Cleveringa 1922

R.P. Cleveringa, 'Tijdschriftenoverzicht', *WPNR* 1922/2728, p. 164-166.

Cleveringa 1938

R.P. Cleveringa, 'De ontwerpen 1816 en 1820', in: P. Scholten & E.M. Meijers (red.), *Gedenboek Burgerlijk Wetboek 1838-1938*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1938, p. 277-306.

Cnossen 2023

J.P. Cnossen, 'Melk en Water: verdunning van melk, versterking van schuld', *Boom Strafblad* 2023/6, p. 266-270.

Cnossen 2024

J.P. Cnossen, *Wisselwerking tussen commuun en bijzonder materieel strafrecht. Een analyse en waardering in het licht van de beginselen van codificatie, schuld en legaliteit* (diss. Leiden; Meijers-reeks nr. 425), Den Haag: Boom 2024.

Coebergh 1926

H.P.J.M. Coebergh, 'Art. 1995 BW en de overdracht van het bezit van onroerend goed', *WPNR* 1926/2968, p. 590-594.

Cohen Henriquez 1994

E. Cohen Henriquez, 'Onvoorziene omstandigheden bij de uitleg van testamenten', in: T. Hartlief, A.H.T. Heisterkamp & W.H.M. Reehuis (red.), *CJHB. Brunner-Bundel. Opstellen, op 15 april 1994 aangeboden aan prof. mr. C.J.H. Brunner ter gelegenheid van zijn vijfeenzestigste verjaardag*, Deventer: Kluwer 1994, p. 173-180.

Cohen Jehoram 1970

H. Cohen Jehoram, *Over codificatie. Van voor Portalis tot na Meijers*, Deventer: Kluwer 1970.

Le Cointe 1874

M. Le Cointe, *De l'erreur dans les contrats en droit Romain et en droit Français* (diss. Parijs), Parijs: F. Pichon 1874.

Collinet 1923

P. Collinet, 'The general problems raised by the codification of Justinian', *TvR* 1923/4, nr. 1, p. 1-30.

Cramwinckel 2014a

T.A. Cramwinckel, 'De Belastingdienst als vertaler: van wettekst naar webtekst. Een casestudy', *MBB* 2014/7-8, p. 299-312.

Cramwinckel 2014b

T.A. Cramwinckel, 'De (vertaal)foutenregen bij de Belastingdienst', *WFR* 2014, p. 244-245.

Cramwinckel 2016

T.A. Cramwinckel, 'Het dispositievereiste in het belastingrecht', *WFR* 2016/155, p. 1006-1016.

Cramwinckel 2020

T.A. Cramwinckel, 'Duidelijke taal: wat heb je eraan? Over in voorlichting 'vertaalde' (belasting)wetgeving', *RegelMaat* 2020/1, p. 6-27.

Cramwinckel 2022a

T.A. Cramwinckel, *Voorlichting door de Belastingdienst in rechtsstatelijke context. Een juridisch en communicatiewetenschappelijk onderzoek naar gewekt vertrouwen* (diss. Leiden; Fiscale Mon. nr. 177), Deventer: Wolters Kluwer 2022.

Cramwinckel 2022b

T.A. Cramwinckel, 'Wie het leest, mag het zeggen. Verschuivende machten bij rechtszekerheid via voorlichting', in: P.H.J. Essers e.a. (red.), *Verschuivende machtsverhoudingen in de fiscaliteit. Jubileumbundel ter gelegenheid van 150 jaar Weekblad Fiscaal Recht*, Deventer: Wolters Kluwer 2022, p. 23-29.

Cramwinckel 2023

T.A. Cramwinckel, 'Het vertrouwensbeginsel in ontwikkeling', *TFO* 2023/187.1, p. 81-90.

Cramwinckel 2025

T.A. Cramwinckel, 'Publicatie van kennisgroepstandpunten door de Belastingdienst nader bekeken', *AA* 2025/0277, p. 277-289.

Cramwinckel & Van Triet 2016

T.A. Cramwinckel & N. van Triet, 'Het dispositievereiste en het vertrouwensbeginsel bij toezeggingen en inlichtingen', *NTB* 2016/16, p. 130-142.

Cramwinckel & Van Triet 2023

T.A. Cramwinckel & N. van Triet, 'Disponeren en het vertrouwensbeginsel in het belastingrecht en bestuursrecht', *NJB* 2023/1700, p. 1984-1993.

Cremers & Weijers 2025

Y.E.M. Cremers & H.J. Weijers, 'Kosten der huishouding en rechtsverwerking', *NTBR* 2025/15, p. 109-123.

Van Creveld 1929

I. van Creveld, 'Boekbespreking van mr. J. Zaaijer, 'De rechtsdwaling', diss. Leiden 1928', *WPNR* 1929/3086, p. 93-94.

Crijns 2017

J.H. Crijns, 'Modernisering van het Wetboek van Strafvordering: fundamentele herijking of grote voorjaars schoonmaak?', in: B.J.G. Leeuw, F.P. Ölçer & J.M. ten Voorde (red.), *Leidse gedachten voor een modern straf(proces)recht* (Meijersreeks nr. 279), Den Haag: Boom juridisch 2017, p. 1-19.

Croes 2024

R. Croes, 'Kroniek jurisprudentie materieel milieustrafrecht 2019 t/m april 2024', *M&R* 2024/60, p. 421-432.

Crommelin 2007

R.W.J. Crommelin, *Het aanvullen van de rechtsgronden: de betekenis van art. 8:69 Awb in het licht van art. 48 (oud) Rv* (diss. Leiden; Meijers-reeks nr. 118), Alphen aan den Rijn: Kluwer 2007.

D**Van Dam 2023**

C.C. van Dam, *Aansprakelijkheidsrecht* (Boom Masterreeks), Den Haag: Boom juridisch 2023.

Damen 2013

L.J.A. Damen, 'Kan de wetgever alles 'maken'? Annotatie bij Centrale Raad van Beroep 9 november 2012, ECLI:NL:CRVB:2012:BY3507', *AA* 2013/0287, p. 287-293.

Damen 2017

L.J.A. Damen, 'De autonome Awbmens?', *AA* 2017/0628, p. 628-638.

Damen 2018a

L.J.A. Damen, 'Is de burger triple A: alert, argwanend, assertief, of raakt hij *lost in translation*?', in: L.J.A. Damen, C.N.J. Kortmann & R.F.B. van Zutphen (red.), *Vertrouwen in de overheid. Preadviezen Vereniging voor Bestuursrecht* (VAR-reeks nr. 160), Den Haag: Boom juridisch 2018, p. 7-103.

Damen 2018b

L.J.A. Damen, 'Van Awb-mens naar Wmo-mens?', in: M. Duchateau & A. Tollenaar (red.), *Vertrouwen in de lokale rechtsstaat. Decentralisatie als governance-vraagstuk* (NILG Governance & Recht nr. 16), Den Haag: Boom juridisch 2018, p. 21-42.

Damen 2019

L.J.A. Damen, 'Van Awbmens naar responsieve burger?', in: T. Barkhuysen e.a. (red.), *25 jaar Awb in eenheid en verscheidenheid. Bundel ter gelegenheid van het congres te Den Haag op 8 februari 2019, georganiseerd door Radboud Universiteit, Universiteit Leiden en Rijksuniversiteit Groningen*, Deventer: Wolters Kluwer 2019, p. 113-122.

Dauchy 2018

S. Dauchy, 'French Law and its Expansion in the Early Modern Period', in: H. Pihlajamäki, M. D. Dubber & M. Godfrey (red.), *The Oxford Handbook of European Legal History*, Oxford: Oxford University Press 2018, p. 761-782.

Decottignies 1951

M.R. Decottignies, 'L'erreur de droit', in: L. Julliot de la Morandière e.a. (red.), *Revue Trimestrielle de droit civil (tome quarante-neuvième 1951)*, Parijs: Recueil Sirey 1951, p. 309-330.

Dereux 1907

G. Dereux, 'Etude critique de l'adage: „nul n'est censé ignorer la loi»', in: A. Esmein e.a. (red.), *Revue Trimestrielle de droit civil (tome sixième année 1907)*, Parijs: J.-B. Sirey 1907, p. 513-554.

Derine 1982

R.L.M. Derine, *Schets van het Romeins privaatrecht. Uitwendige en inwendige geschiedenis*, Antwerpen: Kluwer 1982.

Descoust 1917

R. Descoust, *L'erreur de droit* (diss. Parijs), Parijs: Impr. de A. Bondon 1917.

Van Dijck 1990

H.L.E. van Dijck, *De aansprakelijkheid van de overheid voor vernietigde beschikkingen* (diss. Tilburg), Deventer: Kluwer 1990.

Van Dijck 1988

J.E.A.M. van Dijck, 'De proceshouding van de belastingdienst', *FED* 1988/679, p. 2115-2119.

Van Dijck 1989

J.E.A.M. van Dijck, 'Veranderlijkheid van de rechtspraak', *FED* 1989/574, p. 1407-1411.

Van Dijck 2006

J.E.A.M. van Dijck, 'Herziening loonbelasting', in: R.P.C. Cornelisse & P.J. Wattel (red.), *Dat is verder geen probleem. Vriendenbundel Jaap Zwemmer. Aan hem aangeboden bij zijn afscheidscollege als hoogleraar belastingrecht aan de Universiteit van Amsterdam, 17 november 2006 (Zwemmer-bundel)*, Amersfoort: Sdu Fiscale & Financiële Uitgevers 2006, p. 37-43.

Van Dijck 2007

J.E.A.M. van Dijck, 'Slotwoord', *WFR* 2007, p. 1183-1188.

Van Dijck 1927

J.V. van Dijck, *G.A. van Hamels Inleiding tot de studie van het Nederlandsche strafrecht*, Haarlem: De erven F. Bohn 1927.

A.A. van Dijk 2008

A.A. van Dijk, *Strafrechtelijke aansprakelijkheid heroverwogen. Over opzet, schuld, schuldsluitingsgronden en straf* (diss. Groningen), Apeldoorn/Antwerpen: Maklu 2008.

Chr.H. van Dijk 2008

Chr.H. van Dijk, 'Stuiting en verjaring: nog steeds veel onzekerheid?', *AV&S* 2008/21, p. 141-153.

Van Dijk & Van den Dries 1921

G.L.A. van Dijk & N.C.M.A. van den Dries, *Hoe kan op de basis van algemeene voor het geheele belastingrecht geldende begrippen en beginselen de eenheid in dit recht worden bevorderd?* (Preadviezen te behandelen op de Algemeene Vergadering der Broederschap van Candidaat-Notarissen in Nederland en zijne Koloniën te Nijmegen den 19 September 1921), Den Haag: F.J. Belinfante 1921.

Van Dijk, Snel & Van Golen 2022

G. van Dijk, M. Snel & T.J.A. van Golen, *Methoden van rechtswetenschappelijk onderzoek*, Den Haag: Boom juridisch 2022.

Van Dijken 2024

R. van Dijken, 'De actio Pauliana in fiscalibus', *WPNR* 2024/7469, p. 460-465.

Dijkstra 2018

C.G. Dijkstra, 'Bedrijfsopvolgingsfaciliteiten: ook de formaliteiten doen ertoe!', in: G.T.K. Meussen & J.J. van den Broek (red.), *Formeel & fomidabel. Liber amicorum prof. dr. mr. R.E.C.M. Niessen*, Den Haag: Sdu Uitgevers BV 2018, p. 59-66.

Dijkstra 1985

M. Dijkstra, 'Goede trouw en rechtsverwerking', *AA* 1985/0309, p. 309-315.

Diephuis 1856 I

G. Diephuis, *Het Nederlandsch burgerlijk regt naar de volgorde van het Burgerlijk Wetboek. Deel 1*, Groningen: J.B. Wolters 1856.

Diephuis 1869 I

G. Diephuis, *Het Nederlandsch burgerlijk regt. Deel 1*, Groningen: J.B. Wolters 1869.

Diephuis 1885 I

G. Diephuis, *Het Nederlandsch burgerlijk regt. Deel 1*, Groningen: J.B. Wolters 1885.

Diephuis 1885 II

G. Diephuis, *Het Nederlandsch burgerlijk regt. Deel 2*, Groningen: J.B. Wolters 1885.

Diephuis 1885 III

G. Diephuis, *Het Nederlandsch burgerlijk regt. Deel 3*, Groningen: J.B. Wolters 1885.

Diephuis 1890 XIII

G. Diephuis, *Het Nederlandsch burgerlijk regt. Deel 13*, Groningen: J.B. Wolters 1890.

Dixon 1984

S. Dixon, 'Infirmity of sex: womanly weakness in Roman law', *TvR* 1984/52, nr. 4, p. 343-371.

De Doelder 2007

H. de Doelder, 'De strafuitsluitingsgronden anders opgeschreven', in: M.M. Dolman, P.D. Duyx & H.G. van der Wilt (red.), *Geleerde lessen. Liber amicorum Simon Stolwijk*, Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2007, p. 27-38.

De Doelder 2008

H. de Doelder, 'De strafuitsluitingsgronden anders opgeschreven', in: H. de Doelder (red.), *Caribisch Wetboek van Strafrecht*, Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2008, p. 51-65.

De Doelder 2019

H. de Doelder, 'Lites finiri oportet', *Strafblad* 2019/27, p. 38-42.

Dölle 2006

A.H.M. Dölle, 'De constitutie voor het Koninkrijk Holland van 1806', in: J. Hallebeek & A.J.B. Sirks, *Nederland in Franse schaduw. Recht en bestuur in het Koninkrijk Holland (1806-1810)*, Hilversum: Verloren 2006, p. 25-45.

Domat/Strahan 1737

J. Domat (vertaald door W. Strahan), *The Civil Law in Its Natural Order: Together with the Publick Law. Written in French by Monsieur Domat, The Late French King's Advocate in the Presidial Court of Clermont in France: And Translated into English by William Strahan, LL. D. Advocate in Doctors Commons. With Additional Remarks on some Material Differences between the Civil Law and the Law of England. In Two Volumes*, Londen: J. Bettenham 1737 (oorspronkelijk gepubliceerd in 1689 als *Lois civiles dans leur ordre naturel*).

Van Dorst & Borgers 2022

A.J.A. van Dorst & M.J. Borgers, 'Cassatie in strafzaken', in: J. Boksem e.a. (red.), *Handboek Strafzaken*, Deventer: Wolters Kluwer 2022.

Drahmann, Honée & al Khatib 2022

A. Drahmann, L.F.D. Honée & O.A. al Khatib, *Openbaarmaking van overheidsinformatie. Een rechtsvergelijkend onderzoek naar de wetgeving in Zweden, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Frankrijk, Slovenië en Estland* (onderzoeksrapport), bijlage bij *Kamerstukken I 2022/23*, 33328, nr. AE.

Drielsma 1954

H.A. Drielsma, 'De relevantie der rechtsdwaling in het fiscale recht', *WPNR* 1954/4354-4356, p. 315-317, 328-330 en 337-339.

Drielsma 1958

H.A. Drielsma, *De wetsinterpretatie in het fiscale recht en de rechtsbescherming van de Nederlandse staatsburger* (diss. Utrecht), Deventer: Kluwer 1958.

Drielsma 1969

H.A. Drielsma, 'De ontwikkeling van de verhouding tussen privaat- en fiscaalrecht in het licht van tien jaren jurisprudentie over de Successiewet 1956', *WPNR* 1969/5022-5023, p. 1-2 en 13-16.

Drion 2020

C.E. Drion, 'Van verjaring, rechtsdwaling en gebrekkige juridische prestaties', *NJB* 2020/2893, afl. 42, p. 3217.

Drion 1972

H. Drion, *De dwaling in het privaatrecht* (Preadviezen uitgebracht ter behandeling in de algemene vergadering van de Broederschap van Candidaat-Notarissen 1972), Den Haag: Broederschap der Candidaat-Notarissen 1972, p. 3-71.

Drion 1950

J. Drion, *Stare decisis, het gezag van precedenten* (oratie Leiden), Den Haag: Martinus Nijhoff NV 1950.

Drion, Hijma & Olthof 1991

H. Drion, Jac. Hijma & M.M. Olthof, *Compendium van het Nederlands vermogensrecht*, Deventer: Kluwer 1991.

Drucker 1882

H.L. Drucker, *Rechtswetenschap en wetgeving. Rede, bij de aanvaarding van het hoogleeraarsambt aan de Rijksuniversiteit te Groningen op den 28ste september 1882*, Haarlem: de erven F. Bohn 1882 (ook te vinden in H.L. Drucker e.a. (red.), *Rechtsgeleerd magazijn: tijdschrift voor binnen- en buitenlandse rechtsstudie (eerste jaargang)*, Haarlem: de erven F. Bohn 1882, p. 517-547).

Dufour 2021

L.C. Dufour, 'Notariële fouten en de twintigjarige verjaringstermijn (art. 3:310 lid 2 BW)', *JBN* 2021/15, afl. 4, p. 7-10.

Duijkersloot 2023

A.P.W. Duijkersloot, 'Lex certa: recente ontwikkelingen in de bestuursrechtspraak', *JBplus* 2023/2, p. 25-45.

Van Duijvendijk-Brand 2025

J. van Duijvendijk-Brand, 'De Lex-Van Oven, een marathon met een bijzondere eind-sprint', *NJB* 2025/920, p. 1290-1299.

Duk & Jeukens 1965

W. Duk & H.J.M. Jeukens, *Terugwerkende kracht* (Preadviezen Geschriften van de vereniging voor administratief recht LIV), Haarlem: H.D. Tjeenk Willink & Zoon 1965.

Dumortier, Penninckx & Timmermans 1993

J. Dumortier, M. Penninckx & Y. Timmermans, 'Wie wordt nog geacht de wet te kennen? Een voorstel voor een betere toegankelijkheid van de Belgische wetgeving', *RW* 1992-1993, nr. 28, p. 938-953.

Dusarduijn 2024

S.M.H. Dusarduijn, 'De vrouw in het recht: klem tussen principes en pragmatisme', in: S.M.H. Dusarduijn, M.L.M. van Kempen & A.J.A. Stevens (red.), *Essersbundel. Opstellen aangeboden aan Prof. dr. P.H.J. Essers ter gelegenheid van zijn afscheid op 15 maart 2024 als hoogleraar aan Tilburg University*, Deventer: Wolters Kluwer 2024, p. 121-133.

E**Eggen 2021**

B.V.G. Eggen, 'Het opzettelijk niet-voldoen aan ambtelijke bevelen en de afhankelijkheid van het bestuursrecht', *DD* 2021/2, p. 21-34.

Eggens 1929

J. Eggens, 'Het recht van bezit kan niet als zoodanig overgedragen worden (I en II, slot)', *WPNR* 1929/3095-3096, p. 229-232 en 241-245 (herdrukt in J. Eggens (red.), *Verzamelde privaatrechtelijke opstellen van Prof. mr. J. Eggens. Deel 1*, Haarlem: de erven F. Bohn 1958, p. 97-111).

Eggens 1947

J. Eggens, *Vormen van nietigheid en van bekrachtiging van rechtshandelingen* (Preadvises uitgebracht ter behandeling in de algemene vergadering van de Broederschap van Candidaat-Notarissen 1947), Den Haag: Broederschap der Candidaat-Notarissen 1947 (herdrukt in J. Eggens (red.), *Verzamelde privaatrechtelijke opstellen van Prof. mr. J. Eggens. Deel 2*, Alphen aan den Rijn: N. Samsom NV uitgever 1959, p. 133-180).

Van Eikema Hommes 1980

H.J. van Eikema Hommes, 'De materiële wederrechtelijkheid in het strafrecht', in: V.H. Davelaar-van Tongeren, N. Keijzer & U. van de Pol (red.), *Strafrecht in Perspectief. Een bundel bijdragen op strafrechtelijk gebied ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan der Vrije Universiteit te Amsterdam*, Arnhem: Gouda Quint BV 1980, p. 161-178.

Van Emden 2017

E.A.L. van Emden, 'Persoonlijke aansprakelijkheid van de curator in verband met verpande vorderingen', *MvV* 2017/7-8, p. 243-249.

Van Emden 2023

E.A.L. van Emden, *Toerekening van externe kennis bij onrechtmatige daad* (diss. Nijmegen; Onderneming en Recht nr. 139), Deventer: Wolters Kluwer 2023.

Van Emden & De Haan 2014

E.A.L. van Emden & M. de Haan, *Beroepsaansprakelijkheid* (Recht en Praktijk nr. CA11), Deventer: Kluwer 2014.

Van Emden & De Hoogh 2024

E.A.L. van Emden & A.N.L. de Hoogh, 'Verjaring van claims op de bank: de actuele stand van zaken', *MvV* 2024/3, p. 88-96.

Van Es 2005

P.C. van Es, *De actio negatoria: een studie naar de rechtsvorderlijke zijde van het eigendomsrecht* (diss. Leiden; Meijers-reeks nr. 92), Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2005.

Van Es 2019

P.C. van Es, 'Honderd jaar Lindenbaum/Cohen; een bron van gerechtigheid, maar ook een bron van dogmatische verwarring', *WPNR* 2019/7223, p. 41-43.

Van Es 2021

P.C. van Es, 'Processuele aspecten van boedelbeschrijving en verzegeling en ontzegeling', in: A.R. Autar, J.W.A. Biemans & T.J. Fluitman (red.), *Compendium Erfprocesrecht*, Den Haag: Sdu Uitgevers BV 2021, p. 163-203.

Van Es 2024

P.C. van Es, 'Uitleg van uiterste wilsbeschikkingen; de sluizen open?' *JBN* 2024/1, afl. 1, p. 4-7.

Van Es 2025

P.C. van Es, *Verkrijging door verjaring* (Ars Aequi Cahier privaatrecht), Nijmegen: Ars Aequi Libri 2025.

Esser 2019

L.B. Esser, *De strafbaarstelling van mensenhandel ontrafeld. Een analyse en heroriëntatie in het licht van rechtsbelangen* (diss. Leiden; Meijersreeks nr. 325), Den Haag: Boom juridisch 2019.

Esser & Schuurmans 2022

J.E. Esser & Y.E. Schuurmans, 'Gedeelde tafel, eigen stoel: rechter en rechtsvorming in het bestuursrecht', in: J. Goossens e.a. (red.), *Rechtsvorming in een hypercomplexe samenleving Bundel n.a.v. de Staatsrechtconferentie 2022 (Tilburg University)*, Oosterwijk: Wolf Legal Publishers 2022, p. 25-60.

Essers 2025

P.H.J. Essers, 'Fiscale waarschuwingen aan de democratische rechtsstaat', in: S.M.H. Dusarduijn e.a. (red.), *Gribnau bundel*, Deventer: Wolters Kluwer 2025, p. 149-160.

Evans 1839

W.D. Evans, *A Treatise on the Law of Obligations, or Contracts. By M. Pothier. Volume 2*, Philadelphia: Robert H. Small 1839.

F**Feenstra 1950**

R. Feenstra, *Verkenningen op het gebied der receptie van het Romeinse recht*, Zwolle: Tjeenk Willink 1950.

Feenstra 1952

R. Feenstra, 'Enkele opmerkingen over de invoering der Franse wetgeving in Nederland (1810-1813)', *TvR* 1952/20, p. 344-351.

Feenstra 1994

R. Feenstra, *Romeinsrechtelijke grondslagen van het Nederlands privaatrecht: inleidende hoofdstukken*, Leiden: E.J. Brill/Universitaire Pers 1994.

Feith 1939

Rh. Feith, 'Rede', in: C.M.J.M. Goseling (red.), *Gedenkboek Burgerlijk Wetboek 1838-1938. Redevoeringen uitgesproken ter gelegenheid van de herdenking van de honderdjarige burgerlijke wetgeving*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1939, p. 7-15.

Fenet 1836 VIII

P.A. Fenet, *Recueil complet des travaux préparatoires du Code civil. Tome huitième*, Parijs: Videcoq 1836.

Fenet 1836 X

P.A. Fenet, *Recueil complet des travaux préparatoires du Code civil. Tome dixième*, Parijs: Videcoq 1836.

Fesevur 2000

J.E. Fesevur, 'Redelijkheid en billijkheid in het Nederlandse goederenrecht', in: S.E. Bartels & J.M. Milo (red.), *Open normen in het goederenrecht*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2000, p. 21-60.

Fesevur 2002

J.E. Fesevur, 'Redelijkheid en billijkheid in het goederenrecht; de rechter reeds lang op het goede spoor', *WPNR* 2002/6472, p. 29-39.

Feteris 2007

M.W.C. Feteris, *Formeel belastingrecht* (Fiscale Handboeken nr. 9), Deventer: Kluwer 2007.

Van der Flier 1988

P.J. van der Flier, 'De bekendmakingswet', *AA* 1988/0324, p. 324-328.

Florijn 1994

E.O.H.P. Florijn, *Ontstaan en ontwikkeling van het nieuwe Burgerlijk Wetboek* (diss. Maastricht), Maastricht: Universitaire Pers Maastricht 1994.

Fockema Andreae 1922

J.P. Fockema Andreae, '*Ieder wordt geacht de wet te kennen*', Utrecht: H. de Vroede 1922.

Franken 2022

A.Ch.H. Franken, *Schade en risico. Over de corrigerende en verdelende functie van het schadevergoedingsrecht* (diss. Leiden), Den Haag: Boom juridisch 2022.

Franke 2009

M.E. Franke, 'De rechtvaardigingsgrond in strafrecht en burgerlijk recht', in: A.G. Castermans e.a. (red.), *Ex libris Hans Nieuwenhuis. Opstellen aangeboden aan prof. mr. J.H. Nieuwenhuis, hoogleraar burgerlijk recht aan de Universiteit Leiden, bij zijn emeritaat*, Deventer: Kluwer 2009, p. 507-522.

Franke 2022

M.E. Franke, *Over de grens van de onrechtmatige daad: een onderzoek naar de plaats van de rechtvaardiging in het buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht* (diss. Leiden; Meijersreeks nr. 383), Den Haag: Boom juridisch 2022.

Frede 1933

K. Frede, *Der Rechtsirrtum im bürgerlichen Recht*, Halle/Saale: H. Klinz 1933.

Frielink 2010

P.M. Frielink, 'De positieve interpretatie van het opportuniteitsbeginsel', *AA* 2010/0730, p. 730-732.

De Froe 1935

E.C.E. de Froe, 'Vaststelling van het begrip dwaling voor het Nederlandsch Burgerlijk Recht', in: S.J.M. van Geuns e.a. (red.), *Themis. Verzameling van bijdragen tot de kennis van het Publiek- en Privaatrecht (zesennegentigste deel)*, Den Haag: Gebroeders Belinfante 1935, p. 334-372.

Froimesco 1923

Efr. I. Froimesco, *De l'erreur dans les transactions* (diss. Parijs), Parijs: Edouard Duchenin 1923.

Fruytier 2021

P.A. Fruytier, *De civielrechtelijke inbedding van het besluitenaansprakelijkheidsrecht. Onrechtmatigheid, causaliteit, redelijke toerekening en relativiteit in het besluitenaansprakelijkheidsrecht* (diss. Nijmegen; Onderneming en Recht nr. 128), Deventer: Wolters Kluwer 2021.

Furmston 1981

M.P. Furmston, 'Ignorance of the law', *LS* 1981/1, p. 37-55.

G

Geelhoed 2013

W. Geelhoed, *Het opportuniteitsbeginsel en het recht van de Europese Unie. Een onderzoek naar de betekenis van strafvorderlijke beleidsvrijheid in de geëuropeaniseerde rechtsorde* (diss. Leiden; Meijersreeks nr. 223), Deventer: Kluwer 2013.

Geerts & Verschuur 2024

P.G.F.A. Geerts & A.M.E. Verschuur (red.), *Kort begrip van het intellectuele eigendomsrecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2024.

Geppaart 1965

Ch.P.A. Geppaart, *Fiscale rechtsvoinding: een onderzoek naar de rechtsvoinding door de rechter in belastingzaken in het bijzonder aan de hand van de rechtspraak in de periode 1 maart 1957 – 1 maart 1965* (diss. Leiden), Amsterdam: Uitgeverij FED 1965.

Geppaart 1966

Ch.P.A. Geppaart, 'Belastingrecht – Privaatrecht', *WFR* 1966, p. 581-586.

Geppaart 1988

Ch.P.A. Geppaart, 'Burgerlijk recht en belastingrecht' (themanummer WPNR en 150 jaar BW), *WPNR* 1988/5885, p. 466-476.

Geppaart 1991

Ch.P.A. Geppaart, 'De fiscale bagage van de toekomstige civilist', in: B.W.M. Nieskens-Ispording e.a. (red.), *In het nu, wat worden zal. Opstellen aangeboden aan prof. mr. H.C.F. Schoordijk ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar aan de Katholieke Universiteit Brabant*, Deventer: Kluwer 1991, p. 65-74.

Gerbrandy 1939

P.S. Gerbrandy, 'Rede', in: C.M.J.M. Goseling (red.), *Gedenkboek Burgerlijk Wetboek 1838-1938. Redevoeringen uitgesproken ter gelegenheid van de herdenking van de honderdjarige burgerlijke wetgeving*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1939, p. 121-136.

Gerver 1988

P.H.M. Gerver, 'Het belang van codificatie voor de notarissen; een inleiding', in: Stichting tot bevordering der Notariële Wetenschap (red.), *Notariaat en 150 jaar BW (Ars Notarius nr. XXXVIII)*, Deventer: Kluwer 1988, p. 1-6.

Gerverdinc 2016

T.C. Gerverdinc, 'Enige observaties over de kwaliteit van belastingwetgeving en -rechtspraak in het licht van art. 1 Eerste Protocol bij het EVRM', in: P.G.H. Albert e.a. (red.), *Systeem en symmetrie. Opstellen aangeboden aan mr. C.B. Bavinck, creatief denker, bevoegen fiscalist, begenadigd rechter ter gelegenheid van zijn afscheid als raadsheer in de Hoge Raad der Nederlanden op 21 september 2016 (Bavinck-bundel)*, Deventer: Wolters Kluwer 2016, p. 107-113.

Van Gessel-de Roo 1988

M.J.E.G. van Gessel-de Roo, 'Wat was er verkeerd aan de Code Civil?', *JV* 1988, afl. 6, p. 90-104.

Van Gessel-de Roo 1993

M.J.E.G. van Gessel-de Roo, 'De codificatiegedachte in Nederland in de jaren 1795-1798. De totstandkoming van het codificatieartikel in de eerste Nederlandse staatsregeling', in: C.J.H. Jansen, E. Poortinga & T.J. Veen (red.), *Twaalf bijdragen tot de studie van de rechtsgeschiedenis van de negentiende eeuw*, Amsterdam: Amsterdam University Press 1993, p. 44-77.

Van Gestel 2008

R.A.J. van Gestel, 'Eenieder wordt geacht de wet te kennen, maar wie begrijpt er iets van?', *AA* 2008/0078, p. 78-80.

Van Gestel 2019

R.A.J. van Gestel, 'Objets trouvés. Leidt terugtrek van de wetgever tot een opmars van rechterlijke rechtsvorming en afbraak van democratische waarden?', *RegelMaat* 2019/3, p. 231-244.

Van Gestel 2023

R.A.J. van Gestel, 'Objets trouvés. De rechter als wetgever-plaatsvervanger', *RegelMaat* 2023/4, p. 333-347.

Gewin 1913

B. Gewin, *Beginselen van strafrecht*, Leiden: E.J. Brill 1913.

Giesen 2001

I. Giesen, *Bewijs en aansprakelijkheid. Een rechtsvergelijkend onderzoek naar de bewijslast, de bewijsvoeringslast, het bewijsrisico en de bewijsrisico-omkering in het aansprakelijkheidsrecht* (diss. Tilburg), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2001.

Giesen 2020

I. Giesen, *Rechtsvorming in het privaatrecht* (Mon. BW nr. A3), Deventer: Wolters Kluwer 2020.

Giliker 2021

P. Giliker, 'Legal Ignorance in England and Wales: A Study of Contract, Tort, Unjust Enrichment and Civil Procedure Law', *ERPL* 2021/2, p. 197-222.

Gilissen 1967

J. Gilissen, 'De Belgische commissie van 1816 tot herziening van het ontwerp-Burgerlijk Wetboek voor het Koninkrijk der Nederlanden', *TvR* 1967/35, nr. 3, p. 383-443.

Gladpootjes 2009

T.A. Gladpootjes, 'Toerekening van het handelen van een gemachtigde aan de belastingplichtige', in: L.J.A. Pieterse (red.), *Draaicirkels van formeel belastingrecht. Opstellen, aangeboden aan prof.dr.mr. R.E.C.M. Niessen ter gelegenheid van de openbare aanvaarding van het ambt van hoogleraar op het vakgebied formeel belastingrecht in de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Radboud Universiteit te Nijmegen op 2 oktober 2009*, Amersfoort: Sdu Uitgevers BV 2009, p. 147-153.

Gorissen 2015

N.H.A. Gorissen, 'Het vertrouwensbeginsel in de belastingrechtspraak van de Hoge Raad', *TFB* 2015/8, p. 125-136.

De Gou 1988

L. de Gou, *De staatsregeling van 1798. Bronnen voor de totstandkoming. Deel 1. Bronnen vóór 22 januari 1798* (Rijks Geschiedkundige Publicatiën. Kleine serie nr. 65), Den Haag: Instituut voor Nederlandse Geschiedenis 1988.

De Gou 1990

L. de Gou, *De staatsregeling van 1798. Bronnen voor de totstandkoming. Deel 2. Bronnen vanaf 22 januari 1798* (Rijks Geschiedkundige Publicatiën. Kleine serie nr. 67), Den Haag: Instituut voor Nederlandse Geschiedenis 1990.

De Gou 1997

L. de Gou, *De Staatsregeling van 1805 en de Constitutie van 1806. Bronnen voor de totstandkoming* (Rijks Geschiedkundige Publicatiën. Kleine serie nr. 89), Den Haag: Instituut voor Nederlandse Geschiedenis 1997.

Goudsmit 1866 I

J.E. Goudsmit, *Pandecten-systeem. Eerste deel, algemeen deel*, Leiden: Jacs. Hazenberg, Corns. Zoon 1866.

Govers-de Louw & Jansen 2013

N.M.P. Govers-de Louw en J.H.J. Jansen, 'Nieuw besluit bedrijfsopvolgingsregeling: het blijft lastig om klare wijn te schenken (II, slot)', *WPNR* 2013/6981, p. 526-532.

Grace 1986

B.R. Grace, 'Ignorance of the Law As an Excuse', *CLR*, Volume: 86, Issue 7, 1986, p. 1392-1416.

Grauss 2020

G.C.D. Grauss, 'Annotatie bij HR 10 januari 2020, ECLI:NL:HR:2020:1', *FED* 2020/34, p. 43-48.

Greiner 1973

R. Greiner, *Opera Neratii. Drei Textgeschichten* (Freiburger Rechts- und Staatswissenschaftliche Abhandlungen nr. 37), Karlsruhe: C.F. Müller 1973.

Greuter-Vreeburg 1988

Y.M.I. Greuter-Vreeburg, 'De tranen van Joan Melchior Kemper, 1814-1824', *JV* 1988, afl. 6, p. 15-22.

Gribnau 2013a

J.L.M. Gribnau, *Belastingen als moreel fenomeen. Vertrouwen en legitimiteit in de praktijk*, Boom Fiscale uitgevers, Den Haag 2013.

Gribnau 2013b

J.L.M. Gribnau, 'De belastingrechter in een veranderende trias politica', in: J.P. Boer (red.), *Kwaliteit van belastingrechtspraak belicht. Liber amicorum aangeboden aan prof.dr. A.O. Lubbers ter gelegenheid van zijn tienjarig afdelingsvoorzitterschap (Lubbers-bundel)*, Den Haag: Sdu Uitgevers BV 2013, p. 71-93.

Gribnau 2018

J.L.M. Gribnau, 'Belastingen en de burger. Over het burgerperspectief in het belastingrecht', *TFB* 2018/42, p. 21-29.

Gribnau & Happé 2000

J.L.M. Gribnau & R.H. Happé, 'Convergentie en divergentie: over begripsvorming in privaatrecht en belastingrecht', in: P.H.J. Essers e.a. (red.), *Verkenningen op de grens van burgerlijk recht en belastingrecht. Opstellen over (fiscaal) ondernemingsrecht, erfrecht en insolventierecht*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2000, p. 1-21.

Van der Grinten 1940

W.C.L. van der Grinten, 'Aansprakelijkheid zonder onrechtmatigheid en schuld', in: Cleveringa e.a. (red.), *Rechtsgeleerd magazijn Themis. Tijdschrift voor publiek- en privaatrecht*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1940, p. 404-428.

Van der Grinten 1972

W.C.L. van der Grinten, 'De dwaling in het privaatrecht. De preadviezen voor de vergadering van de Broederschap der Candidaat-Notarissen (bespreking)', *WPNR* 1972/5172, p. 205-209.

Van der Grinten 1979

W.C.L. van der Grinten, 'Goede trouw in art. 98 Boek 1 BW en Rechtsdwaling. Annotatie bij HR 15 december 1978', *AA* 1979/0264, p. 264-268.

Groefsema 1994

L. Groefsema, 'Het belang van nadeel bij rechtsverwerking', in: T. Hartlief, A.H.T. Heisterkamp & W.H.M. Reehuis (red.), *CJHB. Brunner-Bundel. Opstellen, op 15 april 1994 aangeboden aan prof. mr. C.J.H. Brunner ter gelegenheid van zijn vijftenzestigste verjaardag*, Deventer: Kluwer 1994, p. 105-113.

Groeneveld-Tijssens & Van Schaick 2017a

N.E. Groeneveld-Tijssens & A.C. van Schaick, 'Een tweeluik over bevrijdende verjaring en rechtsdwaling. Deel I: de invloed van het EVRM', *NTBR* 2017/11, p. 76-87.

Groeneveld-Tijssens & Van Schaick 2017b

N.E. Groeneveld-Tijssens & A.C. van Schaick, 'Een tweeluik over bevrijdende verjaring en rechtsdwaling. Deel II: de advocaat en de subsidiaire vordering', *NTBR* 2017/15, p. 111-119.

Groenewegen 2006

F.T. Groenewegen, *Wetsinterpretatie en rechtsvorming. Een rechtstheoretisch onderzoek naar wetsinterpretatie en rechtsvorming door de rechter in het bestuursrecht en het privaatrecht* (diss. Amsterdam: UvA), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2006.

Groenhuijsen 2003

M.S. Groenhuijsen, 'Enkele aspecten van rechterlijk overgangsrecht en 'prospectieve overruling' in het straf(proces)recht', in: M.S. Groenhuijsen & J.B.H.M. Simmelink (red.), *Glijdende schalen. Liber amicorum J. de Hullu*, Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2003, p. 185-202.

De Groot, in: GS Burgerlijke Rechtsvordering, art. 154 Rv

G. de Groot, 'Commentaar op art. 154 Rv', in: P. Vlas & T.F.E. Tjong Tjin Tai (red.), *Groene Serie Burgerlijke Rechtsvordering*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 17 augustus 2024).

De Groot/Dovring e.a. 1952

H. de Groot (Grotius), bewerkt door F. Dovring, H.F.W.D. Fischer & E.M. Meijers, *Inleidinge tot de Hollandsche Rechts-geleerdheid*, Leiden: Universitaire Pers Leiden 1952.

De Grooth 1948

G. de Grooth, *De invloed van dwaling op rechtshandelingen* (Preadvies ter behandeling in de Algemene Vergadering van de Broederschap der Candidaat-Notarissen te Maastricht op 25 juni 1948), Den Haag: Gebroeders Belinfante-Schinkel 1948.

De Grooth 1954

G. de Grooth, 'De Conversie in de Juristenvergadering', *NJB* 1954/24, p. 481-489.

Groothuis 2014

M.M. Groothuis, 'Openbaarheid van overheidsinformatie. Recente rechtsontwikkelingen in Nederland en Europa', *Preadviezen Vereniging voor de Vergelijkende Studie van het Recht van België en Nederland* 2014/1, p. 69-103.

Grosheide 2010

F.W. Grosheide, 'Het Wetboek Napoleon en de Geest der Eeuw', in: J.H.A. Lokin, J.M. Milo & C.H. van Rhee (red.), *Tweehonderd jaren codificatie van het privaatrecht in Nederland. Opstellen over (de geschiedenis van) het privaatrecht naar aanleiding van het tweede eeuwfeest van het Wetboek Napoleon ingerigt voor het Koninkrijk Holland*, Groningen: Chimaira BV 2010, p. 21-31.

Gruys 1933

C. Gruys, *De strijd over de historische interpretatie* (diss. Utrecht), Utrecht: H. de Vroede 1933.

Gubbels 2017a

N.C.G. Gubbels, *Naar een fiscaal schenkingsbegrip* (oratie Amsterdam: VU), Amsterdam: VU University Press 2017.

Gubbels 2017b

N.C.G. Gubbels, 'Het begrip 'gift' in de Successiewet', *WPNR* 2017/7165, p. 738-742.

Gubbels 2018

N.C.G. Gubbels, 'Dwaling en schenking', *ftV* 2018/10, p. 4-5.

Gubbels 2019

N.C.G. Gubbels, 'De verhouding tussen het privaatrecht en het fiscaalrecht in de Successiewet', *WPNR* 2019/7253, p. 675-677.

Gubbels 2020

N.C.G. Gubbels, 'Dwaling in de Successiewet (I en II, slot)', *WPNR* 2020/7282-7383, p. 354-360 en 370-375.

Gubbels 2023

N.C.G. Gubbels, 'De Successiewet en tijdstipbelasting. Ingehaald door de tijd?', *WPNR* 2023/7440, p. 925-928.

Van Gulijk & Wijntjens 2023

S. van Gulijk & L.A.B.M. Wijntjens, 'Het toepassingsbereik van de klachtplicht in de praktijk. Hoe is het de klachtplichtregeling vergaan in de afgelopen 10 jaar sinds het arrest Van de Steeg/Rabobank?', in: L.A.B.M. Wijntjens, S. van Gulijk & T.F.E. Tjong Tjin Tai (red.), *Meester in context. Liber Amicorum Marc Loth*, Den Haag: Boom juridisch 2023, p. 83-96.

H**De Haan 1938**

C.J. de Haan, 'Eenige beschouwingen over het leerstuk der onrechtmatige daad', in: C.W. Star Busmann & F.G. Scheltema (red.), *Rechtsgeleerd Magazijn. Tijdschrift voor binnen- en buitenlandse rechtsstudie (zevenenvijftigste jaargang)*, Haarlem: De erven F. Bohn 1938, p. 345-380.

De Haan 1941

C.J. de Haan, 'Aansprakelijkheid van en voor anderen (I, II en III, slot)', *WPNR* 1941/3724-3726, p. 209-212, 221-223 en 229-232.

De Haan & Van Emden 2021

M. de Haan & E.A.L. van Emden, 'De aanvang van de korte verjaringstermijn bij beroepsaansprakelijkheidsvorderingen na het arrest van de Hoge Raad van 9 oktober 2020', *MvV* 2021/2, p. 74-81.

Ter Haar 2023

R. ter Haar, *Algemeen Materieel Strafrecht (Praktijkwijzer Strafrecht nr. 18)*, Deventer: Wolters Kluwer 2023.

Haas 2021

F.J.P.M. Haas, *Bestuurlijke boeten in het belastingrecht* (Fed Fiscale Studietoetsreeks), Deventer: Wolters Kluwer 2021.

Haas & Jansen 2019

F.J.P.M. Haas & D.N.N. Jansen, *Fiscale boeten onder de vierde tranche Awb* (Fed Fiscale Brochures), Deventer: Wolters Kluwer 2019.

Haasnoot & Van Dijk 2024

A.G. Haasnoot & M. van Dijk, 'Het adviseursverweer. Een oproep tot convergentie tussen het fiscale straf- en boeterecht', *TBS&H* 2024/3, p. 156-165.

Van Haastrecht-van Kuilenburg 2023

P. van Haastrecht-van Kuilenburg, 'De geruststellende mededeling in de verzekeringspraktijk na Hoge Raad 21 april 2023, ECLI:NL:HR:2023:653', *NTHR* 2023/6, p. 214-218.

Haazen 2001

O.A. Haazen, *Algemeen deel van het rechterlijk overgangsrecht. Een verhandeling over de terugwerkende kracht van rechtspraak, de rechtsdwaling en de democratische rechtsvindingsleer* (diss. Tilburg), Deventer: Wolters Kluwer 2001.

Haazen 2007

O.A. Haazen, 'Precedent in the Netherlands', in: E.H. Hondius (red.), *Precedent and the Law. Reports to the XVIIth Congress International Academy of Comparative Law Utrecht, 16-22 July 2006*, Brussel: Bruylant 2007, p. 227-251.

Van der Haegen 2019

M. van der Haegen, 'Omgaan met omgaan. Een kwalitatief empirisch onderzoek naar de omkeringen in de cassatierechtspraak', *TPR* 2019, p. 197-302.

Halberda 2014

J. Halberda, 'Mistake of law and mistake of fact in English law of restitution', *TvR* 2014/82, nr. 3-4, p. 261-283.

Hallebeek 2009

J. Hallebeek, *Fons et origo iuris. Een historische inleiding tot het vermogensrecht*, Amsterdam: VU University Press 2009.

Hallebeek 2018

J. Hallebeek, 'Structure of Medieval Roman Law: Institutions, Sources, and Methods', in: H. Pihlajamäki, M. D. Dubber & M. Godfrey (red.), *The Oxford Handbook of European Legal History*, Oxford: Oxford University Press 2018, p. 287-309.

Halpérin 2018

J.-E. Halpérin, 'The Age of Codication and Legal Modernization in Private Law', in: H. Pihlajamäki, M. D. Dubber & M. Godfrey (red.), *The Oxford Handbook of European Legal History*, Oxford: Oxford University Press 2018, p. 908-928.

Hanegraaf 2019

C.E.J.M. Hanegraaf, 'Eenieder wordt geacht de wet te kennen... of toch niet? Verminderde aansprakelijkheid van bestuurders in verband met onbekendheid met rechtsregels', *Bb* 2019/28, p. 119-124.

Happé 1989

R.H. Happé, 'Ligt de inspecteur op het bed van Procrustes?' (met naschrift van J.E.A.M. van Dijck), *FED* 1989/129, p. 375-379.

Happé 1996

R.H. Happé, *Drie beginselen van fiscale rechtsbescherming* (diss. Leiden; Fiscale Mon. nr. 77), Deventer: Kluwer 1996.

Hartkamp 1991

A.S. Hartkamp, 'De taak van de privaatrechtelijke wetgever na de invoering van het nieuwe vermogensrecht', in: B.W.M. Nieskens-Isphording e.a. (red.), *In het nu, wat worden zal. Opstellen aangeboden aan prof. mr. H.C.F. Schoordijk ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar aan de Katholieke Universiteit Brabant*, Deventer: Kluwer 1991, p. 97-104.

Hartkamp 2005

A.S. Hartkamp, 'Het nieuwe Burgerlijk Wetboek vergeleken met de *Code Civil*', in: D. Hierbaut & G. Martyn (red.), *Napoleons nalatenschap. Tweehonderd jaar Burgerlijk wetboek in België*, Mechelen: Kluwer 2005, p. 337-352.

Hartkamp 2023

A.S. Hartkamp, 'Nieuw nulliteitenrecht. Enkele opmerkingen bij het gedachtegoed van Jaap Hijma', *WPNR* 2023/7399, p. 42-48.

Hartlief 1994

T. Hartlief, 'Van aansprakelijkheid naar draagkracht naar draaglijke aansprakelijkheid?', in: T. Hartlief, A.H.T. Heisterkamp & W.H.M. Reehuis (red.), *CJHB. Brunner-Bundel. Opstellen, op 15 april 1994 aangeboden aan prof. mr. C.J.H. Brunner ter gelegenheid van zijn vijfenzestigste verjaardag*, Deventer: Kluwer 1994, p. 139-147.

Hartlief 1998

T. Hartlief, 'Trends in het aansprakelijkheids- en schadevergoedingsrecht', in: A.I.M. van Mierlo & J.H. Wansink (red.), *Zilver voor de Gouden formule. Ontwikkelingen in het Recht tussen 1973 en 1998. Bundel uitgebracht ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het Juridisch Post-Academisch Onderwijs Rotterdam*, Schiedam: Drukkerij de Cirkel 1998, p. 177-192.

Hartlief 2024

T. Hartlief, 'De zorgplicht van de bank: bijzonder of niet?', in: E.F. Verheul (red.), *Op het spoor van het goederenrecht. Liber Amicorum Wim Reehuis*, Deventer: Wolters Kluwer 2024, p. 73-98.

Hartlief 2025

T. Hartlief, 'Eerherstel voor de wetgever en de wet', *AA* 2025/0200, p. 200-205.

Hartmann 2013

A.R. Hartmann, 'De strafuitsluitingsgronden anders opgeschreven: een revisie', in: E. Bleichrodt e.a. (red.), *Onbegrensd strafrecht. Liber amicorum Hans de Doelder*, Oisterwijk: Wolf Legal Publishers 2013, p. 423-439.

Den Hartogh 1999

G. den Hartogh, 'Is gewoonte een rechtsbron?', in: P.W. Brouwer e.a. (red.), *Drie dimensies van recht. Rechtstheorie, rechtsgeleerdheid en rechtspraktijk* (Meijers-reeks nr. 13), Den Haag: Boom juridische uitgevers 1999, p. 77-92.

Van Hasselt 1987

W.J.C. van Hasselt, *Nederlandse Staatsregelingen en Grondwetten*, Alphen aan den Rijn: Samson 1987.

Van Hattum 1952

W.F.C. van Hattum, *Behoren de beginselen waarvan de wetgever is uitgegaan bij het opnemen van opzet, oogmerk, voornemen of schuld als bestanddeel in delictomschrijvingen te worden herzien?* (Handelingen Nederlandsche Juristen-Vereniging 1952), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1952, p. 3-50.

Heidekamp 2024

A. Heidekamp, *Bewijsrecht in fiscale bestuurlijke boetesaken* (diss. Groningen; Fiscale Mon. nr. 180), Deventer: Wolters Kluwer 2024.

Van der Heijden 1939

E.J.J. van der Heijden, 'Rede', in: C.M.J.M. Goseling (red.), *Gedenkboek Burgerlijk Wetboek 1838-1938. Redevoeringen uitgesproken ter gelegenheid van de herdenking van de honderdjarige burgerlijke wetgeving*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1939, p. 137-148.

Heijder 1977

A. Heijder, 'Rechtsdwaling-arrest', *AA* 1977/0066, p. 66-76.

Heijnsbroek 2022

P. Heijnsbroek, 'De selectieprocedure voor de verkoop van schaarse onroerende zaken', in: A.G. Castermans e.a. (red.), *Parels aan de kroon. Over de betekenis van het bouw- en aanbestedingsrecht en het familievermogensrecht voor het 30 jarig BW*, Deventer: Wolters Kluwer 2022, p. 59-68.

Heirbaut 2006

D. Heirbaut, 'Codificatie in België en Nederland: een voorbeeld van hoe het (niet) moet? Een onderzoek naar de factoren van succes en falen van de pogingen tot codificatie van het civielrecht in België en Nederland', *TPR* 2006, p. 1683-1745.

Heirbaut 2025

D. Heirbaut, *Redefining Codification. A Comparative History of Civil, Commercial, and Procedural Codes*, Oxford: Oxford University Press 2025.

Hellema 1972

A.W. Hellema, *Dwaling over toekomstverwachtingen* (oratie Utrecht), Deventer: Kluwer 1972.

Helmholz 2015

R.H. Helmholz, 'Canon Law and Roman Law', in: D.E.L. Johnston (red.), *The Cambridge Companion to Roman Law*, Cambridge: Cambridge University Press, p. 396-422.

Hens 1994

T. Hens, 'Annotatie bij Rechtbank Leuven 5 oktober 1994', in: *RW* 1994-1995, nr. 31, p. 1061-1063.

Herbosch 2023

M. Herbosch, *Intelligent contracteren. Het precontractueel gebruik van systemen op basis van artificiële intelligentie* (diss. KU Leuven), Mechelen: Wolters Kluwer Belgium NV 2023.

Herbots, Clarysse & Werckx 1985

J.H. Herbots, D. Clarysse & J. Werckx, 'Overzicht van rechtspraak (1977-1982). Bijzondere overeenkomsten', *TvP* 1985, p. 767-962.

Herbots & Herten 1973

J.H. Herbots & P. Herten, 'Overzicht van rechtspraak (1961-1969). Bijzondere overeenkomsten', *TvP* 1973, p. 875-901.

Herrmann 1991

R. Herrmann, 'De (beperkte) betekenis van de toerekening op grond van de verkeersopvattingen in art. 6:162 lid 2 BW', in: D. van Dijk, e.a. (red.), *Liber Amicorum NBW. Opstellen aangeboden aan mr.dr.s. B.C. de Die bij zijn afscheid als hoofd van de Stafafdeling Wetgeving Nieuw Burgerlijk Wetboek van het Ministerie van Justitie*, Deventer: Kluwer 1991, p. 93-98.

Hertoghs 2009

J.J.M. Hertoghs, 'Op de fiscus kun je vertrouwen (of niet soms)?', in: L.J.A. Pieterse (red.), *Draaicirkels van formeel belastingrecht. Opstellen, aangeboden aan prof.dr.mr. R.E.C.M. Niessen ter gelegenheid van de openbare aanvaarding van het ambt van hoogleraar op het vakgebied formeel belastingrecht in de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Radboud Universiteit te Nijmegen op 2 oktober 2009*, Amersfoort: Sdu Uitgevers BV 2009, p. 187-195.

Van Heusden 2023

L.A. van Heusden, 'Terugkoppeling aan de bestuurswetgever: uitspraakbevoegdheden van de bestuursrechter bij de toetsing van algemeen verbindende voorschriften', *JBplus* 2023/5, afl. 2, p. 77-90.

Van den Heuvel 2018

R.L.G. van den Heuvel, *Duidelijkheid van fiscale wetgeving. Een onderzoek naar een nadere invulling van de kwaliteitseisen van eenvoud, duidelijkheid en toegankelijkheid voor fiscale wetgeving* (diss. Leiden), Den Haag: Sdu Uitgevers BV 2018.

Heyman 1970

H.W. Heyman, 'Kemper's strijd tegen de Code civil. Kanttekeningen bij een vertrouwd beeld', *RM Themis* 1970, p. 420-443.

Heyman & Huussen 1972

H.W. Heyman & A.H. Huussen (red.), *De geschiedenis van het burgerlijk wetboek. Bloemlezing uit de literatuur over de codificatie van het burgerlijk recht in Nederland in de periode 1798 tot 1838*, Rotterdam: Nederlandse Economische Hogeschool/Faculteit der Rechtsgeleerdheid 1972.

Hidma 1994

T.R. Hidma, 'Aansprakelijkheid en actieve zorgplicht', *WPNR* 1994/6120, p. 29-31.

Hijma 1988

Jac. Hijma, *Nietigheid en vernietigbaarheid van rechtshandelingen* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 1988.

Hijma 1990

Jac. Hijma, 'Analogie in het nieuwe vermogensrecht', in: A.G. Castermans e.a. (red.), *Rechterlijke macht en Nieuw BW* (BW-krant jaarboek 1990), Deventer: Kluwer 1990, p. 15-27.

Hijma 2015

Jac. Hijma, 'Conversie en reductie', *WPNR* 2015/7054, p. 263-269.

Hijma 2016

Jac. Hijma, 'De klachtplicht beteugeld', in: W. van Boom e.a. (red.), *Een kwart eeuw. Privaatrechtelijke opstellen aangeboden aan prof.mr. H.J. Sniijders ter gelegenheid van zijn emeritaat (Sniijders-bundel)*, Deventer: Wolters Kluwer 2016, p. 167-181.

Hijma 2022

Jac. Hijma, 'Dwalen bij het verdelen van een gemeenschap', in: A.G. Castermans e.a. (red.), *Parels aan de kroon. Over de betekenis van het bouw- en aanbestedingsrecht en het familievermogensrecht voor het 30 jarig BW*, Deventer: Wolters Kluwer 2022, p. 69-79.

Hijma, in: GS Verbintenissenrecht, art. 6:228 BW

Jac. Hijma, 'Commentaar op art. 6:228 BW', in: R.J.Q. Klomp & H.N. Schelhaas (red.), *Groene Serie Verbintenissenrecht*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 15 november 2022).

Hijma & Olthof 2023

Jac. Hijma & M.M. Olthof, *Compendium van het Nederlands vermogensrecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2023.

Hijmans 1926

H.I. Hijmans, *Romeinsch zakenrecht*, Zwolle: Tjeenk Willink 1926.

Hijmans 1927

H.I. Hijmans, *Romeinsch verbintenissenrecht*, Zwolle: Tjeenk Willink 1927.

Van Hilten 2024

M.E. van Hilten, 'Gerechvaardigd vertrouwen en gezond wantrouwen: te voet en te paard', in: S.M.H. Dusarduijn, M.L.M. van Kempen & A.J.A. Stevens (red.), *Essers-bundel. Opstellen aangeboden aan Prof. dr. P.H.J. Essers ter gelegenheid van zijn afscheid op 15 maart 2024 als hoogleraar aan Tilburg University*, Deventer: Wolters Kluwer 2024, p. 229-238.

Hirsch Ballin 2024

E.M.H. Hirsch Ballin, *Methoden en perspectieven van rechtswetenschap*, Den Haag: Boom 2024.

Hofman 2021

C. Hofman, *Het systeem van sanctionering van fraude* (diss. Rotterdam; Fiscale Mon. nr. 166), Deventer: Wolters Kluwer 2021.

Hofmann/Abas 1977

L.C. Hofmann (bewerkt door P. Abas), *Het Nederlandsch verbintenissenrecht. De algemene leer van de verbintenissen. Deel 1 (artt. 1269-1387 B.W.). Tweede gedeelte (artt. 1302-1303 en artt. 1349-1387 B.W.)*, Groningen: H.D. Tjeenk Willink 1977.

Hofman & Van Vijfeijken 2019

A.W. Hofman & I.J.F.A. van Vijfeijken, 'Fiscaalrechtelijke gevolgen van dwaling', *WPNR* 2019/7251, p. 651-657.

Hofstee 1987

E.J. Hofstee, 'Straf naar de mate van schuld?', in: Ch.J. Enschedé e.a. (red.), *Naar eer en geweten. Liber amicorum J. R Emmelink*, Arnhem: Gouda Quint BV 1987, p. 195-214.

Hofstee, in: Noyon/Langemeijer/R Emmelink Strafrecht, art. 9a Sr

E.J. Hofstee, 'Commentaar op art. 9a Sr', in: J.W. Fokkens, E.J. Hofstee & A.J.M. Machielse (red.), *Wetboek van Strafrecht – Noyon, Langemeijer, R Emmelink*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 11 augustus 2018).

Den Hollander & Van Putten 2014

P.W. den Hollander & M.L. van Putten, 'Coetzee en de herinterpretatie van testamentaire vernietigingsinstructies in het algemeen belang', *WPNR* 2014/7017, p. 409-411.

Holthöfer 1982

E. Holthöfer, 'Territorialgeschichtlicher Überblick und Geschichte der Gesetzgebungshoheit', in: H. Coing (red.), *Handbuch der Quellen und Literatur der neueren europäischen Privatrechtsgeschichte, Band III, 1*, München: CH Beck Verlag 1982.

Holzhauser & Gellaerts 2019

R.W. Holzhauser & S.L. Gellaerts, *Van idee naar IE. Kennismaking met het intellectuele eigendomsrecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2019.

Hondius 2009

E.M. Hondius, '*Roma locuta, causa non finita*. Over het zwijgen van de Hoge Raad', in: A.G. Castermans e.a. (red.), *Het zwijgen van de Hoge Raad* (BW-krant Jaarboek nr. 25), Deventer: Kluwer 2009, p. 16-23.

Honsell & Mayer-Maly 2019

H. Honsell & D. Mayer-Maly, *Recht – Gerechtigkeitsrecht – Rechtswissenschaft. Gesammelte Schriften von Theo Mayer-Maly*, Wenen: Verlag Österreich 2019.

De Hoog 2018

L.M. de Hoog, *De prioriteitsregel in het vermogensrecht* (diss. Leiden; Ars Notariatus nr. 167; Meijers-reeks nr. 308), Deventer: Wolters Kluwer 2018.

De Hoog 2023

L.M. de Hoog, 'Rechtbank acht halvering vordering wegens voorhuwelijks meerinbreng onwenselijk', *JBN* 2023/13, nr. 3, p. 8-10.

Hoogeveen & Neve 2021

M.J. Hoogeveen & M.L. Neve, 'Actualiteiten bedrijfsopvolgingsfaciliteiten. Deel 3: de voortzettingseis', *WPNR* 2021/7344, p. 809-821.

Ten Hoopen 2014

J. ten Hoopen, 'Iedereen wordt geacht de wet te kennen', *SC ('Kent de wet')* 2014/41.

Hoops 2017

B. Hoops, 'Te goeder trouw, te kwader trouw of geen van beide? Wegwijs in de nieuwe verjaringsverkrijgingsjungle', *WPNR* 2017/7174, p. 983-990.

Hoops & Verstappen 2017

B. Hoops & L.C.A. Verstappen, 'Van 20 naar 40 jaar: De Hoge Raad helpt eigenaars in de strijd tegen landjepik', *WPNR* 2017/7143, p. 255-257.

Horak 1988

F. Horak, 'Rechtsirrtum in Philosophie und Römischem Recht', *TvR* 1988/56, nr. 3-4, p. 355-365.

Houtkoper-Barend 1983

E. Houtkoper-Barend, 'Reaktie op het artikel van mr. dr. Th. M. de Jongh in WPNR 5648', *WPNR* 1983/5657, p. 420.

Houwing 1888

J.F. Houwing, *Dwaling bij overeenkomsten naar Nederlandsch recht: eerste gedeelte (art. 1358 B.W.)* (diss. Leiden), Leiden: S.C. van Doesburgh 1888.

Houwing 1939a

Ph.A.N. Houwing, *Subjectief recht, rechtssubject, rechtspersoon* (diss. Leiden), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1939.

Houwing 1939b

Ph.A.N. Houwing, *Onrechtmatigheid en schuld in art. 1401 BW* (oratie Rotterdam), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1939.

Houwing 1968

Ph.A.N. Houwing, *Rechtsverwerking* (Preadviezen uitgebracht ter behandeling in de algemene vergadering van de Broederschap van Candidaat-Notarissen 1968), Den Haag: Broederschap der Candidaat-Notarissen 1968.

Huberlant 1974

Ch. Huberlant, 'La présomption de connaissance de la loi dans le raisonnement juridique', in: Ch. Perelman & P. Foriers (red.), *Les présomptions et les fictions en droit*, Brussel: Bruylant 1974, p. 186-228.

Huijgen 1989

W.G. Huijgen, 'Beroepsfouten van de notaris een onrechtmatige overheidsdaad?', *WPNR* 1989/5940, p. 753-758.

Huijgen 1991

W.G. Huijgen, *Aansprakelijkheid van de overheid. Graadmeter voor de verhouding tussen publiek- en privaatrecht* (diss. Leiden; Serie Bestuursrecht – theorie en praktijk nr. 10), Deventer: Kluwer 1991.

Huijgen 1992

W.G. Huijgen, 'Nogmaals: de schuld is in beginsel gegeven', *NTBR* 1992/2, p. 68-70.

Huijgen 1993

W.G. Huijgen, 'Door de burgerlijke rechter getoetst overheidshandelen en de notariële praktijk', *JBN* 1993/96, p. 6-7.

Huijgen 1998

W.G. Huijgen, 'Onrechtmatige overheidsdaad waarheen?', *NTBR* 1998/4, p. 105-111.

Huijgen 2015

W.G. Huijgen, 'Aansprakelijkheid van de notaris voor onjuist belastingadvies', *WPNR* 2015/7077, p. 828-833.

Huijgen 2019

W.G. Huijgen, 'Enkele opmerkingen over voorwaardelijke huwelijksvermogensregimes en voorwaardelijke in-/uitsluitingsclausules', *WPNR* 2019/7247, p. 531-537.

Huijgen 2022

W.G. Huijgen, 'De betekenis van Van de Water/Van Hemme voor het algemeen vermogensrecht', in: A.G. Castermans e.a. (red.), *Parels aan de kroon. Over de betekenis van het bouw- en aanbestedingsrecht en het familievermogensrecht voor het 30 jarig BW*, Deventer: Wolters Kluwer 2022, p. 81-90.

Huijgen & Weijers 2022

W.G. Huijgen & H.J. Weijers, 'Het Didam-arrest vanuit notarieel perspectief', *JBN* 2022/34, afl. 9, p. 4-8.

Huijgen & Weijers 2025

W.G. Huijgen & H.J. Weijers, 'Het tweede *Didam*-arrest en de rol van de notaris', *JBN* 2025/6, afl. 2, p. 4-8.

Huisman 2013

P.J. Huisman, *De fiscale vaststellingsovereenkomst*, Deventer: Kluwer 2013.

De Hullu 1995

J. de Hullu, 'Rechtsdwaling op basis van onjuiste justitiefolders?', *AA* 1995/0805, p. 805-810.

De Hullu 2021a

J. de Hullu, *Materieel strafrecht. Over algemene leerstukken van strafrechtelijke aansprakelijkheid naar Nederlands recht*, Deventer: Wolters Kluwer 2021.

De Hullu 2021b

J. de Hullu, 'Zonder schuld geen strafbaarheid. Het onvergetelijke *Melk en water*-arrest uit 1916', *AA* 2021/0972, p. 972-973.

De Hullu & Van Kempen 2024

J. de Hullu & P.H.P.H.M.C. van Kempen, *Materieel strafrecht. Over algemene leerstukken van strafrechtelijke aansprakelijkheid naar Nederlands recht*, Deventer: Wolters Kluwer 2024.

Humfress 2005

C. Humfress, 'Law and Legal Practice in the Age of Justinian', in: M.R. Maas (red.), *The Cambridge Companion to the Age of Justinian*, Cambridge: Cambridge University Press 2005, p. 161-184.

I

Ibbetson 2018

D.J. Ibbetson, 'Natural Law in Early Modern Legal Thought', in: H. Pihlajamäki, M. D. Dubber & M. Godfrey (red.), *The Oxford Handbook of European Legal History*, Oxford: Oxford University Press 2018, p. 567-583.

Ijzerman 2011

R.L.H. Ijzerman 'De voortdurende zorg van de betrokken adviseur', in: L.J.A. Pieterse (red.), *Van Mens tot Mens. Vriendenbundel aangeboden aan Harrie van Mens ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar belastingrecht aan de Universiteit Utrecht op vrijdag 18 maart 2011*, Den Haag: Sdu Uitgevers BV 2011, p. 289-291.

Ilsink 2009

J.W. Ilsink, 'Enkele gedachten over het fiscale pleitbare standpunt in strafzaken', in: L.J.A. Pieterse (red.), *Draaicirkels van formeel belastingrecht. Opstellen, aangeboden aan prof.dr.mr. R.E.C.M. Niessen ter gelegenheid van de openbare aanvaarding van het ambt van hoogleraar op het vakgebied formeel belastingrecht in de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Radboud Universiteit te Nijmegen op 2 oktober 2009*, Amersfoort: Sdu Uitgevers BV 2009, p. 209-215.

J

Jacobs 2012

M.J. Jacobs, 'Overgangsrecht in Nederlandse en Europese regelgeving', in: M.J. Jacobs e.a., *Tijd voor verandering. Over overgangsrecht* (Preadvieszen VAR Vereniging voor Bestuursrecht 2012), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2012, p. 15-62.

Jansen 1954

F.M.J. Jansen, 'Een minder aanvaardbare versie der conversie', *WPNR* 1954/4338-4339, p. 121-123 en 133-135.

Jansen 1989

C.J.H. Jansen, 'Enige voorlopige opmerkingen over een bijna vergeten invloed op ons BW: het natuurrecht', *GROM* 1989/6, p. 45-61.

Jansen 1991

C.J.H. Jansen, 'H.L. Drucker (1857-1917) en het burgerlijke recht', *GROM* 1991/8, p. 45-59.

Jansen 2008

C.J.H. Jansen, 'Over de plaats en de functie van de Wet, houdende Algemeene Bepalingen der Wetgeving van het Koninkrijk (1829)', *AA* 2008/0022, p. 22-29.

Jansen 2015

C.J.H. Jansen, *De wetenschappelijke beoefening van het burgerlijke recht in de lange 19e eeuw* (Onderneming en Recht nr. 87), Deventer: Wolters Kluwer 2015.

Jansen 2016

C.J.H. Jansen, *De wetenschappelijke beoefening van het burgerlijk recht tussen 1940 en 1992* (Onderneming en Recht nr. 93), Deventer: Wolters Kluwer 2016.

Jansen 2017

C.J.H. Jansen, 'Dogmatiek en codificatie', in: S.E. Bartels e.a. (red.), *Vertrouwen in het burgerlijke recht. Liber amicorum prof. mr. S.C.J.J. Kortmann* (Onderneming & Recht nr. 100), Deventer: Wolters Kluwer 2017, p. 247-262.

Jansen 2009

J.E. Jansen, 'Geen bevrijdende verjaring zonder rechtsverwerking', *RM Themis* 2009/5, p. 214-219.

Jansen 2011

J.E. Jansen, *Bezit te kwader trouw, verkrijgende en bevrijdende verjaring. Een leerstellige, rechtsvergelijkende studie op historische grondslag* (diss. Groningen), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2011.

Jansen 2018

J.E. Jansen, 'Schadevergoeding uit onrechtmatige daad na verkrijging door artikel 3:105 BW', *RM Themis* 2018/1, p. 3-11.

Jansen 2020

J.E. Jansen, 'Vorm boven inhoud. Enige opmerkingen over het codificatiebegrip', *GROM* 2020/37, p. 105-120.

Jansen 2006

K.J.O. Jansen, *Het kennisvereiste bij gevaarzetting. Een onderzoek naar de invloed van de kennis van de laedens op het onrechtmatigheidsoordeel in gevaarzettingsituaties* (Meijersreeks nr. 108), Den Haag: Jongbloed 2006.

Jansen 2007

K.J.O. Jansen, 'Het subjectieve element van de onrechtmatigheid. Over de structuur van art. 6:162 BW', *NTBR* 2007/28, p. 222-228.

Jansen 2012

K.J.O. Jansen, *Informatieplichten. Over kennis en verantwoordelijkheid in contractenrecht en buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht* (diss. Leiden; Recht en Praktijk nr. CA5), Deventer: Kluwer 2012.

Jansen 2019

K.J.O. Jansen, 'Onjuiste overheidsinformatie: vertrouwensbescherming in privaat- en bestuursrecht', *O&A* 2019/61, afl. 4, p. 139-146.

Jansen, in: GS Onrechtmatige daad, titel 6.3 BW

K.J.O. Jansen, 'Commentaar op titel 6.3 BW', in: C.J.J.M. Stolker (red.), *Groene Serie Onrechtmatige daad*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 30 december 2024).

Jansen, in: GS Onrechtmatige daad, art. 6:162 BW

K.J.O. Jansen, 'Commentaar op art. 6:162 BW', in: C.J.J.M. Stolker (red.), *Groene Serie Onrechtmatige daad*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 30 december 2024).

Jansen op de Haar 1962

G.A. Jansen op de Haar, 'Dading, vaststellings-overeenkomst en laesio enormis', *NJB* 1962/31, p. 701-709.

Jansen & Zimmermann 2010

N. Jansen & R. Zimmermann, 'A European civil code in all but name: discussing the nature and purposes of the Draft Common Frame of Reference', *CLJ* 2010/69, p. 98-112.

Janssen 2009

J.F.M. Janssen, 'Oorzaak, schade en risico', in: A.G. Castermans e.a. (red.), *Ex libris Hans Nieuwenhuis. Opstellen aangeboden aan prof. mr. J.H. Nieuwenhuis, hoogleraar burgerlijk recht aan de Universiteit Leiden, bij zijn emeritaat*, Deventer: Kluwer 2009, p. 543-556.

Jonas 2013

K.R.C.M. Jonas, 'Dwaling en het fiscale eenheidsregime', *FBN* 2013/36, p. 11-13.

De Jong 2009

F. de Jong, *Daad-Schuld. Bijdrage aan een strafrechtelijke handelingsleer met bijzondere aandacht voor de normativering van het delictsbestanddeel opzet* (diss. Utrecht), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2009.

De Jong & Sikkema 2019

F. de Jong & E. Sikkema, 'Subjectieve bestanddelen', in: F.G.H. Kristen e.a. (red.), *Bijzonder strafrecht. Strafrechtelijke handhaving van sociaal-economisch en fiscaal recht in Nederland*, Den Haag: Boom juridisch 2019, p. 485-522.

De Jong 2004

G.T. de Jong, 'In het verlengde van het Saelman-arrest. HR 31 oktober 2003, RvdW 2003, 169 (Saelman/Academisch Ziekenhuis VU)', *VrA* 2004/2, p. 38-56.

De Jong 2011

G.T. de Jong, 'De aanvang van de korte verjaringstermijn van art. 3:310 lid 1 BW en rechtsdwaling', *WPNR* 2011/6874, p. 125-133.

De Jong 2017

G.T. de Jong, *Niet-nakoming van verbintenissen* (Mon. BW nr. B33), Deventer: Wolters Kluwer 2017.

De Jong 2020

H. de Jong, *Het geheugen van het recht* (oratie Amsterdam: VU), Amsterdam: VU University Press 2020.

De Jong 2021a

H. de Jong, 'Byzantijs recht: louter amusabel tijdverdrijf?', *AA* 2021/0006, p. 6-8.

De Jong 2021b

H. de Jong, 'Van verrassing van de Hoge Raad tot eeuwenoude herhaling. Terugvoering van voormalig eigendom van een onroerende zaak na verlies door verjaring', *WPNR* 2021/7312, p. 136-144.

H. de Jong 2024a

H. de Jong, *Het geheugen van het recht. Deel 1. Een inleiding in de uitwendige rechtsgeschiedenis*, Amsterdam: VU University Press 2024.

H. de Jong 2024b

H. de Jong, *Het geheugen van het recht. Deel 2. Een inleiding in de inwendige rechtsgeschiedenis*, Amsterdam: VU University Press 2024.

R.D. de Jong 2024

R.D. de Jong, 'Schenkbelasting en ontbinding van een schenking met wederzijds goedvinden', *FBN* 2024/4, p. 4-9.

De Jonge 2020

H.J. de Jonge, 'Redelijkheid en billijkheid, misbruik van omstandigheden en verboden beschikkingen', *WPNR* 2020/7279, p. 300-306.

De Jonge 2024

H.J. de Jonge, *De 'verboden beschikkingen' in het erfrecht* (diss. Groningen; Ars Notarius nr. 187), Deventer: Wolters Kluwer 2024.

Jongeneel 2025

R.H.C. Jongeneel, 'Meer, maar zeker niet alles. Over het publiceren van rechtspraak op rechtspraak.nl en de vindbaarheid van relevante uitspraken', *NJB* 2025/1105, p. 1686-1693.

De Jongh 1983

Th. M. de Jongh, 'Een stelling die niet onweersproken mag blijven', *WPNR* 1983/5648, p. 240-241.

Jonk-van Wijk & De Boer 2012

B.M. Jonk-van Wijk & N. de Boer, 'Verjaring = bekendheid = bestaande schade = opeisbaarheid?', *ORP* 2013, nr. 8, p. 23-36.

Jonkers 1986

W.H.A. Jonkers, 'Het strafrechtelijk schuldverwijf', in: J.P. Balkema e.a. (red.), *Gedenkboek. Honderd jaar Wetboek van Strafrecht (1886-1986)*, Arnhem: Gouda Quint BV 1986, p. 227-241.

Jörg, Kelk & Klip 2021

N. Jörg, C. Kelk & A.H. Klip, *Strafrecht met mate*, Deventer: Wolters Kluwer 2021.

K**Kaiser 2015**

W. Kaiser, 'Justinian and the *Corpus Iuris Civilis*', in: D.E.L. Johnston (red.), *The Cambridge Companion to Roman Law*, Cambridge: Cambridge University Press, p. 119-148.

Kamphuisen 1922

P.W. Kamphuisen, *De codificatiegedachte in het Romeinse rijk* (diss. Leiden), Geleen: Erkens-Franssen 1922.

Kamphuisen 1944

P.W. Kamphuisen, 'De Hooge Raad aan het converteeren', *NJB* 1944/9, p. 65-69.

Kamphuisen 1961

P.W. Kamphuisen, *Dwaling bij obligatoire overeenkomsten*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1961.

Kampkuiper 2020

L.C. Kampkuiper, 'Optimalisatie of generalisatie? De rechtsdwalingregeling bij de subjectieve verjaringstermijn', in: D.F.H. Stein, V. Tweehuysen & S.E. Bartels (red.), *Verjaring* (Onderneming en Recht nr. 120), Deventer: Wolters Kluwer 2020, p. 143-166.

Kamps 2023

H.J.L. Kamps, 'Dwaling in de Successiewet 1956, de rol van adviseur, belastinginspector, twijfel en belastingadvies', *Tijdschrift Familiebedrijven* 2023/4, p. 195-201.

Van Kan 1918a

J. van Kan, 'De rechtsgedachte der codificatie-beweging in Frankrijk, voor de revolutie', *TvR* 1918/1, nr. 2, p. 191-229.

Van Kan 1918b

J. van Kan, 'De verwachting des volks in 1789 ten aanzien van de codificatie', *TvR* 1918/1, nr. 3, p. 359-389.

Van Kan 1920

J. van Kan, 'De rechtsgedachte van het codificatiewerk der revolutie', *TvR* 1920/2, nr. 4, p. 359-427.

Van Kan 1929

J. van Kan, *Les efforts de codification en France: étude historique et psychologique*, Parijs: Rousseau 1929.

Van Kan 1938

J. van Kan, 'Het B.W. en de Code Civil', in: P. Scholten & E.M. Meijers (red.), *Gedenkboek Burgerlijk Wetboek 1838-1938*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1938, p. 243-276.

De Kanter 1928

P.J. de Kanter, *Rechtsgronden en rechtsmiddelen* (diss. Leiden), Den Haag: [s.n.] 1928.

Kantorowicz/Buckland 1969

H.U. Kantorowicz, W.W. Buckland. *Studies in the glossators of the Roman law: newly discovered writings of the twelfth century*, Aalen: Scientia-Verlag 1969.

Karapetian 2019

A. Karapetian, *Bestuurdersaansprakelijkheid uit onrechtmatige daad. Civielrechtelijke en strafrechtelijke normen voor bestuurders van noodlijdende ondernemingen* (diss. Groningen; Serie Recht en Praktijk nr. InsR11), Deventer: Wolters Kluwer 2019.

Karapetian & Karapetian 2021

A. Karapetian & G. Karapetian, 'De dwalende wetgever. Een bezwaar tegen de wetgeschiedenis als uitlegbron', *WPNR* 2021/7329, p. 468-479.

Kaser I 1971

M. Kaser, *Das römische Privatrecht I: das altrömische, das vorklassische und klassische Recht*, München: Beck 1971.

Kaser/Wubbe 1971

F.B.J. Wubbe, *M. Kaser. Romeins privaatrecht*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1971.

Katan 2014

B.M. Katan, 'Toerekening van kennis aan rechtspersonen: een vuistregel voor 'standaardgevallen'', *WPNR* 2014/7039, p. 1081-1087.

Katan 2017

B.M. Katan, *Toerekening van kennis aan rechtspersonen* (diss. Nijmegen; Onderneming en Recht nr. 98), Deventer: Wolters Kluwer 2017.

Katan 2018

B.M. Katan, 'Kennis van de bestuurder = kennis van de rechtspersoon. Toch?', *Ondernemingsrecht* 2018/22, p. 135-141.

Katan 2019

B.M. Katan, 'Toerekening van kennis van groepsvennootschappen', *Ondernemingsrecht* 2019/60, p. 295-307.

Keinemans 2024

J.H. Keinemans, 'Annotatie bij CbB 30 januari 2024, ECLI:NL:CBB:2024:31', *JB* 2024/72, p. 408-415.

Kelk & De Jong 2023

C. Kelk & F. de Jong, *Studieboek materieel strafrecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2023.

Van Kempen 2005

P.H.P.H.M.C. van Kempen, 'Redres bij schending Eurostrafrecht', *NtEr* 2005/7-8, p. 164-175.

Kesteloo 2013

A.N. Kesteloo, *De rechtspersoon in het strafrecht* (Studiepockets Strafrecht nr. 43), Deventer: Kluwer 2013.

Kestemont 2018

L. Kestemont, *Handbook on Legal Methodology*, Cambridge: Intersentia 2018.

Keulen 2011

B.F. Keulen, 'Adviezen en rechtsdwaling', *Ondernemingsrecht* 2011/54, p. 276-282.

Keulen & Knigge 2024

B.F. Keulen & G. Knigge, *Strafprocesrecht* (Ons Strafrecht nr. 2), Deventer: Wolters Kluwer 2024.

Keus 2018

L.A.D. Keus, 'De relatie tussen burgerlijke rechter en wetgever', *RegelMaat* 2018/5, p. 255-273.

Keus 2024

L.A.D. Keus, *Europees privaatrecht* (Mon. BW nr. A30), Deventer: Wolters Kluwer 2024.

De Kezel 2004

E. de Kezel, 'Problematiek van verborgen letselschade en verjaring: reflectie over een speciale vergoedingsregeling n.a.v. zgn. 'asbestschadevorderingen'', *TPR* 2004, p. 107-143.

Klaassen 2002

C.J.M. Klaassen, '10 jaar hoofdelijkheid en borgtocht naar 'NBW'', in: S.C.J.J. Kortmann e.a. (red.), *Onderneming en 10 jaar nieuw burgerlijk recht* (O&R nr. 24), Deventer: Kluwer 2002, p. 659-702.

Klein Sprokkelhorst 1999

A.K.H. Klein Sprokkelhorst, *Overeenkomsten met de fiscus: onderhandelen op de grens van privaatrecht en belastingrecht. Een interne rechtsvergelijking* (diss. Amsterdam: UvA), Deventer: Kluwer 1999.

Klomp 1993

R.J.Q. Klomp, 'Gewoonte en handelsrecht in de negentiende eeuw: enkele opmerkingen over artikel 3 Wet AB', *GROM* 1993/10, p. 69-93.

Klomp 2020

R.J.Q. Klomp, 'Ambtshalve toepassing van verjaring? Geen goed idee', in: D.F.H. Stein, V. Tweehuysen & S.E. Bartels (red.), *Verjaring* (Onderneming en Recht nr. 120), Deventer: Wolters Kluwer 2020, p. 447-453.

Kloosterhuis & Smith 2025

H.T.M. Kloosterhuis & C.E. Smith, *Vijf minuten rechtsfilosofie. Speurtochten langs veertig rechtsspreuken*, Den Haag: Boom 2025.

De Kluiver & Soyer 2017

C.C. de Kluiver & M.J. Soyer, 'De geldigheid van de vaststellingsovereenkomst: een bijzondere 'beslissing' van de wetgever', F.Q. van der Pol e.a. (red.), *Vijftig weeffouten in het BW. Een ode vaan het Burgerlijk Wetboek, ter ere van zijn 25-jarig bestaan*, Nijmegen: Ars Aequi Libri 2017, p. 343-348.

G. Knigge 2012

G. Knigge, interventie, in: *Verslag van de op 10 juni 2011 te Utrecht gehouden algemene vergadering over Controverses rondom legaliteit en legitimatie* (Handelingen Nederlandse Juristen-Vereniging 2011-II), Deventer: Wolters Kluwer 2012, p. 37-39.

M.W. Knigge 2012

M.W. Knigge, *De procesovereenkomst. Over de vrijheid van partijen het civiele proces vorm te geven* (diss. Leiden; Serie Burgerlijk Proces en Praktijk nr. XIII), Deventer: Kluwer 2012.

De Knijff & Riyazi 2013

D.M. de Knijff & T. Riyazi, 'Opeisbaarheid als ondergrens voor verjaring', *WPNR* 2013/6967, p. 205-214.

Knijp 2002

G.J. Knijp, 'De diefstal van een huurauto', *NbBW* 2002, nr. 1, p. 9-13.

Knol & Wolswijk 2019

T.M. Knol & H.D. Wolswijk, 'Verontschuldigbare rechtsdwalings in het strafrecht', *WPNR* 2019/7251, p. 638-642.

Knot 2021

J.G. Knot, 'Redelijkheid en billijkheid in het erfrecht', *TE* 2021/6, p. 95-96.

Kolkman 2015

W.D. Kolkman, 'Uitleg van uiterste wilsbeschikkingen', in: J.W.A. Biemans, W.D. Kolkman & L.C.A. Verstappen (red.), *Uitleg van notariële akten* (Ars Notariatus nr. 160), Deventer: Wolters Kluwer 2015, p. 113-130.

Kooiker 1993

H. Kooiker, 'De overlevingskanalen van het Romeinse recht na de codificatie', in: C.J.H. Jansen, E. Poortinga & T.J. Veen (red.), *Twaalf bijdragen tot de studie van de rechtsgeschiedenis van de negentiende eeuw*, Amsterdam: Amsterdam University Press 1993, p. 118-127.

Koopman 1996

R.J. Koopman, *Bewijslast in belastingzaken* (diss. Amsterdam: UvA; Fiscale Mon. nr. 78), Deventer: Kluwer 1996.

Koopman 2016

R.J. Koopman, 'The right to be wrong. Wat losse gedachten over het pleitbare standpunt', in: P.G.H. Albert e.a. (red.), *Systeem en symmetrie. Opstellen aangeboden aan mr. C.B. Bavinck, creatief denker, bevlogen fiscalist, begenadigd rechter ter gelegenheid van zijn afscheid als raadshere in de Hoge Raad der Nederlanden op 21 september 2016* (Bavinck-bundel), Deventer: Wolters Kluwer 2016, p. 169-175.

Koopmann 1993

M.W.E. Koopmann, *Bevrijdende verjaring* (diss. Amsterdam: VU; Serie Recht en praktijk nr. 69), Deventer: Kluwer 1993.

Koopmann 2010

M.W.E. Koopmann, *Bevrijdende verjaring* (Mon. BW nr. B14), Deventer: Kluwer 2010.

Koopmann 2020

M.W.E. Koopmann, 'Verjaring van rechtsvorderingen wegens tekortkomingen', in: D.F.H. Stein, V. Tweehuysen & S.E. Bartels (red.), *Verjaring* (Onderneming en Recht nr. 120), Deventer: Wolters Kluwer 2020, p. 22-39.

Koopmann, in: GS Vermogensrecht, art. 3:101 BW

M.W.E. Koopmann, 'Commentaar op art. 3:101 BW', in: Jac. Hijma (red.), *Groene Serie Vermogensrecht*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 11 april 2023).

Koopmann, in: GS Vermogensrecht, art. 3:105 BW

M.W.E. Koopmann, 'Commentaar op art. 3:105 BW', in: Jac. Hijma (red.), *Groene Serie Vermogensrecht*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 10 maart 2025).

Koopmann, in: GS Vermogensrecht, art. 3:306 BW

M.W.E. Koopmann, 'Commentaar op art. 3:306 BW', in: Jac. Hijma (red.), *Groene Serie Vermogensrecht*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 15 februari 2024).

Koopmann, in: GS Vermogensrecht, art. 3:310 BW

M.W.E. Koopmann, 'Commentaar op art. 3:310 BW', in: Jac. Hijma (red.), *Groene Serie Vermogensrecht*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 2 juli 2024).

Koopmans 1970

T. Koopmans, 'De rol van de wetgever', in: H.C.F. Schoordijk, W.C.L. van der Grinten, C.H.F. Polak & G.E. Langemeijer (red.), *Honderd jaar rechtsleven: de Nederlandse Juristen-Vereniging 1870-1970*, Zwolle: Tjeenk Willink 1970, p. 221-235.

Koornstra 2024

J. Koornstra, *Verbieden van organisaties. Een onderzoek naar het verbieden van rechtspersonen en andere organisaties in het Nederlandse, Duitse en Franse recht in het licht van de verenigingsvrijheid* (diss. Groningen), Groningen: University of Groningen Press 2024.

Kop 1992a

P.C. Kop, *Legisme en Privaatrechtswetenschap* (Rechtshistorische cahiers nr. 3), Deventer: Kluwer 1992.

Kop 1992b

P.C. Kop, 'Wie het woord veracht, moet het ontgelden (Feestnummer inwerkingtreding nieuw BW)', *NTBR* 1992/1, p. 13-18.

Kop 2014

P.C. Kop, 'Wettelijke regels voor interpretatie van overeenkomsten: nodig of overbodig?', *Fundamina* 2014/20, nr. 1, p. 478-488.

Kors 2017a

M.M. Kors, *Pleitbaar standpunt in het fiscale boete- en strafrecht* (diss. Nijmegen; Fiscale Mon. nr. 148), Deventer: Wolters Kluwer 2017.

Kors 2017b

M.M. Kors, 'Het pleitbare standpunt in het fiscale boete- en strafrecht: twee wegen naar dezelfde uitkomst?', *TBF* 2017/6.

Kors 2018a

M.M. Kors, 'De 'niet meer toerekenings'-jurisprudentie', in: G.T.K. Meussen & J.J. van den Broek (red.), *Formeel & fonidabel. Liber amicorum prof. dr. mr. R.E.C.M. Niessen*, Den Haag: Sdu Uitgevers BV 2018, p. 141-149.

Kors 2018b

M.M. Kors, 'Moet het pleitbare standpunt ook een rol krijgen buiten het belastingrecht?', *NJB* 2018/1879, p. 2738-2743.

Kortmann 2006

C.N.J. Kortmann, *Onrechtmatige overheidsbesluiten* (diss. Utrecht; Serie Recht en Praktijk nr. 145), Deventer: Kluwer 2006.

Kortmann 1985

S.C.J.J. Kortmann, *De civielrechtelijke aansprakelijkheid voor onjuiste wetsuitleg* (oratie Nijmegen), Deventer: Kluwer 1985.

Koschaker 1966

P. Koschaker, *Europa und das römische Recht*, München: C.H. Beck 1966.

Kosters 1912

J. Kusters, *De plaats van gewoonte en volksovertuiging in het privaatrecht*, Arnhem: S. Gouda Quint 1912.

Kottenhagen 1986

R.J.P. Kottenhagen, *Van precedent tot precedent. Over de plaats en functie van rechtersrecht in een gecodificeerd rechtsstelsel* (diss. Rotterdam), Arnhem: Gouda Quint BV 1986.

Van der Kraan 2022

J. van der Kraan, *Toepassing en rechtskarakter van de groepsvrijstelling van artikel 2:403 BW* (diss. Leiden; Serie Van der Heijden Instituut nr. 171), Deventer: Wolters Kluwer 2022.

Kraan & Heijning 2022

C.A. Kraan & S.H. Heijning, *Handboek huwelijksvermogensrecht* (Boom Masterreeks), Den Haag: Boom juridisch 2022.

Krings & Brunner 1997

E. Krings & C.J.H. Brunner, 'De preadviezen van de afdeling Privaatrecht', in: M. Storme e.a. (red.), *Jubileumbundel 1947-1997 van de Vereniging voor de vergelijkende studie van het recht van België en Nederland*, Deventer: W.E.J. Tjeenk Willink 1997, p. 25-119.

Kristen 2019

F.G.H. Kristen, 'Het materieelstrafrechtelijk legaliteitsbeginsel in het bijzonder strafrecht', in: F.G.H. Kristen e.a. (red.), *Bijzonder strafrecht. Strafrechtelijke handhaving van sociaal-economisch en fiscaal recht in Nederland*, Den Haag: Boom juridisch 2019, p. 399-448.

Krommendijk & Timmerman 2023

J. Krommendijk & M. Timmerman, 'Annotatie bij EHRM 6 december 2022, ECLI:CE:ECHR:2022:1206JUD002712214 (*Spasov t. Roemenië*)', *EHRC-updates* 2023/0018.

Krükel 2023

A. Krükel, 'Zum Irrtum des Erblassers im klassischen römischen Recht', *TvR* 2023/91, nr. 1-2, p. 51-92.

Krukkert 2010

I.J. Krukkert, 'Strafuitsluitingsgronden en de Vierde tranche Awb', *TFB* 2010/5-6, p. 11-18.

Ter Kuile 2009

G.J.S. ter Kuile, 'Eenieder wordt geacht het recht te kennen. Of zijn schade? Annotatie bij HR 9 oktober 2009, LJN BJ4850', *MvV* 2009/12, p. 307-314.

Kunst 1967

A.J.M. Kunst, *Korte voorgeschiedenis van het Nederlands burgerlijk wetboek*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1967.

L**Lammers 1998**

H.H. Lammers, 'De kracht van het adagium 'een ieder wordt geacht de (faillissements)wet te kennen' en rechtsverwerking', *Bb* 1998/1, p. 3-6.

Land 1910

N.K.F. Land, *Inleiding tot de verklaring van het Burgerlijk Wetboek*, Haarlem: De erven F. Bohn 1910.

Land/Eggens 1933 VI

N.K.F. Land, *Verklaring van het Burgerlijk Wetboek. Zesde deel. Boek IV, titel 1-6* (herzien door J. Eggens), Haarlem: De erven F. Bohn 1933.

Land/De Savorin Lohman 1907 IV

N.K.F. Land, *Verklaring van het Burgerlijk Wetboek. Vierde deel. Boek III, titel 1-4* (herzien door W.H. de Savorin Lohman), Haarlem: De erven F. Bohn 1907.

Land/Star Busmann & Losecaat Vermeer 1915-1932 V

N.K.F. Land, *Verklaring van het Burgerlijk Wetboek. Vijfde deel. Boek III, titel 5-19* (herzien door C.W. Star Busmann & P.A.J. Losecaat Vermeer), Haarlem: De erven F. Bohn 1915-1932.

Langemeijer 1933

G.E. Langemeijer, 'Schuld bij overtredingen (I en II, slot)', *NJB* 1933/19-20, p. 265-271 en 281-285.

Langereis 1989

Ch.J. Langereis, 'Over de voorspelbaarheid van het fiscale recht', *FED* 1989/578, p. 1425-1431.

Lankhaar 2021

A.Z. Lankhaar, 'Aanvang korte verjaringstermijn bij wanprestatie door een (fiscaal) adviseur', *Contracteren* 2021/2, p. 55-61.

Leenders & Klaasse 2018

I. Leenders & A.C.M. Klaasse, 'Opzet in de AWR: het pleit beslecht? Over de kleur van opzet in het fiscale (straf)recht', *WFR* 2018/111, p. 750-758.

De Leeuw 2023

A.E. de Leeuw, 'Echtgenoten en de per ongeluk verstrekte 'geldlening'', *KWEP* 2023/13, afl. 3, p. 4-5.

Léon 1850 II

D. Léon, *Léon's rechtspraak. Rechtspraak op het burgerlijk wetboek. Tweede deel*, Den Haag: Gebroeders Belinfante 1850.

Léon/Rombach 1889 IV

D. Léon (bewerkt door J. Rombach), *Léon's rechtspraak. Rechtspraak op het burgerlijk wetboek. Vierde supplement*, Den Haag: Gebroeders Belinfante 1889.

Léon/Rombach 1895 V

D. Léon (bewerkt door J. Rombach), *Léon's rechtspraak. Rechtspraak op het burgerlijk wetboek. Vijfde supplement*, Den Haag: Gebroeders Belinfante 1895.

Lichti 1950

J.-P. Lichti, *Der Rechtsirrtum, besonders im Schweizerischen Obligationsrecht* (diss. Zürich), Zürich: Juris-Verlag 1950.

Lieber 2024

J.H. Lieber, 'Kroniek erfrecht', *FJR* 2024/28, p. 141-150.

Liem 2023

D. Liem, 'Beroepsfout en pleitbaar standpunt', *WFR* 2024/13, p. 16-22.

Lips 2017

R.C.H.M. Lips, 'Rechtspraak of wetgeving: een dilemma?', in: M.W.C. Feteris, L.G.M. Stevens & H.B.A. Verhoeven (red.), *Bouwen en douwen. Liber amicorum, aangeboden aan mr. J.A.C.A. Overgaauw ter gelegenheid van zijn afscheid als vicepresident van de Hoge Raad der Nederlanden op 20 december 2017 (Overgaauw-bundel)*, Deventer: Wolters Kluwer 2017, p. 155-164.

Van der Linden/De Smidt 1967

J. van der Linden (red. J. Th. de Smidt), *Ontwerp Burgerlijk Wetboek 1807/1808*, (Vereeniging tot uitgaaf der bronnen van het oud-vaderlandsche recht; *Fontes iuris batavi rariores*: zeldzame oud-vaderlandse rechtsbronnen, nr. 1), Amsterdam: Graphic 1967.

Lindenberg & Wolswijk 2021

K. Lindenberg & H.D. Wolswijk, *Het materiële strafrecht* (Ons Strafrecht nr. 1), Deventer: Wolters Kluwer 2021.

Lindijer 2003

V.C.A. Lindijer, 'Rechtsverwerking in het burgerlijk procesrecht', in: G.T. de Jong e.a. (red.), *Algemeen – Bijzonder. De wisselwerking tussen algemeen en bijzondere regelingen in het privaatrecht*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers, p. 189-204.

Van Lint 2021

A.J. van Lint, 'De vaststellingsovereenkomst in de fiscale praktijk', *TFB* 2021/30, nr. 6-7, p. 19-25.

Loché 1828 XV

J.-G. Loché de Roissy, *La législation civile, commerciale, et criminelle de la France, ou Commentaire et complément des Codes Français, XV*, Parijs: Treuttel et Würtz 1828.

Lokin 1973

J.H.A. Lokin, *Enige beschouwingen omtrent de grond der dwalingsregeling bij verbintenis-scheppende overeenkomsten* (diss. Groningen), Amsterdam: Uitgeverij Adolf Hakkert 1973.

Lokin 1984

J.H.A. Lokin, 'Lex semper loquitur. Over wetgeven en rechtspreken', *GROM* 1984/1, p. 1-50 (ook verschenen in J.H.A. Lokin, *Tekst en uitleg. Opstellen over codificatie en interpretatie naar aanleiding van de invoering van het nieuwe Burgerlijk Wetboek*, Groningen: Chimaira BV 1994, p. 1-37).

Lokin 1988

J.H.A. Lokin, 'De nationale codificatie in haar verhouding tot het geschreven en ongeschreven subsidiaire recht', *NJB* 1988, p. 660-668 (ook verschenen in J.H.A. Lokin, *Tekst en uitleg. Opstellen over codificatie en interpretatie naar aanleiding van de invoering van het nieuwe Burgerlijk Wetboek*, Groningen: Chimaira BV 1994, p. 39-62).

Lokin 1992a

J.H.A. Lokin, 'De taak van de rechtswetenschap volgens Diephuis en Opzoomer', *GROM. Jubileumuitgave over G. Diephuis en C.W. Opzoomer 1892-1992*, 1992, p. 25-44.

Lokin 1992b

J.H.A. Lokin, 'Waarin ook een klein volk groot kan zijn. Het nationale en professorale gehalte van onze burgerlijke wetboeken (Feestnummer inwerkingtreding nieuw BW)', *NTBR* 1992/1, p. 2-12 (ook verschenen in J.H.A. Lokin, *Tekst en uitleg. Opstellen over codificatie en interpretatie naar aanleiding van de invoering van het nieuwe Burgerlijk Wetboek*, Groningen: Chimaira BV 1994, p. 111-142).

Lokin 1992c

J.H.A. Lokin, 'De plaats van Meijers in de legistische traditie', in: C.J.H. Brunner (red.), *Rechtsvinding onder het NBW: een Groningse kijk op het nieuwe vermogensrecht*, Deventer: Kluwer 1992, p. 5-39 (ook verschenen in J.H.A. Lokin, *Tekst en uitleg. Opstellen over codificatie en interpretatie naar aanleiding van de invoering van het nieuwe Burgerlijk Wetboek*, Groningen: Chimaira BV 1994, p. 143-170).

Lokin 1995

J.H.A. Lokin, 'Codificatie in Constantinopel? Enige opmerkingen over de wetgevingstechniek van Theodosius II en Justinianus I', *GROM* 1995/12, p. 38-53.

Lokin 2004

J.H.A. Lokin, 'De receptie van de Code civil in de Noordelijke Nederlanden', *GROM* 2004/21, p. 1-16.

Lokin 2005

J.H.A. Lokin, 'De Romeinsrechtelijke dwalingsregeling als grondslag van de huidige', AA 2005/0684, p. 684-691 (ook verschenen als J.H.A. Lokin, 'De Romeinsrechtelijke dwalingsregeling als grondslag van de huidige', in: K.J. Krzeminski e.a. (red.), *De Digesten en de receptie van het Romeinse recht in het Nederlandse privaatrecht*, Nijmegen: Ars Aequi Libri 2009, p. 173-186).

Lokin 2010

J.H.A. Lokin, 'Diephuis, Opzoomer, Land', in: R.J.B. Schutgens e.a. (red.), *Canon van het Recht*, Nijmegen: Ars Aequi Libri 2010, p. 37-40.

Lokin 2019

J.H.A. Lokin, *De Groninger Faculteit der Rechtsgeleerdheid (1596-1970)*, Den Haag: Boom juridisch 2019.

Lokin 2022

J.H.A. Lokin, 'Codificatie en legisme', AA 2022/0644, p. 644-647.

Lokin 2023

J.H.A. Lokin (afgerond door Th.E. van Bochove, F. Brandsma, A.-M. Drummond & P.E.M.S. Lokin-Sassen), *Codifications of Late Antiquity: Exclusive and Universal*, Den Haag: Eleven International Publishing 2023.

Lokin/Brandsma 2022

J.H.A. Lokin (bewerkt door F. Brandsma), *Prota. Vermogensrechtelijke leerstukken aan de hand van Romeinsrechtelijke teksten uitgelegd*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2022.

Lokin & Jansen 1995

J.H.A. Lokin & C.J.H. Jansen, *Tussen droom en daad. De Nederlandse Juristen-Vereniging 1870-1995*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1995.

Lokin, Jansen & Brandsma 1999

J.H.A. Lokin, C.J.H. Jansen & F. Brandsma, *Het Rooms-Friese recht. De civiele rechtspraak van het Hof van Friesland in de 17e en 18e eeuw* (WODC Rapport EWB/133), Hilversum: Uitgeverij Verloren 1999.

Lokin, Zwolve & Jansen 2025

J.H.A. Lokin, W.J. Zwolve & C.J.H. Jansen, *Hoofdstukken uit de Europese codificatiegeschiedenis*, Den Haag: WJS Uitgevers 2025.

Van Loo 2013

I.H. van Loo, *Vernietiging van overeenkomsten op grond van laesio enormis, dwaling of misbruik van omstandigheden. Over buitensporige nadeligheid van overeenkomsten als grond voor vernietiging en over vernietiging van buitensporig nadelige overeenkomsten op grond van dwaling of misbruik van omstandigheden, naar Nederlands, Duits en Oostenrijks recht* (diss. Heerlen: OU), Rotterdam: Brave New Books 2013.

Van Loon 2014

O. van Loon, *Binding van rechters aan elkaars uitspraken in bestuursrechterlijk perspectief* (diss. Leiden; Meijers-reeks nr. 235), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2014.

Loos 2024

M.B.M. Loos, *Algemene voorwaarden* (Boom Masterreeks), Den Haag: Boom 2024.

De Loos-Wijker, in: GS Vermogensrecht, art. 3:42 BW

S.A.M. de Loos-Wijker, 'Commentaar op art. 3:42 BW', in: Jac. Hijma (red.), *Groene Serie Vermogensrecht*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 15 mei 2021).

Losecaat Vermeer 1913

P.A.J. Losecaat Vermeer, *Wil en verklaring bij overeenkomsten* (diss. Leiden), Leiden: Eduard IJdo 1913.

Loth 2000

M.A. Loth, 'Verloren zekerheid. Over vertrouwen en rechtszekerheid in het strafrecht', in: P.C. Bogert & T. Kooijmans (red.), *Over de grens van het legaliteitsbeginsel* (SI-EUR-reeks nr. 23), Deventer: Gouda Quint BV 2000, p. 79-95.

Loth & Tjong Tjin Tai 2014

M.A. Loth & T.F.E. Tjong Tjin Tai, 'Wat niet weet, dat niet deert? Over de reikwijdte van het beginsel 'eenieder wordt geacht de wet te kennen' in het hedendaagse recht', in: *Preadviezen Vereniging voor de Vergelijkende Studie van het Recht van België en Nederland 2014*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2014, p. 353-395.

Loth & Van Vliet 2018

M.A. Loth & L.P.W. van Vliet, *Recht over tijd. Hoever reikt het privaatrecht in het verleden?* (Preadviezen Nederlandse Vereniging voor Burgerlijk Recht 2018), Zutphen: Uitgeverij Paris 2018.

Lubbers 1983

A.G. Lubbers, 'Boekbespreking', *WPNR* 1983/5667, p. 607-610.

Lubbers 2007

A.O. Lubbers, 'De 'beslissing met uitgestelde werking' als tegemoetkoming bij rechtsdwaling in het belastingrecht?', *WFR* 2007, p. 1083-1089.

Lubbers 2021

A.O. Lubbers, 'De fiscale gevolgen van het herstel van fouten van de notaris', in: J.W. van den Berge e.a. (red.), *Straaten in het notariële rechtsverkeer. Opstellen aangeboden aan mr. J.C. van Straaten ter gelegenheid van zijn afscheid als docent bij het Molengraaff Instituut voor Privaatrecht van de Universiteit Utrecht* (Ars Notariatus nr. 174), Deventer: Wolters Kluwer 2021, p. 147-155.

Lubbers, Boer & Douma 2017

A.O. Lubbers, J.P. Boer & S.C.W. Douma, 'De gevolgen van gebruikmaking van een belastingadviseur voor de toepassing van drie formeelrechtelijke leerstukken', in: M.W.C. Feteris, L.G.M. Stevens & H.B.A. Verhoeven (red.), *Bouwen en douwen. Liber amicorum, aangeboden aan mr. J.A.C.A. Overgaauw ter gelegenheid van zijn afscheid als vicepresident van de Hoge Raad der Nederlanden op 20 december 2017 (Overgaauw-bundel)*, Deventer: Wolters Kluwer 2017, p. 171-181.

Lubbers & Sangster 2012

A.O. Lubbers & L.M.J. Sangster, 'Het gebruik en de bruikbaarheid van parlementaire geschiedenis bij wetsuitleg', *WFR* 2012/1521.

Lubbers & Schonewille-Rozenblad 2009

A.O. Lubbers & C.L. Schonewille-Rozenblad, 'Overgangsbeleid van de uitvoerder van de belastingwet', *TFO* 2009, p. 161-169.

Lubbers & Van der Struijk 2009

A.O. Lubbers en R.W.J. van der Struijk, 'Fiscaal overgangsbeleid van de belastingrechter', *TFO* 2009, p. 170-176.

Van Luijk 2015

E.H.A. van Luijk, *Het schuldbeginsel in het Nederlandse strafrecht. Een verkenning aan de hand van de geschiedenis van het Nederlandse strafrecht, de kentekenaansprakelijkheid en het EVRM* (diss. Groningen), Ridderkerk: Ridderprint BV 2015.

Luijten 1983

E.A.A. Luijten, 'Overzicht der Nederlandse rechtspraak. Huwelijksvermogensrecht (II, slot)', *WPNR* 1983/5653, p. 339-342.

Luijten & Meijer 2008

E.A.A. Luijten & W.R. Meijer, 'De impliciet uitgesloten echtgenoot als enige erfgenaam door 'uitleg' van een uiterste wil', *TE* 2008/6, p. 83-87.

Van Lunteren 1943

S.A. van Lunteren, *Overzicht van de geschiedenis der Romeinsche en oud-Nederlandsche rechtsvorming*, Groningen: J.B. Wolters 1943.

Luttik 1994

A.G. Luttik, 'Bindende partijbeslissing en bindend advies in titel 7.15', in: T. Hartlief, A.H.T. Heisterkamp & W.H.M. Reehuis (red.), *CJHB. Brunner-Bundel. Opstellen, op 15 april 1994 aangeboden aan prof. mr. C.J.H. Brunner ter gelegenheid van zijn vijfenzestigste verjaardag*, Deventer: Kluwer 1994, p. 259-270.

M**Van Maanen 1985**

G.E. van Maanen, 'Onrechtmatige daad tussen BW en NBW. Overeenkomsten en verschillen in de wettelijke structuur van de artt. 1401 en 1402 BW 1838 en art. 6.3.1.1 NBW', *GROM* 1985/2, p. 1-56.

Van Maanen 1986

G.E. van Maanen, *Onrechtmatige daad. Aspecten van de ontwikkeling en structuur van een omstreden leerstuk* (diss. Groningen), Deventer: Kluwer 1986.

Van Maanen 1996

G.E. van Maanen, *De wonderbaarlijke geschiedenis van de onrechtmatige overheidsdaad in de 19e en 20e eeuw* (Ars Aequi cahiers. Rechtsvergelijking en rechtsgeschiedenis nr. 5), Nijmegen: Ars Aequi Libri 1996.

Van Maanen 2008

G.E. van Maanen, 'De mythe van Quint/Te Poel. Een herwaardering van Diephuis en Opzomer en de ontmaskering van een overgewaardeerde uitspraak', *GROM* 2008/25, p. 33-50.

Van Maanen 2010

G.E. van Maanen, 'Lindenbaum/Cohen', in: R.J.B. Schutgens e.a. (red.), *Canon van het Recht*, Nijmegen: Ars Aequi Libri 2010, p. 85-88.

Van Maanen & De Lange 2005

G.E. van Maanen & R. de Lange, *Onrechtmatige overheidsdaad* ((Mon. Privaatrecht nr. 3), Deventer: Kluwer 2005.

Mac Lean & Van den Heuvel, in: GS Bijzondere overeenkomsten, art. 7:902 BW

M.M. Mac Lean & C.Th.I.M. van den Heuvel, 'Commentaar op art. 7:902 BW', in: S.E. Bartels (red.), *Groene Serie Bijzondere overeenkomsten*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 9 augustus 2006).

Machielse, in: Noyon/Langemeijer/Remmelink Strafrecht, inleiding Sr

A.J. Machielse, 'Inleiding op het Sr', in: J.W. Fokkens, E.J. Hofstee & A.J.M. Machielse (red.), *Wetboek van Strafrecht – Noyon, Langemeijer, Remmelink*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 1 juni 2020).

Machielse, in: Noyon/Langemeijer/Remmelink Strafrecht, titel III Sr

A.J. Machielse, 'Commentaar op titel III Sr', in: J.W. Fokkens, E.J. Hofstee & A.J.M. Machielse (red.), *Wetboek van Strafrecht – Noyon, Langemeijer, Remmelink*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 8 juni 2023).

Mackor 2023

A.R. Mackor, 'The plausible, the possible and the probable'. Filosofische kanttekeningen bij aannemelijkheid in relatie tot mogelijkheid en waarschijnlijkheid', *RM Themis* 2023/5, p. 291-299.

Van der Maesen de Sombreff 1959

P.L.E. van der Maesen de Sombreff, 'De conversie in het Regerings-Ontwerp van het nieuwe B.W.', *NJB* 1959/13, p. 245-248.

Mak & Pavillon 2025

V. Mak & C.M.D.S. Pavillon, 'Een Wereld van Verschil of overbrugbare verschillen in een wereld vol uitdagingen?', *NTBR* 2025/11, p. 78-85.

Van Malssen 2025

T. van Malssen, 'Het belang van feitenrechtspraak voor de rechtenstudie', *AA* 2025/0080, p. 80-84.

Marchant 1899

H.P. Marchant, 'Boekbespreking', *RM* 1899, p. 617-622.

Marres 2013

O.C.R. Marres, 'De relevantie van parlementaire geschiedenis bij wetsuitleg', in: Th. Groeneveld & L.J.A. Pieterse (red.), *Met oog voor detail. Liber amicorum aangeboden aan Mr. J.W. van den Berge. Scherpzinnig magistraat, erudiet inspirator ter gelegenheid van zijn afscheid als vice-president van de Hoge Raad der Nederlanden op 10 april 2013*, Den Haag: Sdu Uitgevers BV 2013, p. 191-197.

Marseille 2023

A.T. Marseille, 'Zoeken naar zaken. Over aanwezigheid, behoefte en beschikbaarheid van informatie over de rechtspraak', in: E. Bauw, A.W.G.J. Buijze & R.J.G.M. Widdershoven (red.), *Met recht, raad en daad. Liber Amicorum Philip Langbroek*, Den Haag: Boom juridisch 2023, p. 97-108.

Mattheijer 2024

F. Mattheijer, 'Niet-aansprakelijkheidsclausules in EU-sanctieverordeningen, een vreemde Europese eend in de bijt van het economisch strafrecht?', *TVSO* 2024/3, p. 93-100.

Matthys & Baeteman 1966

J. Matthys & G. Baeteman, 'Overzicht van rechtspraak (1961-1964). Verbintenissen, deel I', *TvP* 1966, p. 67-136.

Mayer-Maly 1970

Th. Mayer-Maly, 'Rechtsirrtum und Rechtskenntnis als Probleme des Privatrechts', *Archiv für die zivilistische Praxis* 1970, p. 133-180.

Mayer-Maly 1980

Th. Mayer-Maly, 'Error iuris', in: H. Miehsler, E. Mock, B Simma & I. Tammelo (red.), *Ius Humanitatis: Festschrift zum 90. Geburtstag von Alfred Verdross*, Berlin: Duncker & Humblot 1980, p. 147-169.

Mayer-Maly 1999

Th. Mayer-Maly, *Römisches Recht*, Wenen: Springer-Verlag 1999.

McKendrick & Winkel 1997

E.G. McKendrick & L.C. Winkel, 'Mistake of Law, Time for a Change and English and Roman Comparisons', in: W. Swadling (red.), *The Limits of Restitutionary Claims: A Comparative Analysis* (United Kingdom Comparative Law Series Vol. 17), Londen: United Kingdom National Committee of Comparative Law and British Institute of International and Comparative 1997, p. 212-256.

Meersma 2024

K.D. Meersma, 'Rechtspraak en parlementaire geschiedenis. Mag het een onse minder?', *NJB* 2024/8, p. 516-523.

Meijer 1992

G.J. Meijer, 'Bindend advies en de vaststellingsovereenkomst', in: R. Zwitser e.a. (red.), *Tot persistit! (Sniijders-bundel)*, Arnhem: Gouda Quint 1992, p. 51-69.

Meijerman 2024

V.L. Meijerman, 'Monumentaal menselijk bestuursrecht. Over rechterlijke responsieve aspiraties en dogmatische kathedralen', *WFR* 2024/131, p. 6-13.

Meijers 1925

E.M. Meijers, 'De onrechtmatige overheidsdaad (I en II, slot)', *WPNR* 1925/2883-2884, p. 224-226 en 241-244 (herdrukt in: R.P. Cleveringa e.a. (red.), *Verzamelde privaatrechtelijke opstellen van Prof. mr. E.M. Meijers. Derde deel. Verbintenissenrecht*, Leiden: Universitaire Pers Leiden 1955, p. 143-157).

Meijers 1928

E.M. Meijers, 'Het feillooze deel van ons Burgerlijk Wetboek', *WPNR* 1928/3031, p. 49-52 (herdrukt in: R.P. Cleveringa e.a. (red.), *Verzamelde privaatrechtelijke opstellen van Prof. mr. E.M. Meijers. Eerste deel. Algemene onderwerpen – Totstandkoming, wijziging en herziening van het Burgerlijk Wetboek – Huwelijksgoederenrecht – Erfrecht*, Leiden: Universitaire Pers Leiden 1954, p. 93-98).

Meijers 1932

E.M. Meijers, 'De beteekenis van het probleem der rechtspersoonlijkheid voor de praktijk (I, II en III, slot)', *WPNR* 1932/3285-3287, p. 569-572, 577-580 en 585-588 (herdrukt in: R.P. Cleveringa e.a. (red.), *Verzamelde privaatrechtelijke opstellen van Prof. mr. E.M. Meijers. Derde deel. Verbintenissenrecht*, Leiden: Universitaire Pers Leiden 1955, p. 191-209).

Meijers 1935-1936

E.M. Meijers, 'De beteekenis der elementen "waarschijnlijkheid" en "schuld" voor de aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad (I, II, III en IV, slot)', *WPNR* 1935/3442-3444, p. 551-555, 568-571, 579-582 en *WPNR* 1936/3445, p. 1-6 (herdrukt in: R.P. Cleveringa e.a. (red.), *Verzamelde privaatrechtelijke opstellen van Prof. mr. E.M. Meijers. Derde deel. Verbintenissenrecht*, Leiden: Universitaire Pers Leiden 1955, p. 222-253).

Meijers 1948

E.M. Meijers, *Algemene leer van het burgerlijk recht. Deel I. De algemene begrippen van het burgerlijk recht*, Leiden: Universitaire Pers Leiden 1948.

Meijers 1949

E.M. Meijers, 'Belastingen als rechtsbegrip', in: E.M. Meijers e.a. (red.), *Tractatus Tributarii. Opstellen op belastinggebied aangeboden aan prof. dr. P.J.A. Adriani ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam*, Haarlem: H.D. Tjeenk Willink & Zoon NV 1949, p. 1-28.

Meijers 1950

E.M. Meijers, 'De rechtspraak van de Hoge Raad omtrent de onrechtmatige overheidsdaad sinds 1940 (I en II, slot)', *WPNR* 1950/4144-4145, p. 289-293 en 301-305 (herdrukt in: R.P. Cleveringa e.a. (red.), *Verzamelde privaatrechtelijke opstellen van Prof. mr. E.M. Meijers. Derde deel. Verbintenissenrecht*, Leiden: Universitaire Pers Leiden 1955, p. 311-329).

Meijers 1951

E.M. Meijers, 'Het arrest van de Hoge Raad van 5 mei 1950 betreffende de eigendom van roerend goed', *WPNR* 1951/4187, p. 177-180 (herdrukt in: R.P. Cleveringa e.a. (red.), *Verzamelde privaatrechtelijke opstellen van Prof. mr. E.M. Meijers. Tweede deel. Zakenrecht. Bewijsrecht en procesrecht. Internationaal privaatrecht*, Leiden: Universitaire Pers Leiden 1955, p. 169-177).

Meijers 1954

E.M. Meijers, 'Uitlegging en toepassing in Nederland van aan den Code Civil ontleende wetsvoorschriften', *Mededeelingen der Koninklijke Akademie van Wetenschappen, afdeling Letterkunde* 1932, deel 74 (serie B), nr. 5 (herdrukt in: R.P. Cleveringa e.a. (red.), *Verzamelde privaatrechtelijke opstellen van Prof. mr. E.M. Meijers. Eerste deel. Algemene onderwerpen – Totstandkoming, wijziging en herziening van het Burgerlijk Wetboek – Huwelijksgoederenrecht – Erfrecht*, Leiden: Universitaire Pers Leiden 1954, p. 45-61).

Melis/Waaijer 2024

J.C.H. Melis/B.C.M. Waaijer, *De Notariswet*, Deventer: Wolters Kluwer 2024.

Memelink 2009a

P. Memelink, *De verkeersopvatting* (diss. Leiden; Meijers-reeks nr. 152), Den Haag: Boom juridische uitgevers 2009.

Memelink 2009b

P. Memelink, 'Ti-ta-toerekening. Over toedoen, onwetendheid en vertrouwen bij de toerekening van gedragingen', in: A.G. Castermans e.a. (red.), *Ex libris Hans Nieuwenhuis. Opstellen aangeboden aan prof. mr. J.H. Nieuwenhuis, hoogleraar burgerlijk recht aan de Universiteit Leiden, bij zijn emeritaat*, Deventer: Kluwer 2009, p. 583-601.

Memelink 2015

P. Memelink, 'Toerekening van onrechtmatig (semi)overheidshandelen; over oude en nieuwe subregels, trends en ontwikkelingen. Bespreking van HR 26 juli 2015, ECLI:NL:HR:2015:1750 (Windpark Zeeland/Delta) en HR 18 september 2015, ECLI:NL:HR:2015:2722 (Staat/werknemer X)', *MvV* 2015/11, p. 336-342.

Mendel 1982

M.M. Mendel, 'Rechtsverwerking in door goede trouw (redelijkheid en billijkheid) beheerste verhoudingen', in: W.M. Kleijn e.a. (red.), *Lugdunum Batavorum Juri Sacrum. Rechtsgeleerde opstellen vervaardigd door leden van het Leids Juridisch Dispuut 'Juri Sacrum' ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van het Dispuut*, Deventer: Kluwer 1982, p. 39-58.

Menu 1994

J.M.M. Menu, *De toezegging in het privaatrecht: een intern rechtsvergelijkende analyse met de toezegging in het bestuursrecht* (diss. Tilburg; Serie Recht en Praktijk nr. 80), Deventer: Kluwer 1994.

Michels & Weijers 2025

M. Michels & H.J. Weijers, 'De Hoge Raad en het bieden van rechtsherstel', *WPNR* 2025/7499, p. 325-336.

Mijnssen & Van Mierlo 2024

F.H.J. Mijnssen & A.I.M. van Mierlo, *Pitlo. Het Nederlands burgerlijk recht. Deel 8. Kort begrip van enige civielrechtelijke leerstukken*, Deventer: Wolters Kluwer 2024.

Milo 1997

J.M. Milo, *Het rechtsvergelijkende argument in de ontwikkeling van het Nederlandse vermogensrecht 1838-1940: aansprakelijkheid voor zaken, artikel 2014, publiek domein en de relativiteit van de onrechtmatige daad* (diss. Maastricht), Antwerpen: Intersentia 1997.

Milo 2009

J.M. Milo, 'Exclusief! Tweehonderd jaren gecodificeerd nationaal privaatrecht: het Wetboek Napoleon, ingerigt voor het Koninkrijk Holland. Over codificatie, rechtsvorming, het oude en het vreemde recht, destijds en thans', *NTBR* 2009/50, p. 379-388.

Milo 2010

J.M. Milo, 'Tweehonderd jaar privaatrechtelijke codificatie: het Wetboek Napoleon ingerigt voor het Koninkrijk Holland. Perspectieven voor heden en verleden', in: J.H.A. Lokin, J.M. Milo & C.H. van Rhee (red.), *Tweehonderd jaren codificatie van het privaatrecht in Nederland. Opstellen over (de geschiedenis van) het privaatrecht naar aanleiding van het tweede eeuwfeest van het Wetboek Napoleon ingerigt voor het Koninkrijk Holland*, Groningen: Chimaira BV 2010, p. 1-19.

Milo 2015

J.M. Milo, 'Invloeden van Europees recht op Nederlands goederenrecht: buiten proportie?', in: Stichting LNSC Utrecht (red.), *Het Europees notariaat: één cohort of incoherent? 49e Landelijk Notarieel Studentencongres (Ars Notariatus nr. 158)*, Deventer: Wolters Kluwer 2015, p. 7-18.

Modderman 2019

C.B. Modderman, *Verdragenrecht. Het internationale en Nederlandse recht betreffende de totstandkoming, werking en beëindiging van verdragen* (Mastermonografieën staats- en bestuursrecht), Deventer: Wolters Kluwer 2019.

Modderman 1877 I

W. Modderman, *Handboek voor het Romeinsch recht. Eerste deel*, Groningen: J.B. Wolters 1877.

Mok & Tjittes 1995

M.R. Mok & R.P.J.L. Tjittes, 'Formele rechtskracht en overheidsaansprakelijkheid', *RM Themis* 1995/9, p. 383-404.

Mollema 2008

A.F. Mollema, 'Uitleg van uiterste wilsbeschikkingen en aanverwante zaken', *WPNR* 2008/6773, p. 820-827.

Mollema 2009

A.F. Mollema, 'De werking van de redelijkheid en billijkheid bij testamenten', *JBN* 2009/1, p. 3-5.

Mollema 2012

A.F. Mollema, 'De werking van de redelijkheid en billijkheid bij uiterste wilsbeschikkingen – een vervolg', *WPNR* 2012/6918, p. 141-147.

Monsma 2023

A.P. Monsma, 'Meer menselijke maat in fiscale regelgeving', *WFR* 2023/316, p. 4-10.

Monsma 2024

A.P. Monsma, 'Verschoonbaarheid van termijnoverschrijding: nieuwe lijn bestuursrechters', *Belastingblad* 2024/95, p. 404-409.

Van Mourik 1985

M.J.A. van Mourik, 'De maatschap heeft als samenlevingscontract het loodje gelegd', *WPNR* 1985/5751, p. 574-575.

Van Mourik 2007

M.J.A. van Mourik, 'Uitleg van uiterste wilsbeschikkingen', *WPNR* 2007/6709, p. 407-417.

Van Mourik 2009

M.J.A. van Mourik, 'De vaststellingsovereenkomst in de notariële praktijk', *WPNR* 2009/6810, p. 707-708.

Van Mourik & Schols 2021a

M.J.A. van Mourik & F.W.J.M. Schols, *Erfrecht* (Mon. Privaatrecht nr. 1), Deventer: Wolters Kluwer 2021.

Van Mourik & Schols 2021b

M.J.A. van Mourik & F.W.J.M. Schols, *Relatievermogensrecht* (Mon. Privaatrecht nr. 12), Deventer: Wolters Kluwer 2021.

Van Mourik, Verstappen & Burgerhart 2020

M.J.A. van Mourik, L.C.A. Verstappen & W. Burgerhart (m.m.v. J.G. Knot), *Handboek Nederlands vermogensrecht bij scheiding Deel A* (Publicaties vanwege het Centrum voor Notarieel Recht), Deventer: Wolters Kluwer 2020.

Moyakine 2024

E. Moyakine, 'Openbaarheid van rechtspraak in beweging. II. Informatieverstrekking over civiele gerechtelijke procedures in het tijdperk van de AVG: reflectie op gegevensbeschermingsaspecten', *RM Themis* 2024/2, p. 89-94.

Mulder 1974

G.E. Mulder, 'Geen straf zonder schuld (I en II)', *VR* 1974/11 en 12, p. 233-239 en 257-263.

Mulder 1987

G.E. Mulder, 'Vage normen. Beschouwingen over het 'Lex Certa' beginsel', in: Ch.J. Enschedé e.a. (red.), *Naar eer en geweten. Liber amicorum J. Remmelink*, Arnhem: Gouda Quint BV 1987, p. 409-427.

Mulder 1995

G.E. Mulder, 'Opmerkingen over de betekenis van de termen vrijspraak en ontslag van rechtsvervolgning', in: J.P. Balkema e.a. (red.), *Dynamisch strafrecht. Opstellen ter gelegenheid van het afscheid van prof.mr. G.J.M. Corstens van de Katholieke Universiteit Nijmegen*, Arnhem: Gouda Quint BV 1995, p. 269-279.

Muller 2013

E.A.M. Muller, 'De korte verjaringstermijn bij beroepsfouten', *ORP* 2013, nr. 6, p. 33-38.

Mussche 2011

M. Mussche, *Vertrouwen op informatie bij bestuurlijke taakvervulling* (diss. Rotterdam; Instituut voor Ondernemingsrecht nr. 83), Deventer: Kluwer 2011.

N**Nab 2023**

E.A.J. Nab, *Grenzen van het strafrecht in de voorfase. Over uiteenlopende interpretaties van de grondbeginselen van het materiële strafrecht* (diss. Nijmegen; Staat en Recht nr. 60), Deventer: Wolters Kluwer 2023.

Nap 2024

M. Nap, 'Legisprudentie. Zelfstandige leesbaarheid', *RegelMaat* 2024/1, p. 74-81.

Nan 2011

J.S. Nan, *Het lex certa-beginsel* (diss. Tilburg), Den Haag: Sdu Uitgevers BV 2011.

Nan 2016

J.S. Nan, 'Noot bij Rb. Amsterdam 9 maart 2016, ECLI:NL:RBAMS:2016:1199', *TBS&H* 2016/3, p. 179-182.

Nan 2020

J.S. Nan, 'Herziening ten voordele van de gewezen verdachte als buitengewoon rechtsmiddel', *NTS* 2020/3, p. 11-19.

Nelemans 2024

M.D.H. Nelemans, 'De korte verjaringstermijn bij zorgplichtschendingen', *FR* 2024/7-8, p. 129-136.

Niessen 2014

R.E.C.M. Niessen, 'De belastingplichtige wordt geacht ook de wijzigingen in de wet te kennen', *ftV* 2014/1, p. 3-4.

Niessen & Niessen-Cobben 2018

R.E.C.M. Niessen & R.M.P.G. Niessen-Cobben, *Inleiding Formeel Belastingrecht*, Den Haag: Sdu Uitgevers BV 2018.

Nieuwenhuis 2003

J.H. Nieuwenhuis, 'Weet het recht nog raad met de zonde?', *TvP* 2003/1, p. 53-72.

Nijenhuis 2018

E.M. Nijenhuis, 'De empathische Belastingdienst', *RegelMaat* 2018/3, p. 143-156.

Nijman 2016

I. Nijman, 'De gezichtspuntenbenadering bij de klachtplicht. Onaanvaardbare uitwerking of precies genoeg?', in: S.D. Lindenbergh & H.N. Schelhaas (red.), *Precies privaatrecht*, Den Haag: Boom juridisch 2016, p. 67-89.

Van Nispen tot Sevenaer 1933

C.M.O. van Nispen tot Sevenaer, 'De rechtsgrond voor de objectiveering der begrippen goede trouw, schuld, dwaling e.d. (I en II, slot)', *WPNR* 1933/3339-3340, p. 544-545 en 555-557.

Noyon 1952

P.S. Noyon, *Behoren de beginselen waarvan de wetgever is uitgegaan bij het opnemen van opzet, oogmerk, voornemen of schuld als bestanddeel in delictsomschrijvingen te worden herzien?* (Handelingen Nederlandsche Juristen-Vereniging 1952), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1952, p. 51-96.

Numann 1979

E.J. Numann, 'Aantasting van vaststellingsovereenkomsten wegens dwaling', in: P. Abas e.a. (red.), *Non sine causa. Opstellen aangeboden aan Prof. Mr. G.J. Scholten ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1979, p. 278-293.

Nuytinck 2017

A.J.M. Nuytinck, 'Bescherming van vertrouwen in het familie(vermogens)recht', in: S.E. Bartels e.a. (red.), *Vertrouwen in het burgerlijke recht. Liber amicorum prof. mr. S.C.J.J. Kortmann* (Onderneming & Recht nr. 100), Deventer: Wolters Kluwer 2017, p. 355-372.

Nuytinck 2024a

A.J.M. Nuytinck, *Personen- en familierecht, relatievermogensrecht en erfrecht* (Studiereeks Burgerlijk Recht, deel 1), Deventer: Wolters Kluwer 2024.

Nuytinck 2024b

A.J.M. Nuytinck, 'De wenselijkheid van een vijfde tranche tot herziening van het huwelijksvermogensrecht', in: J.H.M. ter Haar e.a. (red.), *Met grootse passen door het recht. Footprints in law* (Ars Notariatus nr. 183), Deventer: Wolters Kluwer 2024, p. 125-131.

O**Oderkerk 2024**

A.E. Oderkerk, 'Methoden van rechtsvergelijkend onderzoek: over het op een verantwoorde wijze opzetten en uitvoeren van rechtsvergelijkende projecten', *AA* 2024/0614 (Bijzonder nummer), p. 614-625.

Oldenhuis 2021

F.T. Oldenhuis, *Onrechtmatige daad: aansprakelijkheid voor personen* (Mon. BW nr. B46), Deventer: Wolters Kluwer 2021.

Oldenziel 1998

H.A. Oldenziel, *Wetgeving en rechtszekerheid: een onderzoek naar de bijdrage van het legaliteitsvereiste aan de rechtszekerheid van de burger* (diss. Groningen), Deventer: Kluwer 1998.

Van Oorschot 2022

C.C.M. van Oorschot, 'Goederenrechtelijke of verbintenisrechtelijke werking van de voorwaardelijke uitsluitingsclausule', *WPNR* 2022/7354, p. 29-38.

Van Oppen & Van Oppen 1871

Eug. Van Oppen & L. van Oppen, *Nederlandsche pasicrisie, bevattende in alphabetische methode den zakelijken inhoud van alle in Nederland gewezen regterlijke beslissingen (Eerste deel)*, Gulpen: Snelpersdruk en boekhandel van M. Alberts 1871.

Van Oppen & Van Oppen 1877

Eug. Van Oppen & L. van Oppen, *Nederlandsche pasicrisie, bevattende in alphabetische methode den zakelijken inhoud van alle in Nederland gewezen regterlijke beslissingen (Eerste vervolg)*, Gulpen: Snelpersdruk en boekhandel van M. Alberts 1877.

Van Oppen/Savelberg 1886

L. van Oppen (m.m.v. Aug. Savelberg), *Nederlandsche pasicrisis, bevattende in alphabetische methode den zakelijken inhoud van alle in Nederland gewezen regterlijke beslissingen (Tweede vervolg)*, Gulpen: Snelpersdruk en boekhandel van M. Alberts 1886.

Opzoomer 1849 I

C.W. Opzoomer, *Het Burgerlijk wetboek verklaard. Eerste deel*, Leiden en Amsterdam: J.B. Gebhard en Compagnons 1849.

Opzoomer 1884

C.W. Opzoomer, *Aanteekening op de wet houdende algemeene bepalingen der wetgeving van het Koninkrijk*, Den Haag: Gebroeders Belinfante 1884.

Opzoomer/Levy 1906 XV

C.W. Opzoomer, *Het Burgerlijk wetboek verklaard, verklaring voortgezet door mr. I.A. Levy. Vijftiende deel (art. 1960-1982)*, Den Haag: Gebroeders Belinfante 1906.

Oranje & Arends 1997

C.J. Oranje en A.J.M. Arends, 'Theorie en praktijk van de glijclausule', *TFO* 1997/149.

Van Oven 1925

J.C. van Oven, *Over de beteekenis der historische beoefening van het Romeinsche recht voor de studie van het hedendaagsche privaatrecht. Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het Hoogleeraarsambt aan de Rijks-Universiteit te Leiden op den 11den maart 1925 (oratie Leiden)*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1925.

Van Oven 1932a

J.C. van Oven, 'Wilsgebreken, goede trouw en oorzaak', *WPNR* 1932/3240-3243, p. 33-37, 45-49, 57-60 en 69-72.

Van Oven 1932b

J.C. van Oven, 'Onrechtmatigheid en schuld (I, II en III, slot)', *WPNR* 1932/3278-3280, p. 481-483, 493-496 en 509-512.

Van Oven 1933

J.C. van Oven, 'Veertien eeuwen Romeinsch recht', *NJB* 1933/15, p. 209-215.

Van Oven 1938

J.C. van Oven, 'Ons Burgerlijk Wetboek een eeuw oud', *NJB* 1938/33, p. 763-772.

Van Oven 1948

J.C. van Oven, *Leerboek van Romeinsch privaatrecht*, Leiden: E.J. Brill 1948.

Van Oven 1958

J.C. van Oven, 'Kwijtschelding', *NJB* 1958/21, p. 405-413.

Van Oven 1959

J.C. van Oven, 'Het dwalingsarrest van 19 juni 1959 (De Kantharos van Stevensweerd)', *NJB* 1959/29, p. 637-644.

P**Paijmans 2016**

B.M. Paijmans, 'De verzwaarde stelplicht revisited', *NTBR* 2016/2, p. 4-14.

Parise & Van Vliet 2018

A. Parise & L.P.W. van Vliet (red.), *Re- De- Co-dification? New Insights on the Codification of Private Law* (Maastricht Law Series nr. 6), Den Haag: Eleven International Publishing 2018.

Pauwels 2009

M.R.T. Pauwels, *Terugwerkende kracht van belastingwetgeving: gewikt en gewogen. Een rechtstheoretisch onderzoek naar een methode voor vorming van wettelijk overgangsrecht in het belastingrecht* (diss. Tilburg; Fiscaal Wetenschappelijke Reeks nr. 13), Den Haag: Sdu Uitgevers BV 2009.

Pauwels 2012a

M.R.T. Pauwels, *Terugwerkende kracht van belastingwetgeving. Bespreking van de dissertatie Terugwerkende kracht van belastingwetgeving: gewikt en gewogen van mr. dr. M.R.T. Pauwels* (Geschriften van de Vereniging voor Belastingwetenschap nr. 246), Kluwer: Deventer 2012.

Pauwels 2012b

M.R.T. Pauwels, 'Fiscaal overgangsrecht: balanceren tussen verandering en rechtszekerheid', in: M.J. Jacobs e.a., *Tijd voor verandering. Over overgangsrecht* (Preadviezen VAR Vereniging voor Bestuursrecht 2012), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2012, p. 187-244.

Pauwels 2013

M.R.T. Pauwels, 'Enige aspecten van het weerbarstig leerstuk van rechterlijk overgangsrecht in het belastingrecht', in: Th. Groeneveld & L.J.A. Pieterse (red.), *Met oog voor detail. Liber amicorum aangeboden aan Mr. J.W. van den Berge. Scherpzinnig magistraat, erudiet inspirator ter gelegenheid van zijn afscheid als vice-president van de Hoge Raad der Nederlanden op 10 april 2013*, Den Haag: Sdu Uitgevers BV 2013, p. 239-259.

Pavillon 2011

C.M.D.S. Pavillon, *Open normen in het Europees consumentenrecht. De oneerlijkheidsnorm in vergelijkend perspectief* (diss. Groningen; Recht en Praktijk nr. CR4), Deventer: Kluwer 2011.

Pavillon 2017

C.M.D.S. Pavillon, 'Oude wijn in nieuwe zakken? Over de gevolgen van niet-nakoming in de hervormde Code civil', *WPNR* 2017/7151, p. 416-423.

Pavillon 2019

C.M.D.S. Pavillon, 'Beter ten hele gedwaald dan ten halve gekeerd? De verjaring van de sanctie op oneerlijke bedingen', *WPNR* 2019/7251, p. 622-629.

Pekelharing 1897

C.J. Pekelharing, *Terugvordering van vermogensvermeerdering zonder oorzaak naar Nederlandsch recht* (diss. Utrecht), Utrecht: J. van Boekhoeven 1897.

Pieterse 2016

L.J.A. Pieterse 2016, 'Omtrent precedentes in belastingzaken', in: P.G.H. Albert e.a. (red.), *Systeem en symmetrie. Opstellen aangeboden aan mr. C.B. Bavinck, creatief denker, bevoegen fiscalist, begenadigd rechter ter gelegenheid van zijn afscheid als raadsheer in de Hoge Raad der Nederlanden op 21 september 2016 (Bavinck-bundel)*, Deventer: Wolters Kluwer 2016, p. 251-261.

Pijls 1981

H.M. Pijls, 'Strafrechtelijke dwaling', in: J.W. Fokkens & N. Keijzer (red.), *Beginselen. Opstellen over strafrecht aangeboden aan G.E. Mulder*, Arnhem: Gouda Quint BV 1981, p. 269-290.

Pinto Oliveira 2021

N.M. Pinto Oliveira, 'Legal Ignorance in Portugal', *ERPL* 2021/2, p. 337-362.

Pitlo/Gerver e.a. 1995

P.H.M. Gerver, H. Sorgdrager & R.H. Stutterheim (m.v.v. T.R. Hidma), *Pitlo. Het systeem van het Nederlandse privaatrecht*, Arnhem: Gouda Quint bv 1995.

Planiol/Ripert & Boulanger I 1950

M. Planiol, *Traité élémentaire de droit civil de Planiol, Tome I: Principes généraux, Personnes, Biens*, bewerkt door G. Ripert en J. Boulanger, Parijs: Pichon & Durand-Auzias 1950.

Pochonnet 1856

E. Pochonnet, 'De l'erreur de droit', *Revue de Législation et de Jurisprudence* 1856, VIII, p. 165-179 en IX, p. 178-206.

Poelmann, in: *Cursus Belastingrecht*

E. Poelmann, 'FBR.4.3.0-4.3.5', in: A.W. Hofman, M.L.M. van Kempen & F.P.G. Pötgens (red.), *Cursus Belastingrecht*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 15 maart 2025).

Polak 2012

J.E.M. Polak, 'Overheidsaansprakelijkheid: iets apart? In hoeverre verschilt de aansprakelijkheid van de overheid van die van private partijen?' in: T. Barkhuysen, W. den Ouden & M.K.G. Tjepkema (red.), *Coulant compenseren? Over overheidsaansprakelijkheid en rechtspolitiek*, Deventer: Kluwer 2012, p. 135-149.

Polak 1958

J.M. Polak, *De eenheid van het recht. Enkele beschouwingen over specialisatie in de rechtswetenschap* (oratie Wageningen), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1958.

Pompe 1937

W.P.J. Pompe, *D. Simons. Leerboek van het Nederlandsche strafrecht. Eerste deel: algemene leerstukken*, Groningen: P. Noordhoff NV 1937.

Pompe 1938

W.P.J. Pompe, *Handboek van het Nederlandsche strafrecht*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1938.

Portugaels 2018

N. Portugaels, *De vaststellingsovereenkomst: een toepassing op verzekeringen* (diss. Antwerpen), Antwerpen: Intersentia 2018.

R**Reehuis 1992**

W.H.M. Reehuis, 'De wil van de wetgever: over het gezag van wettekst en parlementaire geschiedenis', in: C.J.H. Brunner (red.), *Rechtsvinding onder het NBW: een Groningse kijk op het nieuwe vermogensrecht*, Deventer: Kluwer 1992, p. 57-72.

Reijntjes 2023

M.W.J. Reijntjes, *Aansprakelijkheid voor onrechtmatige rechtspraak. Een rechtshistorisch en -vergelijkend onderzoek* (diss. Groningen), Groningen: University of Groningen Press 2023.

Ter Rele 2022

R.J. ter Rele, 'Aanvang verjaringstermijn vordering op deskundige ter zake van ondeugdelijk verrichte prestatie', *ORP* 2022/30, p. 18-20.

Remmelink 1977

J. Remmelink, 'De regeling der dwaling in het Nederlandse strafrecht', *Algemeen Politieblad* 1977/126, p. 535-543.

Remmelink 1996

J. Remmelink, *Mr. D. Hazewinkel-Suringa's inleiding tot de studie van het Nederlandse strafrecht*, Deventer: Gouda Quint BV 1996.

Rengers Hora Siccama 1939

D.G. Rengers Hora Siccama, 'Rede', in: C.M.J.M. Goseling (red.), *Gedenkboek Burgerlijk Wetboek 1838-1938. Redevoeringen uitgesproken ter gelegenheid van de herdenking van de honderdjarige burgerlijke wetgeving*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1939, p. 45-86.

Van Rest 1988

P.H.S. van Rest, 'Van beginselverklaring tot een zeer beperkte toepassing van het in de wet nader verklaar beginsel; het ambtelijk bevel als strafuitsluitingsgrond vanaf 1809 tot heden', *GROM* 1988/5, p. 51-84.

Van Rest 1991

P.H.S. van Rest, *Het ambtelijk bevel als strafuitsluitingsgrond. Beschouwingen over art. 43 Sr* (diss. Groningen), Arnhem: Gouda Quint 1991.

De Reus 2020

M.M. de Reus, 'Bewijsrechtelijke aspecten van (doorwerking van) dwaling in het belastingrecht', *WFR* 2020/100, p. 666-673.

Van de Riet 2019

J.T.J. van de Riet, 'A distant mirror: recht en technologie in de lange negentiende eeuw – Over de rol van wetgever en rechter bij het omgaan met nieuwe technologieën', in: L.R. van den Berg, S. Geldermans, A.A. Heeres, N.W. Noort, J.T.J. van de Riet, S.E.C. Vonk & H.J. Weijers (red.), *Recht en technologie. Vraagstukken van de digitale revolutie*, Den Haag: Boom juridisch 2019, p. 25-44.

Robbe 2024

T.H.G. Robbe, *Verdelingsrecht en democratische rechtsstaat. Democratische en rechtsstatelijke overwegingen bij het met mededinging verdelen van schaarse vergunningen, subsidies, overheidsopdrachten en overheidseigendom* (diss. Amsterdam: VU; NILG – Markt, overheid en recht nr. 11), Den Haag: Boom 2024.

Rodríguez de las Heras Ballell 2021

T. Rodríguez de las Heras Ballell, 'The Rule of Legal Ignorance in Spanish Law: Relevance, Meaning, and Scope', *ERPL* 2021/2, p. 363-392.

Roelker 1958

E.G. Roelker, 'A Comparative Study of Ignorance in the Rules of Law and in the Code of Canon Law', *Jurist*, Volume: 18, Issue 2, 1958, p. 128-148.

Van Rooij & Geurts 2014

H.J.M. van Rooij & D. Geurts, 'Hoe de belastingheffer de mens ontdekt. Een praktijkperspectief op de relatie tussen belastingregels en belastinggedrag', *RegelMaat* 2014/2, p. 75-91.

Rosendaal 2005

J.G.M.M. Rosendaal, *Staatsregeling voor het Bataafsche volk 1798. De eerste Grondwet van Nederland*, Nijmegen: Uitgeverij Vantilt 2005.

Van Rossum 2002

A.A. van Rossum, 'Fiscaal compromis. Een hybride figuur op het grensgebied van het publiek- en privaatrecht', in: S.C.J.J. Kortmann e.a. (red.), *Onderneming en 10 jaar nieuw burgerlijk recht* (O&R nr. 24), Deventer: Kluwer 2002, p. 703-718.

Van Rossum 2023

M.M. van Rossum, 'Dwaling, de kern van de overeenkomst en de verhouding met onjuiste informatie', *WPNR* 2023/7399, p. 74-82.

Van Rossum 2025

M.M. van Rossum, 'Een analyse van de risicoverdeling bij de koop van een onroerende zaak met een gebrek of beperking', *WPNR* 2025/7495, p. 260-268.

Van Rossum, in: GS Bijzondere overeenkomsten, art. 7:23 BW

M.M. van Rossum, 'Commentaar op art. 7:23 BW', in: S.E. Bartels (red.), *Groene Serie Bijzondere overeenkomsten*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 20 februari 2024).

De Rouville 1923a

H. de Rouville, 'J'accuse!', *W.* 1923/10975, p. 4.

De Rouville 1923b

H. de Rouville, 'Error juris nocet', *W.* 1923/10991, p. 4.

Rozemond 1998

N. Rozemond, *Strafvorderlijke rechtsvinding* (diss. Amsterdam: VU), Deventer: Gouda Quint BV 1998.

Ruygvoorn 2022a

M.R. Ruygvoorn, 'Verjaring bij schadevergoeding; wanneer is sprake van "bekendheid" met schade en aansprakelijkheid?', *Bb* 2022/48, p. 195-198.

Ruygvoorn 2022b

M.R. Ruygvoorn, 'De juridische consequenties van het Didam-arrest voor (nog) lopende precontractuele onderhandelingen', *MvV* 2022/9, p. 300-306.

Ryu & Silving 1957

P.K. Ryu & H. Silving, 'Error juris: a comparative study', *UCLR* 1957/24, nr. 3, p. 421-471.

S**Sagel & Timp 2024**

S.F. Sagel & I.L.N. Timp, 'Beste werknemer, [pas op:] de regelgeving wijzigt [!!!]. Over de informatie- of waarschuwingsplicht van de goede werkgever', *ArbeidsRecht* 2024/10, p. 3-8.

Salomons 2009

A.F. Salomons, '200 jaar burgerrechtelijke codificatie, 200 jaar Hollands particularisme. Over de relevantie van het *Wetboek Napoleon ingerigt voor het Koninkrijk Holland voor onze tijd*', *NJB* 2009/1571, afl. 31, p. 2016-2020.

Salomons 2010

A.F. Salomons, 'De 'merkelijke modificatiën' van het WNH. Waarom moest het Wetboek Napoleon worden 'ingerigt voor het Koninkrijk Holland'?', in: J.H.A. Lokin, J.M. Milo & C.H. van Rhee (red.), *Tweehonderd jaren codificatie van het privaatrecht in Nederland. Opstellen over (de geschiedenis van) het privaatrecht naar aanleiding van het tweede eeuwfeest van het Wetboek Napoleon ingerigt voor het Koninkrijk Holland*, Groningen: Chimaira BV 2010, p. 45-60.

Samoy e.a. 2021

I. Samoy, E. Terry, P. Verbiest, F. Auvray & F. Peeraer, 'Legal Ignorance in Belgian Private Law', *ERPL* 2021/2, p. 161-196.

Van de Sande 2019

S.A.L. van de Sande, *Overheidsaansprakelijkheid voor het verstrekken van onjuiste informatie* (diss. Nijmegen; Serie Staat en Recht nr. 45), Deventer: Wolters Kluwer 2019.

Van de Sande 2023

S.A.L. van de Sande, *Titel 8.4 Awb. De onrechtmatige overheidsdaad bij de bestuursrechter* (Staats- en bestuursrecht Praktijk), Deventer: Wolters Kluwer 2023.

Von Savigny 1840 III

F.C. von Savigny, *System des heutigen römischen Rechts* (Vol. 3), Berlin: Veit 1840.

Schaap 2022

A.L.M. Schaap, *Het ouderschap van de rechtspersoon. Een onderzoek naar het Drijfmetekader als richtinggevend kader voor het ouderschap van de rechtspersoon* (diss. Utrecht; UCALL-reeks nr. 22), Den Haag: Boom juridisch 2022.

Van Schaik 2000

A.C. van Schaik, 'Actioni non natae non praescribitur? Verjaring en redelijkheid en billijkheid', *WPNR* 2000/6414, p. 591-597.

Van Schaick 2014

A.C. van Schaick, 'De overeenkomst ter voorkoming van onzekerheid', *NTBR* 2014/34, p. 285-287.

Schaub 2015

M.Y. Schaub, *Wilsgebreken* (Mon. BW nr. B3), Deventer: Wolters Kluwer 2015.

Schelhaas 2017

H.N. Schelhaas, *Redelijkheid en billijkheid* (Mon. BW nr. A5), Deventer: Wolters Kluwer 2017.

Scheltema 1934

F.G. Scheltema, *Nederlandsch burgerlijk bewijsrecht. Deel I*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1934.

Scheltema 1937

H.J. Scheltema, 'De ignorantia iuris et facti (D. XXII, 6; C. I. 1S.)', in: C.W. Star Busmann & F.G. Scheltema (red.), *Rechtsgeleerd magazijn: tijdschrift voor binnen- en buitenlandse rechtsstudie (zesenvijftigste jaargang)*, Haarlem: de erven F. Bohn 1937, p. 253-287.

Scheltema 1972

H.J. Scheltema, 'Das Kommentarverbot Justinians', *TvR* 1972/45, nr. 3-4, p. 307-331.

Scheltema 2014

M. Scheltema, 'Het belang van interne rechtsvergelijking', in: A.G. Bregman, H.E. Bröring & K.J. de Graaf (red.), *Onbegrensde rechtsbeoefening. Opstellen aangeboden aan prof. mr. D.A. Lubach*, Den Haag: Stichting Instituut voor Bouwrecht 2014, p. 119-125.

Scheuch 2021

A. Scheuch, *Rechtsirrtum und Rechtsungewissheit. Eine Untersuchung zu Anspruchsverfolgung und Anspruchsverteidigung unter Berücksichtigung zivilprozessrechtlicher Wertungen (Jus Privatum Beiträge zum Privatrecht Band 251)*, Tübingen: Mohr Siebeck 2021.

Van Schilfgaarde 1969

P. van Schilfgaarde, *Toerekening van rechtshandelingen. Opmerkingen over het partij-zijn bij een contract in vertegenwoordigingsverhoudingen* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 1969.

Van Schilfgaarde 1984

P. van Schilfgaarde, 'Over de verhouding tussen de goede trouw van het handelen en de goede trouw van het niet weten', in: E.A.A. Luijten e.a. (red.), *Goed en Trouw. Opstellen aangeboden aan prof. mr. W.C.L. van der Grinten ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar aan de Katholieke Universiteit Nijmegen*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1984, p. 57-70.

Van Schilfgaarde 1987

P. van Schilfgaarde, 'Annotatie bij HR 26 september 1986 (Hoffmann-La Roche), ECLI:NL:HR:1986:AC9505', *AA* 1987/0164, p. 164-166.

Van Schilfgaarde 2016

P. van Schilfgaarde, *De redelijkheid en billijkheid in het ondernemingsrecht* (Instituut voor Ondernemingsrecht nr. 100), Deventer: Wolters Kluwer 2016.

Schlössels & Zijlstra 2024

R.J.N. Schlössels & S.E. Zijlstra (red.) (m.m.v. diverse auteurs), *Bestuursrecht in de sociale rechtsstaat. Band 1. Grondslagen, begrippen, normering, organisatie, wetgeving, uitvoering, handhaving* (Staats- en bestuursrecht Wetenschap), Deventer: Wolters Kluwer 2024.

Schols 2011

F.W.J.M. Schols, *Schenking en gift* (Mon. BW, nr. B82), Deventer: Kluwer 2011.

Schols 2024

F.W.J.M. Schols, 'Over 'vergeten testamenten en concepten'. Is het spel op de wagen?', *AdvoTip* 2024-2, p. 1-3.

Scholten 1929

G. Scholten, 'Boekbespreking mr. J. Zaaijer, De rechtsdwaling. Acad. Proefschrift – Leiden', in: H. Zillesen e.a. (red.), *Themis. Verzameling van bijdragen tot de kennis van het Publiek- en Privaatrecht (negentigste deel)*, Den Haag: Gebroeders Belinfante 1929, p. 54-63.

Scholten 1914-1915

P. Scholten, 'De 'schuld' in de leer der onrechtmatige daad (I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII en XIII, slot)', *WPNR* 1914/2301-2302, 2310-2311, 2326-2328, 2346-2348 en *WPNR* 1915/2349-2352, p. 49-52, 61-64, 165-168, 181-184, 341-343, 353-356, 369-371, 569-571, 581-583, 597-599, 1-3, 17-20, 29-31 en 37-40 (herdrukt in: G.J. Scholten, Y. Scholten & M.H. Bregstein (red.), *Verzamelde geschriften van Prof. mr. Paul Scholten. Deel IV*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1954, p. 107-172).

Scholten 1921

P. Scholten, 'Rechtsdwaling bij onrechtmatige daad (I en II, slot)', *WPNR* 1921/2692-2693, p. 321-323 en 329-331 (herdrukt in: G.J. Scholten, Y. Scholten & M.H. Bregstein (red.), *Verzamelde geschriften van Prof. mr. Paul Scholten. Deel IV*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1954, p. 199-205).

Scholten & Meijers 1938

P. Scholten & E.M. Meijers (red.), *Gedenkboek Burgerlijk Wetboek 1838-1938*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1938.

Scholten 1939

P. Scholten, 'Rede', in: C.M.J.M. Goseling (red.), *Gedenkboek Burgerlijk Wetboek 1838-1938. Redevoeringen uitgesproken ter gelegenheid van de herdenking van de honderdjarige burgerlijke wetgeving*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1939, p. 101-119.

Schoordijk 1968

H.C.F. Schoordijk, 'Nogmaals de rechtspositie van de kloosterling', *WFR* 1968/139.

Schoordijk 1978

H.C.F. Schoordijk, 'Macht en onmacht van de civielrechtelijke wetgever', in: Ch.P.A. Geppaart, H.C.F. Schoordijk & A.J.A. van Dorst (red.), *Macht en onmacht van de wetgever. Opstellen uitgegeven ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Katholieke Hogeschool en het 15-jarig bestaan van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid te Tilburg*, Deventer: Kluwer 1978, p. 11-34.

Schoordijk 1988

H.C.F. Schoordijk, 'Iets over de ontwikkeling van het burgerlijke recht in wetenschap en praktijk in deze eeuw tot ongeveer 1960' (themanummer *WPNR* en 150 jaar *BW*), *WPNR* 1988/5885, p. 494-509.

Schoordijk 1991

H.C.F. Schoordijk, *Rechtsverwerking* (afscheidsrede KU Brabant), Deventer: Kluwer 1991.

Schoordijk 1997

H.C.F. Schoordijk, 'Enige aspecten van privaats- en fiscaalrechtelijke rechtsvinding naar aanleiding van het verschijnen van Asser-Vranken 'Algemeen Deel' 1994', *WFR* 1997, p. 919-943.

Schoordijk 2007

H.C.F. Schoordijk, 'Het rechtsbeginsel "gij zult een ander niet op het foute been zetten" en zijn reikwijdte', *WPNR* 2007/6693, p. 30-47.

Schrage 2006

E.J.H. Schrage, 'Rechtsverwerking en gerechtvaardigd vertrouwen', *VrA* 2006/2, p. 71-111.

Schreuders 2021

D. Schreuders, 'De raadsman en het fiscale strafrecht', in: P.T.C. van Kampen & N. van der Laan (red.), *Handboek Verdediging*, Deventer: Wolters Kluwer 2021, p. 817-878.

Schreurs & Van der Vleuten 2020

L.E.M. Schreurs & J.A.M. van der Vleuten, 'De formele zijde van strafuitsluitingsgronden. Over uitdrukkelijk onderbouwde standpunten, uitdrukkelijk voorgedragen verweren en responsieplichten', *DD* 2020/59, p. 777-795.

Schueler 2022

B.J. Schueler, 'Sint-Oedenrode/Driessen', in: T. Barkhuysen e.a. (red.), *AB Klassiek. Standaarduitspraken bestuursrecht, opnieuw en thematisch geannoteerd*, Deventer: Wolters Kluwer 2022, nr. 6.

Schutgens 2009

R.J.B. Schutgens, *Onrechtmatige wetgeving* (diss. Nijmegen; Serie Recht en Praktijk nr. 172), Deventer: Kluwer 2009.

Schutgens 2018

R.J.B. Schutgens, 'Automatische toerekening revisited', in: C.J.H. Jansen, M.M.C. van de Moosdijk & R.W.E. van Leuken (red.), *Nijmeegs Europees Privaatrecht. Liber Amicorum prof. mr. drs. C.H. Sieburgh* (Onderneming en Recht nr. 102), Deventer: Wolters Kluwer 2018, p. 95-121.

Schutte 1985

N.J. Schutte, 'Dwaling, schuld en boete', *WFR* 1985, p. 1471-1478.

Schuttevâer & Zwemmer 1998

H. Schuttevâer & J.W. Zwemmer, *De Nederlandse successiewetgeving. Civiel- en fiscaal-rechtelijke beschouwingen over de verkrijgingen krachtens erfrecht of schenking* (Fiscale Handboeken nr. 7), Deventer: Kluwer 1998.

Schuver-Bravenboer 2009a

M. Schuver-Bravenboer, *Fiscaal overgangsbeleid. Een raamwerk voor het vormgeven en beoordelen van het overgangsbeleid van de fiscale wetgever* (diss. Leiden; Fiscale Mon. nr. 131), Deventer: Kluwer 2009.

Schuver-Bravenboer 2009b

M. Schuver-Bravenboer, 'Het overgangsbeleid van de fiscale wetgever', *TFO* 2009, p. 149-161.

Schuyt 2008

C.J.M. Schuyt, 'Publiekrecht in een multiculturele samenleving', in: *Multiculturaliteit en Recht* (Handelingen Nederlandse Juristen-Vereeniging 2008-I), Deventer: Kluwer 2008, p. 63-123.

Schwarz 1952

F. Schwarz, *Die Grundlage der conductio im klassischen römischen Recht*, München-Köln: Böhlau Verlag 1952.

Von Schwind 1940

F. von Schwind, *Zur Frage der Publikation im Römischen Recht*, München: C.H. Beck 1940.

Von Schwind 1973

F. von Schwind, *Zur Frage der Publikation im Römischen Recht. Mit Ausblicken in das altgriechische und ptolemäische Rechtsgebiet*, München: C.H. Beck 1973.

De Serière 2011

V.P.G. de Serière, 'Het zich verlaten op adviezen of informatie van derden in de financiële sector', *Ondernemingsrecht* 2011/53.

De Serière 2013

V.P.G. de Serière, 'Lex certa vs. lex obscura. Beschouwingen naar aanleiding van CBB 22 februari 2012, RF 2012/52, JOR 2012/146', *Ondernemingsrecht* 2013/19.

De Serière 2021

V.P.G. de Serière, 'Het spanningsveld tussen het Europese toezichtrecht en het burgerlijk recht De Unierechtelijke dimensie van de zorgplicht in de financiële sector', *WPNR* 2021/7342, p. 755-767.

Sieburgh 2000

C.H. Sieburgh, *Toerekening van een onrechtmatige daad* (diss. Groningen; Serie Recht en Praktijk nr. 112), Deventer: Kluwer 2000.

Sieburgh 2003

C.H. Sieburgh, 'Een evenwichtige werking van rechtvaardigings- en strafuitsluitingsgronden in het buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht', *TvP* 2003, p. 647-683.

Sieburgh 2011

C.H. Sieburgh, 'De schoonheid in de ontdekkingstocht naar gewoon geldend recht', *TPR* 2011, p. 1-11.

Sikkema 2011

T.H. Sikkema, 'De gehuwde vrouw in het burgerlijk recht', in: C.G. Breedveld-de Voogd e.a. (red.), *Signora Senatrice. Over Recht, Onderwijs en Politiek. Opstellen aangeboden aan Ankie Broekers-Knol bij haar afscheid van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2011, p. 117-125.

Sikkema 2022

T.H. Sikkema, 'Fundamentele totstandkomingsvereisten en nulliteiten bij de contractuele verdeling van een gemeenschap', *ftV* 2022/11, afl. 4, p. 7-11.

Silvis 2016

J. Silvis, 'Het EHRM en het legaliteitsbeginsel', in: G. Knigge e.a. (red.), *Gehoord de procureur-generaal. Opstellen aangeboden aan prof. mr. J.W. Fokkens ter gelegenheid van zijn afscheid als Procureur-Generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden (Fokkens-bundel)*, Deventer: Wolters Kluwer 2016, p. 263-271.

Simons 1884-1885

D. Simons, 'Het schuldbegrip bij overtredingen (I en II, slot)', in: A. Heemskerk e.a. (red.), *Themis. Regtskundig Tijdschrift (vijfenvestigste en zesenvestigste deel)*, Den Haag: Gebroeders Belinfante 1884-1885, p. 550-584 en 25-61.

Sirks 2005

A.J.B. Sirks, 'Van Code Napoléon tot NBW', in: D. Hierbaut & G. Martyn (red.), *Napoleons nalatenschap. Tweehonderd jaar Burgerlijk wetboek in België*, Mechelen: Kluwer 2005, p. 323-336.

Sirks 2012

A.J.B. Sirks, 'The Supreme Court of Holland and Zeeland judging cases in the early eighteenth century', in: P.A. Brand & J. Getzler (red.), *Judges and Judging in the History of the Common Law and Civil Law*, Cambridge/New York: Cambridge University Press 2012, p. 234-256.

Slagter 1952

W.J. Slagter, *De rechtsgrond van de schadevergoeding bij onrechtmatige daad* (diss. Leiden), Leiden: Drukkerij Luctor et Emergo 1952.

Smeehuijzen 2004a

J.L. Smeehuijzen, 'De relatieve verjaringstermijn na het "Saelman-arrest"', *WPNR* 2004/6572, p. 251-259.

Smeehuijzen 2004b

J.L. Smeehuijzen, 'Het aanvangsmoment van bevrijdende verjaringstermijnen', in: E.M. Hoogervorst e.a. (red.), *Termijnen* (BW-krant Jaarboek nr. 20), Deventer: Kluwer 2004, p. 21-40.

Smeehuijzen 2004c

J.L. Smeehuijzen, 'HR 31 oktober 2003, RvdW 2003, 169 (Saelman-arrest)', *TvVP* 2004/1, p. 25-29.

Smeehuijzen 2006

J.L. Smeehuijzen, *Verjaring van het recht op vergoeding van personenschade* (Mon. Letselschade), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2006.

Smeehuijzen 2008

J.L. Smeehuijzen, *De bevrijdende verjaring* (diss. Amsterdam: VU; Serie Recht en Praktijk nr. 162), Deventer: Kluwer 2008.

Smeehuijzen 2011

J.L. Smeehuijzen, 'De vijfjaarstermijn van art. 3:310 BW bij (i) de fout van een adviseur, (ii) regres bij hoofdelijkheid, (iii) toekomstige schade en (iv) onrechtmatige strafvervolgning', *NTBR* 2011/10, p. 74-86.

Smeehuijzen 2012

J.L. Smeehuijzen, 'Ongelukkig HR 6 april 2012 (verjaring bij hoofdelijkheid) illustreert behoefte aan duidelijk normatief perspectief op verjaringsrecht', *VR* 2012/130.

Smeehuijzen 2013

J.L. Smeehuijzen, 'Hoe het verjaringsrecht door de klachtplicht wordt opgegeten – en waarom dat erg is', *WPNR* 2013/6988, p. 741-751.

Smeehuijzen 2014

J.L. Smeehuijzen, *Over de gespannen verhouding tussen klachtplicht en verjaring* (Mon. studiekering prof. mr. J. Offerhaus nieuwe reeks nr. 14), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2014.

Smeehuijzen 2017

J.L. Smeehuijzen, 'Het verjaringsrecht van het nieuwe BW is een vooruitgang ten opzichte van het oude recht', *WPNR* 2017/7133, p. 28-33.

Smeehuijzen 2020

J.L. Smeehuijzen, 'De bevrijdende verjaring herzien', *AA* 2020/0508, p. 508-511.

Smit 1987

J.A. Smit, 'De 'goede trouw' als reddingsboei in het fiscaal navorderingsrecht', *WPNR* 1987/5854, p. 671-677.

De Smidt 1966

J.Th. de Smidt, *Codificatie-perikelen* (oratie Leiden), Deventer: Kluwer 1966.

Smits 1990

J.M. Smits, 'De verrijksactie in geval van rechtsdwaling in Engeland, Nederland en Europa', *WPNR* 1990/6375, p. 765-766.

Smits 1994

J.M. Smits, 'De noodzaak en de mogelijkheid van rechtsvergelijking in het civiele recht', *WPNR* 1994/6154, p. 728-730.

Smits 2000

J.M. Smits, 'Rechterlijk overgangsrecht: op zoek naar consistentie', in: I. Brand e.a. (red.), *Tijd en onzekerheid* (BW-krant Jaarboek 16), Deventer: Gouda Quint 2000, p. 11-26.

Smits 2015

J.M. Smits, *Omstreden rechtswetenschap. Over aard, methode en organisatie van de juridische discipline*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2015.

Smits 1940

P.H. Smits, 'Aantasting en uitoefening van subjectieve rechten in hare beteekenis voor de onrechtmatige daad (I, II en III, slot)', *WPNR* 1940/3688-3690, p. 373-379, 385-389 en 397-402.

Smits 1935

N. Smits, *Compendium der Romeinse en oud-Nederlandse rechtsgeschiedenis*, Haarlem: H.D. Tjeenk Willink & Zoon NV 1935.

Snel 2016

M.V.R. Snel, *Meester(s) over bronnen. Een empirische studie naar kwaliteitseisen, gevaren en onderzoekstechnieken die betrekking hebben op het brongebruik in academisch juridisch-dogmatisch onderzoek* (diss. Tilbrug), Den Haag: Boom juridisch 2016.

Snel & Opatja 2025

M.V.R. Snel & J. Opatja, 'Handreikingen voor het gebruik van de conclusie van het civiele parket bij de Hoge Raad in rechtswetenschappelijk onderzoek', *AA* 2025/0072, p. 72-79.

Snijders 2011

G. Snijders, *Overheidsprivaatrecht, algemeen deel* (Mon. BW nr. A26a), Deventer: Kluwer 2011.

Snijders 2016

G. Snijders, *Overheidsprivaatrecht, bijzonder deel* (Mon. BW nr. A26b), Deventer: Wolters Kluwer 2016.

Snijders 2005

W. Snijders, 'Ongeregelheden in het vermogensrecht (I en II)', *WPNR* 2005/6607-6608, p. 79-85 en 94-102.

Snijders 2008

W. Snijders, 'Parlementaire geschiedenis: zin en onzin', *WPNR* 2008/6774, p. 843-849.

Sonneveldt 2024

F. Sonneveldt, *Wegwijs in de Successiewet*, Den Haag: Sdu Uitgevers BV 2024.

Van Spaendonck 2020

B.J. van Spaendonck, 'De invloed van Napoleon op het Nederlandse recht', in: L.E. Jensen (red.), *Napoleons nalatenschap. Sporen in de Nederlandse samenleving*, Amsterdam: De Bezige Bij 2020, p. 164-174.

Spier 1991

J. Spier, 'Het open stelsel van de onrechtmatige daad', in: B.W.M. Nieskens-Ispording e.a. (red.), *In het nu, wat worden zal. Opstellen aangeboden aan prof. mr. H.C.F. Schoordijk ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar aan de Katholieke Universiteit Brabant*, Deventer: Kluwer 1991, p. 267-279.

Spier & Stolker 1988

J. Spier & C.J.J.M. Stolker, 'Ongeregelde onrechtmatige overheidsdaad', in: M.S. Bijleveld, P. Neleman & W.J.G. Oosterveen (red.), *Recht vooruit. Opstellen verzameld ter gelegenheid van 150 jaar BW*, Deventer: Kluwer 1988, p. 163-173.

Spierings 2016

C. Spierings, *De eenzijdige rechtshandeling* (diss. Nijmegen; Onderneming en Recht nr. 89), Deventer: Wolters Kluwer 2016.

Spierings 2019

C. Spierings, *Afstand van recht* (Mon. BW nr. A6a), Deventer: Wolters Kluwer 2019.

Spoormans & Neering 2013

D.F. Spoormans & V.M. Neering, 'De klachtplicht praktisch belicht na de 8 februari-arresten (I en II)', *ORP* 2013, nr. 6 en 7, p. 24-27 en 23-28.

Spronck 2022

L. Spronck, *Grondslagen van de extinctieve verjaring, verval, rechtsverwerking en de klachtplicht in rechtsvergelijkend perspectief* (diss. Heerlen), Den Haag: Boom juridisch 2022.

Spruit 1994

J.E. Spruit, *Enchiridium. Een geschiedenis van het Romeinse privaatrecht*, Deventer: Kluwer 1994.

Spruit 2005

J.E. Spruit, 'Justinianus legislator', *AA* 2005/0433, p. 433-444.

Spruit e.a. (red.) 1993-2012

J.E. Spruit e.a. (red.), *Corpus Iuris Civilis, tekst en vertaling I-XII*, Zutphen: De Walburg Pers/Den Haag: Sdu Uitgevers BV/Amsterdam: Amsterdam University Press 1993-2012.

Staatscommissie 1804

Staatscommissie, *Stukken door de commissie tot het ontwerpen van een algemeen burgerlyk en lyfstraffelyk wetboek, overgegeven aan het Staats-bewind der Bataafsche Republiek; bevatende de ontwerpen van eene inleiding van het recht in het algemeen, het lyfstraffelyk wetboek, en van wetten omtrent het bewys*, Den Haag: Staats-drukkery 1804.

Stark, Roland & Boyer 1993

B. Starck, H. Roland & L. Boyer, *Obligations, 2. Contrat*, Paris: Litec 1993.

Stein 1999

P. Stein, *Roman law in European history*, Cambridge: Cambridge University Press 1999.

Stein, in: GS Vermogensrecht, art. 3:11 BW

P.A. Stein, 'Commentaar op art. 3:11 BW', in: Jac. Hijma (red.), *Groene Serie Vermogensrecht*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 15 december 2018).

Stein, Tweehuysen & Bartels 2020

D.F.H. Stein, V. Tweehuysen & S.E. Bartels, 'Het verjaringsrecht anno 2020: trends, ontwikkelingen en stand van zaken', in: D.F.H. Stein, V. Tweehuysen & S.E. Bartels (red.), *Verjaring* (Onderneming en Recht nr. 120), Deventer: Wolters Kluwer 2020, p. 1-22.

Sterk 1989

T.A.W. Sterk, 'Erkentenis van 'de waarheid'', *WPNR* 1989/5938, p. 705-709.

Stevens 1980

J. Stevens, 'Hoe gemeen is het gemene recht?', *RW* 1979-1980, nr. 25, p. 1601-1622.

Stevens 2005

L.G.M. Stevens, 'Fiscaal overgangsbeleid in maatschappelijk perspectief, ofwel: wat mogen overheid en burger van elkaar verwachten rondom veranderingen in regelgeving?', in: A.O. Lubbers, M. Schuver-Bravenboer & H. Vording (red.), *Opstellen fiscaal overgangsbeleid*, Deventer: Kluwer 2005, p. 47-59.

Stevens 2009

L.G.M. Stevens, 'Terugwerkende kracht', in: L.J.A. Pieterse (red.), *Draaicirkels van formeel belastingrecht. Opstellen, aangeboden aan prof.dr.mr. R.E.C.M. Niessen ter gelegenheid van de openbare aanvaarding van het ambt van hoogleraar op het vakgebied formeel belastingrecht in de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Radboud Universiteit te Nijmegen op 2 oktober 2009*, Amersfoort: Sdu Uitgevers BV 2009, p. 311-320.

Stevens 2017

L.G.M. Stevens, 'Iedere burger wordt geacht de wet te kennen', *WFR* 2017/80, p. 506-507.

Stevens 2025

L.G.M. Stevens, 'De burger bekneld tussen ficties en fricties', in: S.M.H. Dusarduijn e.a. (red.), *Gribnau bundel*, Deventer: Wolters Kluwer 2025, p. 373-383.

Stijnen 2011

R. Stijnen, *Rechtsbescherming tegen bestraffing in het strafrecht en het bestuursrecht. Een rechtsvergelijking tussen het Nederlandse strafrecht en bestraffende bestuursrecht, mede in Europees perspectief* (diss. Rotterdam), Deventer: Kluwer 2011.

Stijnen 2023

R. Stijnen, 'Zorgplichten bij financiële dienstverlening, bij bestrijding van witwassen, bij marktregulering en bij het waarborgen van de volksgezondheid', in: M.H. Ippel e.a., *Zorgplichten in het bestuursrecht* (Preadviezen VAR nr. 170), Den Haag: Boom 2023, p. 205-267.

Stolker 1993

C.J.J.M. Stolker, 'De politieke rol van de rechter in het burgerlijk recht', in: M.G. Rood, T. de Beer & G.P. van den Berg (red.), *Recht en politiek. Nationale en internationale beschouwingen*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1993, p. 53-83.

Stolwijk 1986

S.A.M. Stolwijk, 'Artikel 1, eerste lid en het legaliteitsbeginsel', in: J.P. Balkema e.a. (red.), *Gedenkboek. Honderd jaar Wetboek van Strafrecht (1886-1986)*, Arnhem: Gouda Quint BV 1986, p. 159-170.

Stolwijk 1999

S.A.M. Stolwijk, 'Verdwijnt de schuld uit het strafrecht? Een tweetal schulduitsluitingsgronden', *JV* 1999/5, p. 19-24.

Van Straaten 2018a

J.C. van Straaten, 'Dwaling – buitengerechtelijke vernietiging – teruggaaf van overdrachtsbelasting', in: D.A. Albrechtse & P. Kavelaars (red.), *Ontroerend goed. Ontroerend goed. Liber amicorum, aangeboden aan prof. dr. R.N.G. van der Paardt ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar kostprijsverhogende belastingen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam op 9 februari 2018 (Van der Paardt-bundel)*, Deventer: Wolters Kluwer 2018, p. 183-191.

Van Straaten 2018b

J.C. van Straaten, 'Teruggaaf overdrachtsbelasting na buitengerechtelijke vernietiging wegens dwaling', *FBN* 2018/4, p. 3-7.

Van Straaten 2020

J.C. van Straaten, 'Over het terugdraaien van een schenking en het terugkrijgen van de schenkbelasting', *FBN* 2020/41, nr. 9, p. 14-18.

Strauss 1992

J.T. Strauss, 'Nonpayment of Taxes: When Ignorance of the Law Is an Excuse', *ALR*, Volume: 25, Issue 3-4, 1992, p. 611-633.

Strijards 1983

G.A.M. Strijards, *Facetten van dwaling in het strafrecht* (diss. Tilburg), Arnhem: Gouda Quint BV 1983.

Strijards 1987

G.A.M. Strijards, *Strafuitsluitingsgronden* (Studiepockets strafrecht nr. 14), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1987.

Strijbos 2020a

F.P.C. Strijbos, 'Verjaring en bancaire aansprakelijkheid', in: D.F.H. Stein, V. Tweehuysen & S.E. Bartels (red.), *Verjaring* (Onderneming en Recht nr. 120), Deventer: Wolters Kluwer 2020, p. 115-141.

Strijbos 2020b

F.P.C. Strijbos, 'Annotatie bij Hoge Raad 9 oktober 2020, ECLI:NL:HR:2020:1603', *JOR* 2020/302, afl. 12, p. 3910-3932.

Strijbos 2025

F.P.C. Strijbos, *Aantastbaarheid van rechtshandelingen na schending van het Unierechtelijke financiële recht* (diss. Nijmegen; Onderneming en Recht nr. 160), Deventer: Wolters Kluwer 2025.

Strohmaier & Pool 2024

N. Strohmaier & J.M.W. Pool, 'Ruis bij open normen. Een onderschat risico voor rechtszekerheid en rechtsgelijkheid', in: L.C. Groen & S.J.M. Reinders (red.), *Empirisch onderbouwde wetgeving* (Preadvies voor de jaarvergadering van de Nederlandse Vereniging voor Wetgeving in 2023), Den Haag: Boom 2024, p. 63-102.

Stuij 2020

S. Stuij, 'Verjaring van vernietigings- en ontbindingsacties', in: D.F.H. Stein, V. Tweehuysen & S.E. Bartels (red.), *Verjaring* (Onderneming en Recht nr. 120), Deventer: Wolters Kluwer 2020, p. 41-66 (ook gepubliceerd als S. Stuij, 'Verjaring van vernietiging- en ontbindingsacties (I en II)', *ORP* 2020/149 en 170, p. 16-22 en 4-9).

Sturm 2003

J.P. Sturm, 'Teruggaaf overdrachtsbelasting wegens dwaling inzake vrijstelling', *FBN* 2003/1, p. 3-5.

Sturm 2021

M.J. Sturm, 'Klassiekers: Van de Steeg/ Rabobank – de klachtplicht', *ORP* 2021/143, p. 21-24.

Subelack 2024

T.M. Subelack, *De huwelijksgemeenschap en verkrijgingen krachtens erfrechtelijke titel en gift* (diss. Utrecht; Recht en Praktijk nr. PFR10), Deventer: Wolters Kluwer 2024.

Suijling 1927 I-I

J.Ph. Suijling, *Inleiding tot het burgerlijk recht, eerste stuk – eerste gedeelte*, Haarlem: De erven F. Bohn 1927.

Suijling 1928 I-II

J.Ph. Suijling, *Inleiding tot het burgerlijk recht, eerste stuk – tweede gedeelte*, Haarlem: De erven F. Bohn 1928.

Suijling 1948 I

J.Ph. Suijling, *Inleiding tot het burgerlijk recht. I. Algemene beginselen*, Haarlem: De erven F. Bohn 1948.

Sütö 2004

V.J.A. Sütö, *Nieuw Vermogensrecht en rechtsvergelijking – reconstructie van een wetgevingsproces (1947-1961)* (diss. Leiden; Meijers-reeks nr. 72), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2004.

T**Taverne 1930**

B.M. Taverne, 'Nulla poena sine culpa. De strafrechtelijke praeadviezen voor de N.J.V.', *NJB* 1930/25, p. 369-378.

Taylor 2021

M.S. Taylor, 'Legal Ignorance: France', *ERPL* 2021/2, p. 223-252.

Tekstra 2014

A.J. Tekstra, *De fiscus in het privaatrecht* (Ars Aequi Cahier privaatrecht), Nijmegen: Ars Aequi Libri 2014.

Telders 1936

B.M. Telders, 'Tijdschriftenoverzicht', *WPNR* 1936/3476, p. 402-404.

Van den Tempel 1919

P. van den Tempel, *De vrouw en de wet. Een studie over de rechtspositie der vrouw in Nederland*, Bussum: Paul Brand 1919.

Thoe Schwartzenberg 2023

H.W.B. Thoe Schwartzenberg, *Bevrijdende verweren. Een onderzoek naar het onderscheid tussen een grondslagverweer en een bevrijdend verweer en de consequenties van dit onderscheid voor de civiele procedure* (diss. Leiden; Burgerlijk Proces & Praktijk nr. XXII), Deventer: Wolters Kluwer 2023.

Thorborg & Van Triet 2023

N. Thorborg & N. van Triet, 'Algemene beginselen van behoorlijk bestuur en de geldigheid van overeenkomsten na Didam', *NTBR* 2023/20, p. 180-190.

Tichelaar 1885

P.A. Tichelaar, *Begrip en toepassing der culpa lata in het Romeinsche recht* (diss. Utrecht), Utrecht: A.J. van Huffel 1885.

Van Tienhoven 1869

G. van Tienhoven, *Redevoering over de waarde van het Romeinsche Recht voor de studie van het hedendaagsche privaatrecht ter aanvaarding van het hoogleeraarsambt in de rechtsgeleerdheid aan het Athaneum Illustre te Amsterdam* (oratie Amsterdam), Den Haag: Martinus Nijhoff 1869.

Tilleman & Willems 2022

B. Tilleman & D. Willems, 'Dading: traditie met toekomst', in P. Schoukens, B. Demarsin, E. De Becker & T. Keersmaekers (red.), *Liber Amicorum Danny Pieters: Durven out of the box denken*, Gent: Owl Press Legal 2022, p. 406-418.

Tjittes 1996

R.P.J.L. Tjittes, *Herbezinning op de grondslagen van de overheidsaansprakelijkheid* (Preadvies NJV 1996), IJmuiden: Koninklijke Drukkerij en Uitgeverij Vermande Zonen BV 1996, p. 33-59.

Tjittes 2001a

R.P.J.L. Tjittes, 'Toerekening van kennis van een externe deskundige', *NJB* 2001/1, p. 7-15.

Tjittes 2001b

R.P.J.L. Tjittes, *Toerekening van kennis* (Mon. studiekering prof. mr. J. Offerhaus nieuwe reeks nr. 6), Deventer: Kluwer 2001.

Tjittes & Boom 2020

R.P.J.L. Tjittes & H. Boom, *Rechtsverwerking en klachtplichten* (Mon. BW nr. A6b), Deventer: Wolters Kluwer 2020.

Tjong Tjin Tai 2020

T.F.E. Tjong Tjin Tai, 'Waarheidsplicht en 'verzwaarde stelplicht'', in: R.H. de Bock, R.J.Q. Klomp & E.L. Schaafsma-Beversluis (red.), *Voor Daan Asser. Procesrechtelijke desiderata ter gelegenheid van zijn 75ste verjaardag, (Asser-bundel)*, Deventer: Wolters Kluwer 2020, p. 261-266.

Tjong Tjin Tai & Verbruggen 2022

T.F.E. Tjong Tjin Tai & P.W.J. Verbruggen, 'Onderzoeksmethoden in de rechtswetenschap. Over pluraliteit en vernieuwing', *NJB* 2022/2, afl. 1, p. 4-12.

Van den Toorn 1988

M.R. van den Toorn, 'Een moeizaam begin. Veertig jaar codificatie-arbeid 1798-1838', *JV* 1988, afl. 6, p. 43-67.

Trapman 1917

P.M. Trapman, *Kritische uiteenzetting van de thans in de strafrechtswetenschap gehuldigde opvattingen omtrent de vraag, of het bewustzijn der onrechtmatigheid enz. gevorderd moet worden en gevorderd wordt als bestanddeel van strafbaar opzet* (diss. Utrecht), Utrecht: L.E. Bosch & Zoon 1917.

Trapman 1921

P.M. Trapman, 'Het dwalingsprobleem in het Strafrecht (I en II)', *Themis* 1921, p. 245-266 en 360-381.

Trapman 1923

P.M. Trapman, 'Boekbespreking Dr. J. P. Fockema Andreae, "Ieder wordt geacht de wet te kennen"', in: C.W. Star Busmann, W.H. Drucker & W.L.P.A. Molengraaff (red.), *Rechtsgelerd magazijn: tijdschrift voor binnen- en buitenlandse rechtsstudie (tweëënveertigste jaargang)*, Haarlem: de erven F. Bohn 1923, p. 261-269.

Van Triet 2023

N. van Triet, *Afspraken en Aanspraken. Overheidsverplichtingen voor een schending van gerechtvaardigd vertrouwen, op het grensolak van het bestuursrecht en het civiele recht* (diss. Nijmegen; Staat en Recht nr. 57), Deventer: Wolters Kluwer 2023.

Tuil 2017

M.L. Tuil, 'Verkrijgende verjaring, tussen rechtszekerheid en individuele rechtvaardigheid', *MvV* 2017/4, p. 143-150.

U**Den Uyl-Slagter & Wieland 2025**

G.K. den Uyl-Slagter & J. Wieland, 'Drie jaar Didam-regels: het Didam II-arrest als nieuw baken?', *BR* 2025/2, p. 2-13.

V

Vakstudie Successiewet

J. de Bleeck e.a. (red.), *Successiewet 1956* (Fiscale Encyclopedie De Vakstudie), Deventer: Wolters Kluwer (online).

Valk 1993

W.L. Valk, *Rechtsverwerking in drievoud* (diss. Leiden; Serie Recht en Praktijk nr. 70), Deventer: Kluwer 1993.

Valk 2012

J.J. Valk, 'Toerekening van externe kennis: twee gezichtspunten', *WPNR* 2012/6949, p. 765-772.

J.J. Valk 2021

J.J. Valk, 'Het gewoonterecht anno 2021', *MvV* 2021/3, p. 91-97.

Valk 2020

W.L. Valk, 'Gevallen van óf gronden voor rechtsverwerking? Iets over het perspectief van de civiele rechtspraak en de consequenties daarvan voor de focus van de wetenschap van het burgerlijk recht', in: C.G. Breedveld-de Voogd e.a. (red.), *Sluiterijd. Reflecties op het werk van Jaap Hijma*, Deventer: Wolters Kluwer 2020, p. 25-33.

W.L. Valk 2021

W.L. Valk, 'Verjaring van aansprakelijkheid en redelijkheid en billijkheid', in: M.P. Sombroek-van Doorm e.a. (red.), *Cum Suis. Vriendenboek Carel Stolker*, Den Haag: Boom juridisch 2021, p. 101-107.

Valkenburg 2019

W.E.C.A. Valkenburg, 'Boekbespreking. M.M. Kors, Pleitbaar standpunt in het fiscale boete- en strafrecht', Deventer: Wolters Kluwer 2017', *DD* 2019/42, p. 547-552.

Valkenburg & Van der Werff 2021

W.E.C.A. Valkenburg & J.H. van der Werff, *Fiscaal straf- en strafprocesrecht* (Fed Fiscale Studieserie), Deventer: Wolters Kluwer 2021.

Valkhoff 1949

J. Valkhoff, *Een eeuw rechtsontwikkeling. De vermaatschappelijking van het Nederlandse Privaatrecht sinds de codificatie (1838-1938)*, Amsterdam: De Arbeiderspers 1949.

Valkhoff 1966

J. Valkhoff, *Wetenschap en onwetendheid in het privaatrecht*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1966.

Vardi & Zeno-Zencovich 2021

N. Vardi & V. Zeno-Zencovich, 'Legal Ignorance in Italian Private Law', *ERPL* 2021/2, p. 293-310.

Veegens/Oppenheim 1921 III

J.D. Veegens, *Schets van het Nederlandsch Burgerlijk Recht, voortgezet door mr. A.S. Oppenheim. Derde deel – verbintenissen. Bewijs en verjaring*, Haarlem: H.D. Tjeenk Willink & Zoon 1921.

Veen 1987

T.J. Veen, 'Rechtswetenschap in het Koninkrijk. Het burgerlijk recht', in: T.J. Veen & P.C. Kop (red.), *Zestig juristen. Bijdragen tot een beeld van de geschiedenis der Nederlandse rechtswetenschap*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1987, p. 57-64.

Veen 2001

T.J. Veen, 'En voor berisping is hier ruime stof': over codificatie van het burgerlijk recht, legistische rechtsbeschouwing en herziening van het Nederlandse privaatrecht in de 19de en de 20ste eeuw (bijlage themanummer *Pro memorie. Bijdragen tot de rechtsgeschiedenis der Nederlanden* 2001/3, afl. 2 onder auspiciën van de Stichting tot Uitgaaf der Bronnen van het Oud-vaderlandse Recht (OVR)), Hilversum: Uitgeverij Verloren 2001.

Van Veen 1986

Th.W. van Veen, 'Het stelsel der excepties', in: J.P. Balkema e.a. (red.), *Gedenkboek. Honderd jaar Wetboek van Strafrecht (1886-1986)*, Arnhem: Gouda Quint BV 1986, p. 349-361.

Veerman 2021

G.J. Veerman, *Nederlandse Meesters over Wetgeving 1796-1940*, Oisterwijk: Wolf Legal Publishers 2021.

Vegter 2008

J.B. Vegter, 'Het civielrechtelijk kader van de herroepelijke schenking', *WPNR* 2008/6744, p. 167-172.

Vegter 2017

J.B. Vegter, 'Over voorwaardelijk werkende goederenrechtelijke huwelijksvermogensregimes en in- of uitsluitingsclausules', *WPNR* 2017/7154, p. 466-474.

Vegter 2019

J.B. Vegter, 'Uitleg van uiterste wilsbeschikkingen', *WPNR* 2019/7234, p. 282-293.

In 't Veld & Broers 2024

C.M. in 't Veld & E.J.M.F.C. Broers, *Recht tussen staat en samenleving. Historische inleiding tot het Nederlandse recht*, Den Haag: Boom Juridisch 2024.

Veldstra 1958a

J. Veldstra, 'De wijze van afkondiging van wetten', *NJB* 1958/12, p. 225-232.

Veldstra 1958b

J. Veldstra, 'Het in werking treden der wetten', *NJB* 1958/39, p. 817-824.

Vellinga 1982

W.H. Vellinga, *Schuld in spiegelbeeld: afwezigheid van alle schuld* (diss. Groningen), Arnhem: Gouda Quint 1982.

Van Velten 2000

A.A. van Velten, *Het notariaat: inderdaad een elastisch ambt* (Ars Notariatus nr. CVIII), Deventer: Kluwer 2000.

Veltkamp, Lokin & De Kok 2024

B.M. Veltkamp, M.H.A.F. Lokin & D.R.P. de Kok, 'Uit de wetgevingspraktijk. Hoe communicabel is de wet? Interview met communicatiedeskundigen Harrie van Rooij en Ferry Piekart', *RegelMaat* 2024/1, p. 57-63.

Verbeek, in: GS Vermogensrecht, art. 3:52 BW

P.M. Verbeek, 'Commentaar op art. 3:52 BW', in: Jac. Hijma (red.), *Groene Serie Vermogensrecht*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 1 februari 2010).

Verbeek, in: GS Vermogensrecht, art. 3:53 BW

P.M. Verbeek, 'Commentaar op art. 3:53 BW', in: Jac. Hijma (red.), *Groene Serie Vermogensrecht*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 1 februari 2010).

Verbeke & Van Vijfeijken 2000

A.L.P.G. Verbeke & I.J.F.A. van Vijfeijken, 'Het begrip 'krachtens erfrecht' in civiel- en fiscaalrechtelijke zin', in: P.H.J. Essers e.a. (red.), *Verkenningen op de grens van burgerlijk recht en belastingrecht. Opstellen over (fiscaal) ondernemingsrecht, erfrecht en insolventierecht*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2000, p. 23-46.

Verdam 2020

B.T. Verdam, 'Toepassing van de Heusdense vordering in de lagere rechtspraak: a bumpy ride', *WPNR* 2020/7278, p. 285-293.

Verheij 2012

A.J. Verheij, *Waarschuwen voor termijnen. Pleidooi voor een informatieplicht met betrekking tot verjarings- en vervaltermijnen* (oratie Groningen), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2012.

Verheij 2019

A.J. Verheij, 'Rechtsdwaling onder de radar', *WPNR* 2019/7251, p. 611-621.

Verheij 2023

A.J. Verheij, *Onrechtmatige daad* (Mon. Privaatrecht nr. 4), Deventer: Wolters Kluwer 2023.

Verheij & Pavillon 2019

A.J. Verheij & C.M.D.S. Pavillon, 'Ten geleide', *WPNR* 2019/7251, p. 609-610.

Verheij, Verheul & De Jong 2021a

A.J. Verheij, E.F. Verheul & G.T. de Jong, 'Legal Ignorance in Private Law: A Comparative Overview', *ERPL* 2021/2, p. 157-160.

Verheij, Verheul & De Jong 2021b

A.J. Verheij, E.F. Verheul & G.T. de Jong, 'Legal Ignorance in the Netherlands', *ERPL* 2021/2, p. 311-336.

Verheul 2021

E.F. Verheul, 'Verjaring van schadevergoedingsvorderingen wegens langdurig nalaten', *AV&S* 2021/10, p. 46-53.

Verheul 1971

J.P. Verheul, 'Over rechtsverwerking', in: S. Faber, W.F. de Gaay Fortman & E.J.H. Schrage (red.), *Uit het recht. Rechtsgeleerde opstellen aangeboden aan mr. P.J. Verdam*, Deventer: Kluwer 1971, p. 75-93.

Vermorken 2024

M. Vermorken, 'De tweelingverjaringsarresten van de Hoge Raad van 12 januari 2024 over de aanvang van de korte verjaringstermijn in het geval van schending van een zorgplicht', *ORP* 2024/99, p. 4-9.

Verseput 2013

J.G. Verseput, *De totale winst in de vennootschapsbelasting* (FED Fiscale Brochures), Deventer: Kluwer 2013.

Van Verseveld 2007

A. van Verseveld, 'Rechtsdwaling: over restauratie en rechtsontwikkeling van een verweer in het (inter)nationale strafrecht', in: M.M. Dolman, P.D. Duyx & H.G. van der Wilt (red.), *Geleerde lessen. Liber amicorum Simon Stolwijk*, Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2007, p. 251-257.

Van Verseveld 2011

A. van Verseveld, *Mistake of Law. Excusing Perpetrators of international Crimes* (diss. Amsterdam: UvA), Den Haag: T.M.C. Asser Press 2012.

Van Verseveld 2012

A. van Verseveld, 'Mij treft geen verwijt, ik deed gewoon mijn werk'. Rechtsdwaling in het internationale strafrecht', *AA* 2021/0151, p. 151-155.

Verstappen 2000

L.C.A. Verstappen, 'Aard, reikwijdte en toepassingsmogelijkheden van de uitsluitingsclausule', in: S.C.J.J. Kortmann e.a. (red.), *Yin-Yang. Bundel opstellen, op 12 mei 2000 aangeboden aan prof.mr. M.J.A. van Mourik ter gelegenheid van zijn 25-jarig ambtsjubileum als hoogleraar* (Van Mourik-bundel), Deventer: Kluwer 2000, p. 399-410.

Verstappen 2022

L.C.A. Verstappen, 'De nieuwe rol van de notaris bij verkoop van overheidsvastgoed', *WPNR* 2022/7355, p. 41-43.

Verstappen 2024

L.C.A. Verstappen, 'De notaris, de kantonrechter en art. 96 Rv', in: P. Koerts & E.F. Verheul (red.), *Toonaangevend*, Deventer: Wolters Kluwer 2024, p. 203-211.

Versteeg 1988

A.J.H.W.M. Versteeg, 'De schuld is in beginsel gegeven', *WPNR* 1988/5861, p. 93-97.

Verstijlen 2018

F.M.J. Verstijlen, 'De verjaring voorbij. Een verbintenisrechtelijke correctie op de goederenrechtelijke verkrijging van artikel 3:105 BW na HR 24 februari 2017, NJ 2018/141 (Gemeente Heusden/M.)', *NJB* 2018/1698, p. 2380-2386.

Verstoep 2021

J. Verstoep, 'Annotatie bij Hoge Raad 6 maart 2020, ECLI:NL:HR:2020:1413', *JA* 2021/1, afl. 1, p. 6-32.

Verstoep 2024

J. Verstoep, 'Annotatie bij Hoge Raad 12 januari 2024, ECLI:NL:HR:2024:19', *JOR* 2024/65, afl. 3, p. 701-709.

Verstraelen 2013

S.A.M. Verstraelen, 'Rechterlijk overgangsrecht als brug tussen wetgever en rechter', in: H.R. Schouten (red.), *De verhouding tussen rechter en wetgever* (Preadviezen Vereniging voor Wetgeving en Wetgevingsbeleid 2013), Oisterwijk: Wolf Legal Publishers 2013, p. 1-45.

Verstraelen 2014

S.A.M. Verstraelen, *Rechterlijk overgangsrecht in het publiek en privaats procesrecht: nieuwe ontwikkelingen aangaande de werking in de tijd van vonnissen en arresten* (diss. Antwerpen), Antwerpen: Intersentia 2014.

Vester 2024

L.J. Vester, 'Begrijpelijker wetgeven met behulp van verschilmarkeringen', *RegelMaat* 2024/1, p. 27-44.

Vigelius 1932

C.C. Vigelius, *De leer der bekentenis volgens Nederlandsch burgerlijk procesrecht* (diss. Leiden), Den Haag: Bonte 1932.

Van Vijfeijken 2008

I.J.F.A. van Vijfeijken, 'De fiscale behandeling van de herroepelijke schenking', *WPNR* 2008/6744, p. 173-186.

Van Vijfeijken 2013

I.J.F.A. van Vijfeijken, *Fictieve verkrijgingen in de Successiewet 1956* (Fiscale Mon. nr. 100), Deventer: Kluwer 2013.

Van Vijfeijken 2019a

I.J.F.A. van Vijfeijken, 'Dwaling in het belastingrecht', *WPNR* 2019/7251, p. 643-650.

Van Vijfeijken 2019b

I.J.F.A. van Vijfeijken, 'Nut en noodzaak van de verhoogde vrijstelling voor schenkingen ten behoeve van de eigen woning', *WPNR* 2019/7255, p. 708-717.

Van Vijfeijken & Gubbels, in: *Cursus Belastingrecht S&E*

I.J.F.A. van Vijfeijken & N.C.G. Gubbels, 'Schenk- en Erfbelasting', in: A.W. Hofman, M.L.M. van Kempen & F.P.G. Pötgens (red.), *Cursus Belastingrecht*, Deventer: Wolters Kluwer (online; bijgewerkt tot 14 januari 2025).

Visser 2012

H.J. Visser, 'Over het dempen van valkuilen in het verjaringsrecht', in: W.H. van Boom, M. van Kogelenberg & M.L. Tuil (red.), *Boobytraps, valkuilen en instinkers in het burgerlijk recht*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2012, p. 137-158.

Visser 2001

M.J.C. Visser, *Zorgplichtbepalingen in het strafrecht* (diss. Maastricht), Deventer: Gouda Quint BV 2001.

Vlaardingerbroek, in: *GS Personen- en familierecht, art. 1:71 BW*

P. Vlaardingerbroek, 'Commentaar op art. 1:71 BW', in: S.F.M. Wortmann (red.), *Groene Serie Personen- en familierecht*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 31 januari 2025).

Voermans 2009

W.J.M. Voermans, 'Objets trouvés. Regelvermindering via codificeren en consolideren', *RegelMaat* 2009/3, p. 179-182.

Völlmar 1951 I

H.F.A. Völlmar, *Nederlands burgerlijk recht. Handleiding voor studie en praktijk. Eerste deel: inleiding, personen- en familierecht*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1951.

Völlmar 1952 III

H.F.A. Völlmar, *Nederlands burgerlijk recht. Handleiding voor studie en praktijk. Derde deel: verbintenissen- en bewijsrecht*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1952.

Ten Voorde 2007

J.M. ten Voorde, *Cultuur als verweer. Een grondslagentheoretische studie naar de ruimte en grenzen van culturele diversiteit in enige leerstukken van materieel strafrecht* (diss. Rotterdam), Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2007.

Ten Voorde 2017

J.M. ten Voorde, 'Het Wetboek van Strafrecht ter discussie', in: B.J.G. Leeuw, F.P. Ölçer & J.M. ten Voorde (red.), *Leidse gedachten voor een modern straf(proces)recht* (Meijersreeks nr. 279), Den Haag: Boom juridisch 2017, p. 21-43.

Ten Voorde, in: T&C Strafrecht, Titel III Sr

J.M. ten Voorde, 'Commentaar op titel III Sr. Inleidende opmerkingen', in: C.P.M. Cleiren e.a. (red.), *Tekst & Commentaar Strafrecht*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 1 oktober 2024).

Van de Voorde, Hoops & Marais 2020

J. van de Voorde, B. Hoops & E.J. Marais, 'De verkrijgende verjaring door de bezitter niet te goeder trouw. Een driespraak tussen België, Nederland en Zuid-Afrika', *TPR* 2020, p. 97-170.

Voorduin 1837 I-I

J.C. Voorduin, *Geschiedenis en beginselen der Nederlandsche wetgeving, volgens de beraadslagingen deswege gehouden bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal uit oorspronkelijke, grootendeels onuitgegeven staatsstukken opgemaakt en aan den Koning opgedragen. Deel I, eerste stuk, Algemeene Inleiding*, Utrecht: Uitgever Robert Natan 1837.

Voorduin 1838 I-II

J.C. Voorduin, *Geschiedenis en beginselen der Nederlandsche wetgeving, volgens de beraadslagingen deswege gehouden bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal uit oorspronkelijke, grootendeels onuitgegeven staatsstukken opgemaakt en aan den Koning opgedragen. Deel I, tweede stuk*, Utrecht: Uitgever Robert Natan 1838.

Voorduin 1838 V

J.C. Voorduin, *Geschiedenis en beginselen der Nederlandsche wetgeving, volgens de beraadslagingen deswege gehouden bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal uit oorspronkelijke, grootendeels onuitgegeven staatsstukken opgemaakt en aan den Koning opgedragen. Deel V*, Utrecht: Uitgever Robert Natan 1838.

Van der Voort 1838 I-I

W.H. van der Voort, *Het Nederlandsch Burgerlijk Wetboek uit deszelfs beginselen verklaard en met de bepalingen der Fransche wetgeving vergeleken. Eerste deel, eerste stuk*, Utrecht: Johannes Altheer 1838.

Van der Voort 1838 I-II

W.H. van der Voort, *Het Nederlandsch Burgerlijk Wetboek uit deszelfs beginselen verklaard en met de bepalingen der Fransche wetgeving vergeleken. Eerste deel, tweede stuk*, Utrecht: Johannes Altheer 1838.

Vos 1936

H.B. Vos, *Leerboek van Nederlandsch strafrecht*, Haarlem: H.D. Tjeenk Willink & Zoon NV 1936.

Vranckx 1956

A. Vranckx, 'Iedereen wordt geacht de wet te kennen', *RW* 1955-1956, nr. 25, p. 1217-1226.

Vranken 1989

J.B.M. Vranken, *Mededelings-, informatie-, en onderzoeksplichten in het verbintenissenrecht*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1989.

Vranken 2009

J.B.M. Vranken, 'Als een arrest niet bevalt, laten we het gewoon weg', in: A.G. Castermans e.a. (red.), *Ex libris Hans Nieuwenhuis. Opstellen aangeboden aan prof. mr. J.H. Nieuwenhuis, hoogleraar burgerlijk recht aan de Universiteit Leiden, bij zijn emeritaat*, Deventer: Kluwer 2009, p. 77-94.

Vranken 2014

J.B.M. Vranken, 'Wij weten wel wat wij doen. Over juridisch-dogmatisch onderzoek in het privaatrecht, maar wel een slag anders', *NJB* 2014/1271, p. 1728-1737.

Vranken 2019

J.B.M. Vranken, 'De facelift van een oude dame. Verborgene gebreken en klachtplichten', *WPNR* 2019/7231, p. 225-226.

Vranken 2025

J.B.M. Vranken, *Wereld van verschil. Een vergelijking van Europees en Nederlands verbintenissenrecht* (Mon. Privaatrecht nr. 22), Deventer: Wolters Kluwer 2025.

Vreede 1884

C.F. Vreede, *Dwaling in overeenkomsten* (diss. Leiden), Leiden: P. Somerwil 1884.

De Vries 2013

R.J. de Vries, 'Het civielrechtelijk leerstuk rechtsverwerking in de fiscale jurisprudentie van de Hoge Raad', in: J.P. Boer (red.), *Kwaliteit van belastingrechtspraak belicht. Liber amicorum aangeboden aan prof.dr. A.O. Lubbers ter gelegenheid van zijn tienjarig afdelingsvoorzitterschap (Lubbers-bundel)*, Den Haag: Sdu Uitgevers BV 2013, p. 219-229.

De Vries Lentsch-Kostense 1977

C.L. de Vries Lentsch-Kostense, 'Artikel 1895 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek', *WPNR* 1977/5379, p. 121-127.

De Vries Lentsch-Kostense 2016

C.L. de Vries Lentsch-Kostense, 'Effectenleasezaken: een testcase voor de normstellende taak van de Hoge Raad', in: G. Knigge e.a. (red.), *Gehoord de procureur-generaal. Opstellen aangeboden aan prof. mr. J.W. Fokkens ter gelegenheid van zijn afscheid als Procureur-Generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden (Fokkens-bundel)*, Deventer: Wolters Kluwer 2016, p. 349-361.

Vrij 1930

M.P. Vrij, *Behoort in het Wetboek van Strafrecht een algemeen beginsel te worden opgenomen, waarbij de strafbaarheid wordt uitgesloten bij gebreke van schuld? Zoo neen, hoe kan dan worden tegemoet gekomen aan de bezwaren van het in het Wetboek ontbreken van zulk een algemeen beginsel?* (Handelingen Nederlandsche Juristen-Vereniging 1930), Den Haag: Belinfante 1930 (herdrukt in E.J. Anneveldt e.a. (red.), *Professor mr. M.P. Vrij. Verzameling uit zijn geschriften op het gebied van strafrecht en criminologie*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1956, p. 202-268).

Vrij 1936

M.P. Vrij, 'Ontwikkeling van het schuldbegrip in een halve eeuw Strafwetboek', *Tijdschrift voor Strafrecht* 1936, p. 417-433 (herdrukt in E.J. Anneveldt e.a. (red.), *Professor mr. M.P. Vrij. Verzameling uit zijn geschriften op het gebied van strafrecht en criminologie*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1956, p. 269-284).

Vrijheid 1918

H.M. Vrijheid, *Schuld en schuldverband in het Romeinsche strafrecht* (diss. Amsterdam: UvA), Amsterdam: A.H. Kruyt 1918.

Van Vucht 1989

J.C.J. van Vucht, 'Vastheid van rechtspraak, een reactie op een opmerking van prof. dr. Van Dijk', *FED* 1989/634, p. 1678-1680.

Van Vught 2017

K.A.M. van Vught, 'Besluit of vaststellingsovereenkomst? Het roeyementsberoep tussen Boek 2 en Boek 7 BW', in: F.Q. van der Pol e.a. (red.), *Vijftig weeffouten in het BW. Een ode vaan het Burgerlijk Wetboek, ter ere van zijn 25-jarig bestaan*, Nijmegen: Ars Aequi Libri 2017, p. 39-45.

Van Vught, in: GS Vermogensrecht, art. 3:59 BW

K.A.M. van Vught, in: 'Commentaar op art. 3:59 BW', in: Jac. Hijma (red.), *Groene Serie Vermogensrecht*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 7 januari 2025).

W**Waaijer 2017**

B.C.M. Waaijer, *Wiens brood men eet, diens woord men spreekt? Over de verhouding: notaris, overheid en publiek belang* (oratie Amsterdam: VU; Ars Notariatus nr. 164), Deventer: Wolters Kluwer 2017.

Wagner & Körner 2021

G. Wagner & G. Körner, 'Legal Ignorance in German Law: The Decline of a Once Stringent Standard', *ERPL* 2021/2, p. 253-291.

Van der Wal 2003

P. van der Wal, 'Fiscaal compromis en de raakvlakken tussen bestuursrecht, belastingrecht en privaatrecht', *O&F* 2003/55, p. 48-54.

Van der Wal 2005

P. van der Wal, *Vertegenwoordiging en bijstand in belastingzaken. Fiscale rechtsbijstandverlening naar Nederlands recht* (diss. Rotterdam; Fiscale Mon. nr. 116), Deventer: Kluwer 2005.

Van Walraven 2024

L. van Walraven, 'Een nadere invulling van het bekendheids criterium bij de verjaring van schadevergoedingsvorderingen', *Bb* 2024/5, p. 19-21.

Wammes 2023

H. Wammes, 'Schenden van de klachtplicht is een bevrijdend verweer met draconische gevolgen! De schuldenaar/verkoper moet hiervoor voldoende stellen!', *ORP* 2023/166, p. 4-11.

Van Warmelo 1954

P. van Warmelo, 'Ignorantia Iuris', *TvR* 1954/22, nr. 1, p. 1-32.

Van Warmelo 1975

P. van Warmelo, 'Regsdwaling', *Tydskrif vir hedendaagse Romeins-Hollandse Reg (Journal for Contemporary Roman-Dutch law)* 1975/3, nr. 38, p. 207-217.

Wattel 1881

H.M.J. Wattel, *De beginselen van het Oud-Hollandsch recht, het Wetboek van Lodewijk Napoleon en den Code civil, in betrekking tot huwelijksgoed, testamentaire beschikking, erfopvolging en boedelscheiding*, Leiden: B. Blankenberg 1881.

Van Wechem & Rinkes 2019

T.H.M. van Wechem & J.G.J. Rinkes, 'Kroniek van het vermogensrecht', *NJB* 2019/2160, afl. 35, p. 2553-2563.

Weidenfeld 2004

K. Weidenfeld, 'Nul n'est censé ignorer la loi – devant la justice royale (xive-xve siècles)', in: C. Boudreau e.a. (red.), *Information et société en Occident à la fin du Moyen Âge*, Parijs: Editions de la Sorbonne 2004, p. 165-183.

Weijers 2024

H.J. Weijers, 'De beleggende notaris en art. 17 lid 3 Wna: de Notariskamer 'gaat om'', *JBN* 2024/16, afl. 4, p. 4-8.

Weijers 2025

H.J. Weijers, 'Onwaardigheid, het *Beuningse martelmoord*-arrest en de rol van de notaris', *REP* 2025/279, p. 45-52.

Weijers, in: *GS Personen- en familierecht*, art. 1:88 BW

H.J. Weijers, 'Commentaar op art. 1:88 BW', in: S.F.M. Wortmann (red.), *Groene Serie Personen- en familierecht*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 1 januari 2026).

Weijers, in: *GS Personen- en familierecht*, art. 1:89 BW

H.J. Weijers, 'Commentaar op art. 1:89 BW', in: S.F.M. Wortmann (red.), *Groene Serie Personen- en familierecht*, Deventer: Wolters Kluwer (online, bijgewerkt tot 1 januari 2026).

Van de Wetering, Eckhardt & Bakker 2018

V.E. van de Wetering, S.A. Eckhardt & S.R. Bakker, 'Rechtspraakrubriek. De rol van het achterliggende rechtsgoed van strafbepalingen bij de beoordeling van de strafwaardigheid van gedrag', *DD* 2018/13, p. 138-167.

Wijnveldt 1930

J. Wijnveldt, *Behoort in het Wetboek van Strafrecht een algemeen beginsel te worden opgenomen, waarbij de strafbaarheid wordt uitgesloten bij gebreke van schuld? Zoo neen, hoe kan dan worden tegemoet gekomen aan de bezwaren van het in het Wetboek ontbreken van zulk een algemeen beginsel?* (Handelingen Nederlandsche Juristen-Vereniging 1930), Den Haag: Belinfante 1930.

Willems 2024

D. Willems, 'Recente ontwikkelingen in het dadingsrecht', in: B. Tilleman (red.), *Bijzondere overeenkomsten* (Themis 2023-2024 nr. 128), Antwerpen: Lacier Intersentia, p. 433-458.

Windscheid/Kipp I 1906

B.J.H. Windscheid (bewerkt door Th. Kipp), *Lehrbuch des Pandektenrechts*, Frankfurt am Main: Literarische Anstalt Rütten & Loening 1906.

Welters 2005

C.T.C. Welters, 'Aanvang 'korte' verjaringstermijn van art. 3:310 lid 1 BW en rechtsdwaling. HR 26 november 2004, RvdW 2004, 134', *MvV* 2005/5, p. 93-95.

Wertheim 1930

W.F. Wertheim, *Aansprakelijkheid voor schade buiten overeenkomst* (diss. Leiden), Leiden: NV Boek- en steendrukkerij Eduard IJdo 1930.

Wessels & Schelhaas 2024

B. Wessels & H.N. Schelhaas, *Koop: algemeen* (Mon. BW nr. B65a), Deventer: Wolters Kluwer 2024.

Westenbroek 2016

W.A. Westenbroek, 'Externe bestuurdersaansprakelijkheid, rechtspersoonlijkheid en toerekening. De toerekening van rechtshandelingen aan de rechtspersonen vormt geen rechtvaardiging voor het hanteren van de ernstig verwijt maatstaf. Rechtspersoonlijkheid en rechtssubjectiviteit staan centraal', *Ondernemingsrecht* 2016/24, p. 112-121.

Westrik 2016

R. Westrik, *Verborgen privaatrecht*, Zutphen: Uitgeverij Paris 2016.

Westrik 2017

R. Westrik, 'Een kenprobleem in het privaatrecht', *WPNR* 2017/7151, p. 408-415.

Westrik 2024

R. Westrik, 'Akten wijziging splitsing tussen 2005 en 2023. Terugwerkende kracht uitspraak Hoge Raad?', *WPNR* 2024/7468, p. 446-450.

Wiarda 1951

J. Wiarda, 'Het arrest van 5 mei 1950, N.J. 1951, no. 1 inzake Damhof tegen de Staat der Nederlanden aangaande artt. 639 en 2014 B.W. en eetherstel voor Diephuis en de negentiende eeuw', *WPNR* 1951/4207-4211, p. 401-407, 413-418, 425-430, 437-442 en 449-455.

Wibier 2020

R.M. Wibier, *Overgang van vorderingen en schulden en afstand van vorderingen* (Mon. BW nr. B44), Deventer: Wolters Kluwer 2020.

Wiggers-Rust 2017

L.F. Wiggers-Rust, 'Interne rechtsvergelijking. Een 'must' in de meergelaagde rechtsorde', *NJB* 2017/30, p. 2148-2156.

Van Wijk-Verhagen 2021

E.M.J.M.C. van Wijk-Verhagen, 'Uitlegging van uiterste wilsbeschikkingen en de redelijkheid en billijkheid', *TE* 2021/6, p. 119-126.

Willems 1974

J.H.M. Willems, 'Tets over de betekenis van publicatie van volmachtsbepkeringen voor de goede trouw van derden, in het bijzonder in geval van vertegenwoordiging van rechtspersonen (I en II, slot)', *WPNR* 1974/5278-5279, p. 637-643 en 653-663.

Winkel 1981

L.C. Winkel, 'Rechtshulp in Rome, een bijdrage tot de geschiedenis van de rechtshulp', *Rechtshulp* 1981/2, p. 27-32.

Winkel 1982

L.C. Winkel, *Error iuris nocet (Rechtsdwaling als rechtsorde-probleem, I: Rechtsdwaling in de Griekse filosofie en in het Romeinse recht tot Justinianus)* (diss. UvA Amsterdam), Amsterdam: Coöp. Drukkerij PET 1982 (later ook in het Duits verschenen als L.C. Winkel, *Error iuris nocet: Rechtsirrtum als Problem der Rechtsordnung Bd. I, Rechtsirrtum in der griechischen Philosophie und im römischen Recht bis Justinian*, Zutphen: Terra 1985).

Winkel 1985a

L.C. Winkel, 'L'Erreur De Droit Dans Les Procédures Classiques Et Postclassiques Romaines Et L'Histoire Des Articles 1356 Et 2052 Du Code Civil', *TvR* 1985/53, nr. 3, p. 321-331.

Winkel 1985b

L.C. Winkel, 'Vorbemerkungen zum Thema Rechtsirrtum in der mittelalterlichen Jurisprudenz, zugleich ein Thema aus der Geschichte der Rechtsideologie', *Ius Commune: Zeitschrift für europäische Rechtsgeschichte* 1985/13, p. 69-82.

Winkel 1989

L.C. Winkel, 'De codificatie en de toegankelijkheid van de wet voor de burger', in: J. Erauw e.a. (red.), *Liber Memorialis François Laurent*, Brussel: E. Story-Scientia 1989, p. 437-446.

Winkel 1991

L.C. Winkel, 'De rol van algemene rechtsbeginselen in het Romeinse recht', *AA* 1991/0069, p. 69-78.

Winkel 1992

L.C. Winkel, 'Die Irrtumslehre', in: R. Feenstra & R. Zimmermann (red.), *Das römisch-holländische Recht. Fortschritte des Zivilrechts im 17. Und 18. Jahrhundert*, Berlijn: Duncker & Humblot 1992, p. 225-244.

Winkel 1996

L.C. Winkel, 'L'Aqueduc De Cirta (Numidie)', *TvR* 1996/64, nr. 1, p. 141-144.

Winkel 1999

L.C. Winkel, 'Error de Derecho: comparación entre el Derecho Inglés y el Derecho Romano', *Revista de la Facultad de Derecho de la Universidad Complutense de Madrid* 1999/90, p. 335-348.

Winkel 2009a

L.C. Winkel, 'Receptie van het Romeinse recht tussen casuïstiek en systeem', in: K.J. Krzeminski e.a. (red.), *De Digesten en de receptie van het Romeinse recht in het Nederlandse privaatrecht*, Nijmegen: Ars Aequi Libri 2009, p. 29-39 (in verkorte vorm ook eerder verschenen als L.C. Winkel, 'Receptie van het Romeinse recht tussen casuïstiek en systeem', *AA* 2006/0403, p. 403-408).

Winkel 2009b

L.C. Winkel, 'Symbola/Rechtshilfeverträge – Parallele Entwicklungen in Griechenland und Rom?', in: H. Altmeppen, I. Reichard & M.J. Schermaier (red.), *Festschrift für Rolf Knütel zum 70. Geburtstag*, Heidelberg: C.F. Müller Verlag 2009, p. 1449-1457.

Winkel 2010a

L.C. Winkel, 'Forms of Imposed Protection in Legal History, Especially in Roman Law', *ELR* 2010/2, p. 155-162.

Winkel 2010b

L.C. Winkel, 'Cujas, Fabrot, and once again Greek philosophy in Roman law: the cases of *libertas* and *error iuris* compared', in: H. Dondorp e.a. (red.), *Ius Romanum – ius commune – ius hodiernum. Studies in honour of Eltjo J.H. Schrage on the occasion of his 65th birthday*, Amsterdam & Aalen: Scientia Verlag 2010, p. 429-437.

Winkel 2011

L.C. Winkel, 'Rechtsirrtum im Völkerrecht bei Hugo Grotius', in: F. Harrer, H. Honsell & P. Mader (red.), *Gedächtnisschrift für Theo Mayer-Maly zum 80. Geburtstag*, Wenen: Springer-Verlag 2011, p. 593-598.

Winkel 2015

L.C. Winkel, 'Roman Law and Its Intellectual Context', in: D.E.L. Johnston (red.), *The Cambridge Companion to Roman Law*, Cambridge: Cambridge University Press, p. 9-22.

Wisman 2018

M.D. Wisman, 'De deur open voor redelijkheid en billijkheid bij de eenzijdige begunstiging', *TE* 2018/6, p. 168-173.

Wissink 2022

M. Wissink, 'Een voetnoot over klassiek, dogmatisch juridisch onderzoek', in: M.P. Sombroek-van Doorn e.a. (red.), *Cum Suis: Vriendenboek Carel Stolker*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2022, p. 213-217.

Witteveen 2004

W.J. Witteveen, 'Nomoi. Utopia en de volmaakte wetkennis', *RegelMaat* 2004/5, p. 191-194.

Wolfsbergen 1928

A. Wolfsbergen, 'De elementen van art. 1401 BW (I, II, III en IV, slot)', *WPNR* 1928/3076-3079, p. 761-763, 773-775, 785-787 en 797-800.

Wolfsbergen 1940

A. Wolfsbergen, 'Aansprakelijkheid voor beroepsfouten (I en II, slot)', *WPNR* 1940/3654-3655, p. 1-6 en 13-18.

Wolswijk 2008

H.D. Wolswijk, 'Multiculturaliteit in het Nederlandse strafrecht', in: *Preadviezen Vereniging voor de Vergelijkende Studie van het Recht van België en Nederland 2008*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2008, p. 189-228.

Wolters 2013

P.T.J. Wolters, 'De invloed van rechterlijke uitspraken en de wet op de werking van de redelijkheid en billijkheid in het licht van de rechtszekerheid', *WPNR* 2013/6993, p. 933-940.

Wolters 2015

P.T.J. Wolters, 'Alle omstandigheden van het geval. Een vergelijkende studie van de omstandigheden die de werking van de (Nederlandse) redelijkheid en billijkheid en de (Belgische) objectieve goede trouw beïnvloeden', *TPR* 2015, p. 213-277.

Wortmann 2010

S.F.M. Wortmann, 'Afstemming tussen rechtsgebieden: er valt nog veel te leren', in: H.P.A.M. van Arendonk, J.J.M. Jansen & L.G.M. Stevens (red.), *Wetgevingskunsten. Vriendenbundel aangeboden aan Jan Kees Bartel, de fiscale kunstenaar, ter gelegenheid van zijn afscheid als lid van de Raad van State op 26 mei 2010*, Den Haag: Sdu Uitgevers BV 2010, p. 255-264.

Wortmann & Van Duijvendijk-Brand 2024

S.F.M. Wortmann & J. van Duijvendijk-Brand, *Compendium van het personen- en familie-recht*, Deventer: Wolters Kluwer 2024.

Van der Woude 2011

M. van der Woude, 'Kan eenieder nog geacht worden de Europese jurisprudentie te kennen?' *NJB* 2011/2201, p. 2928.

Wouters 2010

J.C.J. Wouters, 'De aanvang van de korte verjaringstermijn van art. 3:310 lid 1 BW', *WPNR* 2010/6852, p. 603-613.

Wouters 2013

J.C.J. Wouters, 'HR 6 april 2012 en HR 4 mei 2012: weer twee arresten over de aanvang van de korte verjaringstermijn van art. 3:310 lid 1 BW (I en II, slot)', *WPNR* 2013/6964-6965, p. 141-146 en 167-175.

Wouters 2021

J.C.J. Wouters, 'HR 9 oktober 2020: de juridische beoordeling bij verjaring herbeoordeeld', *WPNR* 2021/7321, p. 320-325.

Z**Zaaijer 1889**

C.P. Zaaijer, *Dading naar Nederlandsch Recht* (diss. Leiden), Den Haag: Cremer 1889.

Zaaijer 1928

J. Zaaijer, *De rechtsdwaling* (diss. Leiden), Leiden: S.C. van Doesburg 1928.

Zevenbergen 1924

W. Zevenbergen, *Leerboek van het Nederlandsche strafrecht*, Groningen: J.B. Wolters 1924.

Zevenbergen 1927

W. Zevenbergen, 'Leemten in de wet (oratie VU Amsterdam 1920)', in: C. Zevenbergen (red.), *Verzamelde opstellen van prof. Mr. Willem Zevenbergen, in leve hoogleraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam*, Arnhem: S. Gouda Quint 1927, p. 261-286.

Zimmermann 1995

R. Zimmermann, 'Codification: history and present significance of an idea', *ERPL* 1995/3, p. 95-120.

Zimmermann 1996

R. Zimmermann, *The Law of Obligations, Roman Foundations of the Civilian Tradition*, Oxford: Oxford University Press 1996.

Zimmermann 2002

R. Zimmermann, 'Europa und das römische Recht', *Archiv für die civilistische Praxis* 2002/2, nr. 202, p. 243-316.

Zimmermann 2003

R. Zimmermann, 'The civil law in European codes', in: H.L. MacQueen, A. Vaquer & S.E. Espiau (red.), *Regional Private Laws and Codification in Europe*, Cambridge: Cambridge University Press 2003, p. 18-59.

Zimmermann 2015

R. Zimmermann, 'Roman Law in the Modern World', in: D.E.L. Johnston (red.), *The Cambridge Companion to Roman Law*, Cambridge: Cambridge University Press, p. 452-480.

Zonnenberg 2019

L.H.M. Zonnenberg, *Het verrekenbeding* (Recht en Praktijk nr. PFR1), Deventer: Wolters Kluwer 2019.

Zwalve 1988

W.J. Zwalve, *Het Janushoofd der Rechtsvergelijking* (oratie Groningen), Groningen: Wolters-Noordhoff/Forsten 1988.

Zwalve 2004

W.J. Zwalve, *Beknopte geschiedenis van het Romeinse recht*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2004.

Zwalve 2006

W.J. Zwalve, *Hoofdstukken uit de geschiedenis van het Europese privaatrecht. Deel I: inleiding en zakenrecht*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2006.

Zwalve 2009

W.J. Zwalve, 'Het Wetboek Napoleon, ingerigt voor het Koninkrijk Holland en een kennelijk onuitroeibaar misverstand', *VrA* 2009/2, p. 3-11.

Zwalve 2010

W.J. Zwalve, 'De codificatiebeweging', in: R.J.B. Schutgens e.a. (red.), *Canon van het Recht*, Nijmegen: Ars Aequi Libri 2010, p. 25-28.

Zwalve & Jansen 2013

W.J. Zwalve & C.J.H. Jansen, *Publiciteit van Jurisprudentie*, Deventer: Wolters Kluwer 2013.

Zwalve & De Vries 2020

W.J. Zwalve & Th. de Vries, 'The Navel, Reflections on the composition of the *Quarta pars Digestorum*', *TvR* 2020/88, nr. 3-4, p. 592-604.

Zwart 1997

F.P. Zwart, 'Enkele opmerkingen over rechterlijk overgangsrecht', *NJB* 1997/3, p. 108-114.

Jurisprudentieregister

(Verwezen wordt naar paragraafnummers)

HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN/EUROPESE UNIE

- HvJ EG 5 februari 1963, C-26/62, ECLI:EU:C:1963:1, *BNB 1964/134 (Van Gend & Loos)* | 2.3.1
HvJ EG 15 juli 1964, C-6/64, ECLI:EU:C:1964:66 (*Costa/ENEL*) | 2.3.1
HvJ EG 27 juli 2000, C-240/98-C-244/98, ECLI:EU:C:2000:346, *NJ 2000/730 (Océano)* | 5.3.7
HvJ EG 21 november 2002, C-473/00, ECLI:EU:C:2002:705, *NJ 2003/703, m.nt. M.R. Mok (Cofidis/Fredout)* | 5.3.7
HvJ EU 18 juni 2013, C-681/11, ECLI:EU:C:2013:404, *NJ 2013/538, m.nt. M.R. Mok (Bundeswettbewerbssbehörde/Schenker)* | 5.6.1
HvJ EU 14 september 2023, C-83/22, ECLI:EU:C:2023:664, *TvC 2024/5, m.nt. C.M.D.S. Pavilion (RTG/Tuk Tuk Travel)* | 5.3.7
HvJ EU 25 januari 2024, C-810/21-C-813/21, ECLI:EU:C:2024:81 (*Caixabank*) | 2.3.1, 5.3.7

HOGE RAAD

- HR 7 januari 1881, *W. 4594 (Minister van Financiën/P. Schenk)* | 5.2.4
HR 10 april 1885, *W. 5158 (Van der Kolk/De la Sablonière q.q.)* | 4.4.2, 4.4.3
HR 3 april 1890, *W. 5859 (Vorst van Hohenzollern/Kemper)* | 4.4.1
HR 18 maart 1904, *W. 8051 (Striezenou/Muller)* | 4.3.6
HR 6 juni 1910, *W. 9049* | 2.2.1
HR 14 februari 1916, ECLI:NL:HR:1916:BG9431, *NJ 1916, p. 681-684 (Melk en water)* | 7.2.1, 7.3.1
HR 4 november 1918, *W. 10.339, p. 2-3* | 7.3.2
HR 18 november 1918, *NJ 1919, p. 68-70* | 2.2.1
HR 31 januari 1919, ECLI:NL:HR:1919:AG1776, *NJ 1919, p. 161 (Lindenbaum/Cohen)* | 2.3.1
HR 4 juni 1920, *W. 10591, NJ 1920, p. 720-722, concl. P-G Noyon (Accompagnateur)* | 5.3.6
HR 27 april 1923, *W. 11091, NJ 1923, p. 836-839 (Van Meereld/Stoomvaart Maatschappij Princenhage)* | 4.3.7
HR 25 juni 1923, *NJ 1923, p. 1294-1296 (Middelburgse bruggetjes)* | 7.3.2
HR 27 januari 1926, ECLI:NL:HR:1926:209, *NJ 1926, p. 269-273, m.nt. E.M. Meijers (Ontvanger/Mellink e.a.)* | 6.2.2
HR 9 februari 1928, *W. 11791, p. 1-3, m.nt. R., NJ 1928, p. 519-523, m.nt. E.M. Meijers (Pillipes/Van Dam)* | 4.3.6
HR 10 januari 1929, *NJ 1929, p. 433-436 (Van Elk/Lederfabriek Oosterwijk)* | 4.3.6
HR 25 februari 1929, *NJ 1929, p. 1500-1503* | 7.3.2
HR 27 juni 1932, *NJ 1933/60 (Veearts)* | 7.2.1
HR 20 februari 1933, *NJ 1933/918 (Veearts)* | 7.2.1
HR 18 mei 1936, *NJ 1936/779* | 7.4.3
HR 5 november 1936, *W. 1937/250, NJ 1937/250, m.nt. E.M. Meijers (Roggeveen/Gemeente Den Haag)* | 2.3.3, 4.4.2, 4.4.3
HR 1 december 1938, *NJ 1939/459, m.nt. E.M. Meijers (Illustra/Reinartz)* | 2.3.3, 4.4.2, 4.4.3, 5.3.5
HR 7 februari 1941, *NJ 1941/934, m.nt. E.M. Meijers (N.V. Nieuw Nunspeet/Ruijter)* | 4.3.1, 5.2.3

- HR 23 mei 1941, NJ 1941/828, m.nt. E.M. Meijers (*Hollestein/N.V. Philips' Gloeilampenfabrieken*) | 2.2.3
- HR 21 januari 1944, NJ 1944/45, nr. 120 (*Van de Water/Van Hemme; eerste conversie-arrest*) | 5.2.4
- HR 22 november 1949, ECLI:NL:HR:1949:1, NJ 1950/180, m.nt. B.V.A. Röling (*Motorpapieren*) | 2.4.2, 6.4.1, 7.1, 7.3.2, 7.5.1
- HR 5 mei 1950, ECLI:NL:HR:1950:200, NJ 1951/1, m.nt. D.J. Veegens (*Damhof/Staat*) | 5.4.3
- HR 18 maart 1952, ECLI:NL:HR:1952:1, NJ 1952/314, m.nt. B.V.A. Röling (*Kleurloos opzet*) | 7.2.1
- HR 10 december 1952, ECLI:NL:HR:1952:290, NJ 1953/550, m.n.t. Ph.A.N. Houwing | 5.4.3
- HR 15 november 1957, ECLI:NL:HR:1957:AG2023, NJ 1958/67, m.nt. L.E.H. Rutten (*Baris/Riezenkamp*) | 5.3.2
- HR 20 december 1957, ECLI:NL:HR:1957:131, NJ 1958/69, m.nt. D.J. Veegens (*Van Beek/De Bont*) | 5.2.2
- HR 5 november 1958, NJ 1959/2, m.nt. L.E.H. Rutten (*Verblijfsbeding, conversie en rechtsdwaling*) | 5.2.4, 7.4.3
- HR 20 januari 1959, ECLI:NL:HR:1959:135, NJ 1959/102, m.nt. W.P.J. Pompe | 7.4.1, 8.3.3
- HR 20 januari 1959, ECLI:NL:HR:1959:BH0983, NJ 1959/103, m.nt. W.P.J. Pompe | 7.4.1
- HR 30 januari 1959, ECLI:NL:HR:1959:AI1600, NJ 1959/548, m.nt. D.J. Veegens (*Quint/Te Poel*) | 1.1
- HR 17 februari 1959, NJ 1959/27 | 7.4.3
- HR 19 februari 1960, ECLI:NL:HR:1960:AG2044, NJ 1960/473, m.nt. L.J. Hijmans van den Bergh (*Scheulderman/Aurora*) | 5.3.6
- HR 31 mei 1960, NJ 1960/489, m.nt. B.V.A. Röling | 7.4.3, 7.5.1
- HR 13 december 1960, NJ 1961/416, m.nt. W.P.J. Pompe | 7.4.2, 7.4.3
- HR 20 januari 1961, NJ 1964/381, m.nt. D.J. Veegens (*Freule van Schuylenburch*) | 4.4.2, 5.3.6, 5.4.2
- HR 13 februari 1962, NJ 1962/430, m.nt. A.L.M. van Berckel (*Gladde banden*) | 7.4.2, 7.5.1
- HR 22 juni 1962, ECLI:NL:HR:1962:AG2058, NJ 1963/53, m.nt. J.H. Beekhuis (*Bokking/Speelman*) | 4.1, 5.5.2
- HR 27 november 1964, ECLI:NL:HR:1964:AC4517, NJ 1965/51 (*Verein Brandt/Staat der Nederlanden; aanvangsmoment verjaringstermijn art. 2027 OBW*) | 5.3.3
- HR 16 november 1965, ECLI:NL:HR:1965:AB5025, NJ 1966/209, m.nt. Ch.J. Enschedé | 7.5.1
- HR 17 november 1966, ECLI:NL:HR:1966:AC4689, NJ 1968/1, m.nt. D.J. Veegens (*Nietigheid huwelijk*) | 5.7.1
- HR 10 februari 1967, ECLI:NL:HR:1967:AC1246, NJ 1967/212, m.nt. G.J. Scholten (*De Zaan/Intercoal*) | 5.3.5
- HR 25 april 1967, ECLI:NL:HR:1967:AB5921, NJ 1967/471 | 7.4.1
- HR 26 januari 1968, ECLI:NL:HR:1968:AC4821, NJ 1968/139, m.nt. G.J. Scholten (*Hocké/Boon*) | 5.2.4
- HR 5 april 1968, ECLI:NL:HR:1968:AB6996, NJ 1968/251, m.nt. G.J. Scholten (*Pekingenden*) | 5.3.4
- HR 3 december 1968, ECLI:NL:HR:1968:AB3665, NJ 1969/198 | 7.4.3
- HR 24 januari 1969, ECLI:NL:HR:1969:AC4903, NJ 1969/316, m.nt. H. Drion (*Pocketbooks II*) | 5.3.6
- HR 7 april 1970, ECLI:NL:HR:1970:AB4024, NJ 1970/290 | 7.4.3
- HR 26 januari 1971, ECLI:NL:HR:1971:AB5999, NJ 1971/322, m.nt. W.F. Prins | 7.4.1
- HR 12 mei 1972, ECLI:NL:HR:1972:AC2476, NJ 1973/53, m.nt. K. Wiersma (*Van der Dong c.s./Van der Dong*) | 5.3.5
- HR 3 november 1972, ECLI:NL:HR:1972:AB6776, NJ 1973/3, m.nt. G.J. Scholten (*Van Smeden/De Vereniging voor Christelijk Onderwijs te Zaandam*) | 5.3.2

- HR 21 juni 1973, ECLI:NL:HR:1973:AC5344, NJ 1974/342, m.nt. B. Wachter (*Nijland/Scholz; uitleg art. 1631a lid 2 aanhef en onder 3 OBW*) | 4.4.2
- HR 11 januari 1974, ECLI:NL:HR:1974:AC1781, NJ 1974/187, m.nt. G.J. Scholten (*Van Duin/Maria Leek*) | 5.5.3
- HR 26 maart 1974, ECLI:NL:HR:1974:AB6019, NJ 1974/238 | 7.4.1
- HR 4 november 1975, ECLI:NL:HR:1975:AD6924, NJ 1976/173, m.nt. W.F. Prins | 2.1
- HR 18 november 1975, ECLI:NL:HR:1975:AB5232, NJ 1976/123, m.nt. Th.W. van Veen | 7.4.1
- HR 28 november 1975, ECLI:NL:HR:1975:AC5652, NJ 1976/466, m.nt. E.A.A. Luijten (*Maast-richtse woning I*) | 5.5.2
- HR 19 december 1975, ECLI:NL:HR:1975:AC5668, NJ 1978/366 (*BV Flatgebouw 'Van Hogenhoucklaan'/Rijksgebouwendienst*) | 5.3.5
- HR 4 januari 1977, ECLI:NL:HR:1977:AB6911, NJ 1977/401 | 7.4.3
- HR 12 april 1978, ECLI:NL:HR:1978:AX3264, ECLI:NL:HR:1978:AC2432 en ECLI:NL:HR:1978:AM4447, BNB 1978/135-137, m.nt. C.P. Tuk | 6.3.1
- HR 23 mei 1978, ECLI:NL:HR:1978:AC6263, NJ 1979/26 | 7.4.1
- HR 15 december 1978, ECLI:NL:HR:1978:AC5653, NJ 1979/427, m.nt. E.A.A. Luijten (*Maast-richtse woning II*) | 4.1, 5.5.2
- HR 6 april 1979, ECLI:NL:HR:1979:AH8595, NJ 1980/34, m.nt. C.J.H. Brunner (*Kleuterschool Babel*) | 5.3.6
- HR 8 juni 1979, ECLI:NL:HR:1979:AD3731, NJ 1979/597, m.nt. M. Scheltema (*Gulickx/Gemeente Udenhout*) | 2.3.3
- HR 26 september 1979, ECLI:NL:HR:1979:AM4918, BNB 1979/311, m.nt. J.P. Scheltens | 6.3.1, 6.3.2
- HR 20 januari 1981, ECLI:NL:HR:1981:AC7107, NJ 1981/353 | 7.4.3
- HR 23 januari 1981, ECLI:NL:HR:1981:AG4138, NJ 1981/284, m.nt. P.A. Stein (*Neon-Brabant BV/Mulders*) | 5.2.4
- HR 13 februari 1981, ECLI:NL:HR:1981:AC6177, NJ 1981/417, m.nt. C.J.H. Brunner (*Charmant/Stichting Hart van Afrika*) | 5.3.5
- HR 13 februari 1981, ECLI:NL:HR:1981:AG4148, NJ 1981/441, m.nt. C.J.H. Brunner (*Kleuskens/Janssen*) | 2.3.3
- HR 27 maart 1981, ECLI:NL:HR:1981:AG4171, NJ 1981/335, m.nt. J.C. Schultsz (*Haagse Italianen*) | 5.4.1
- HR 14 september 1981, ECLI:NL:HR:1981:AC3695, NJ 1981/642, m.nt. Th.W. van Veen | 7.4.2
- HR 27 november 1981, ECLI:NL:HR:1981:AG4271, NJ 1982/503, m.nt. W.H. Heemskerk & E.A.A. Luijten (*Boon/Van Loon*) | 5.7.3
- HR 16 februari 1982, ECLI:NL:HR:1982:AC7522, NJ 1982/535 | 7.4.3
- HR 23 maart 1982, ECLI:NL:HR:1982:AC7566, NJ 1982/607, m.nt. G.E. Mulder | 7.4.3
- HR 2 april 1982, ECLI:NL:HR:1982:AG4355, NJ 1983/367, m.nt. C.J.H. Brunner (*Smael/Moskowitz*) | 5.6.1
- HR 4 mei 1982, ECLI:NL:HR:1982:AB8745, NJ 1982/652 | 7.4.2
- HR 18 mei 1982, ECLI:NL:HR:1982:AC7625, NJ 1983/47 | 7.4.3
- HR 8 april 1983, ECLI:NL:HR:1983:AG4563, NJ 1984/785, m.nt. W.M. Kleijn (*Wever/Arubabank*) | 4.4.2
- HR 12 april 1983, ECLI:NL:HR:1983:AC2434, NJ 1983/514, m.nt. Th.W. van Veen | 7.4.2, 7.4.3
- HR 24 februari 1984, ECLI:NL:HR:1984:AG4771, NJ 1984/669, m.nt. J.A. van Borman (*Sint Oedenrode/Driessen*) | 5.3.6
- HR 17 juni 1984, ECLI:NL:HR:1984:BH6683, BNB 1984/268, m.nt. J.P. Scheltens | 6.4.1
- HR 7 september 1984, ECLI:NL:HR:1984:AG4857, NJ 1985/420, m.nt. E.A.A. Luijten (*Van den Nieuwendijk/May q.q.*) | 5.5.4
- HR 13 november 1984, ECLI:NL:HR:1984:AC3274, NJ 1985/294 (*Kamperen in Domburg*) | 7.4.1

- HR 7 december 1984, ECLI:NL:HR:1984:AC0090, NJ 1985/771, m.nt. C.J.H. Brunner (*Türk/Van den Berg*) | 5.3.2
- HR 15 november 1985, ECLI:NL:HR:1985:AC4400, NJ 1986/228, m.nt. W.C.L. van der Grinten (*Eabele Dillema II*) | 5.2.3
- HR 9 mei 1986, ECLI:NL:HR:1986:AC0867, NJ 1987/252, m.nt. M. Scheltema, BNB 1986/300, m.nt. H.J. Hofstra (*Staat/Grosheide & De Kort q.q.; Staat/Van Gelder*) | 5.3.6
- HR 10 juni 1986, ECLI:NL:HR:1986:AC1490, NJ 1987/85 | 7.4.2
- HR 26 september 1986, ECLI:NL:HR:1986:AC9505, NJ 1987/253, m.nt. M. Scheltema (*Staat/Hoffmann-La Roche*) | 5.3.6
- HR 13 januari 1987, ECLI:NL:HR:1987:AC2827, NJ 1987/863, m.nt. Th.W. van Veen. | 7.4.2
- HR 20 januari 1987, ECLI:NL:HR:1987:AD5698, NJ 1987/747 | 7.4.3
- HR 30 januari 1987, ECLI:NL:HR:1987:AG5523, NJ 1988/89, m.nt. M. Scheltema (*Blaricum/Roozen*) | 5.3.6
- HR 17 februari 1987, ECLI:NL:HR:1987:AC9705, NJ 1987/769, m.nt. Th.W. van Veen | 7.4.2
- HR 14 april 1987, ECLI:NL:HR:1987:AC3532, NJ 1988/60, m.nt. A.C. 't Hart | 7.4.2
- HR 22 mei 1987, ECLI:NL:HR:1987:AC9851, NJ 1988/231, m.nt. E.E.A. Luijten (*Ridder te Voet; rechtsverwerking*) | 5.3.4
- HR 8 juli 1987, ECLI:NL:HR:1987:AC3976, NJ 1988/232, m.nt. P.A. Stein (*Van Hensbergen/Albers*) | 5.2.4
- HR 4 december 1987, ECLI:NL:HR:1987:AB8958, NJ 1988/345 (*Willart/Snijders*) | 2.3.3
- HR 9 maart 1988, ECLI:NL:HR:1988:ZC3780, BNB 1988/148, m.nt. P. den Boer | 6.3.1
- HR 6 december 1988, ECLI:NL:HR:1988:ZC3947, NJ 1989/442 | 7.4.3
- HR 13 januari 1989, ECLI:NL:HR:1989:AC2847, NJ 1990/268, m.nt. J.C. Schultsz (*Van de Ree/Jyske Bank*) | 5.5.2
- HR 20 oktober 1989, ECLI:NL:HR:1989:AD0912, NJ 1990/160, m.nt. P.A. Stein (*Bindels/ABP*) | 5.3.5
- HR 8 december 1989, ECLI:NL:HR:1989:AG6222, NJ 1990/474, m.nt. P.A. Stein (*Oosterbroek/Nekami Gouda BV*) | 5.3.4
- HR 12 september 1990, ECLI:NL:HR:1990:ZC4376, BNB 1991/251, m.nt. J.C.K.W. Bartel | 6.2.3
- HR 9 oktober 1990, ECLI:NL:HR:1990:ZC8596, NJ 1991/131 | 7.4.2
- HR 31 mei 1991, ECLI:NL:HR:1991:ZC0261, NJ 1993/112, m.nt. C.J.H. Brunner (*Van Gog/Nederweert*) | 5.3.6
- HR 31 mei 1991, ECLI:NL:HR:1991:ZC0260, NJ 1991/777, m.nt. E.A.A. Luijten (*Fiets-O-Fit BV/Mr. Knook*) | 5.5.2
- HR 7 juni 1991, ECLI:NL:HR:1991:ZC0271, NJ 1991/708 (*Bankmanager*) | 5.3.3
- HR 7 juni 1991, ECLI:NL:HR:1991:ZC0273, NJ 1992/392 (*Rummikub I*) | 5.3.6
- HR 8 oktober 1991, ECLI:NL:HR:1991:ZC8850, NJ 1992/253 (*Gaat U maar, maar wees voorzichtig*) | 7.4.2
- HR 11 oktober 1991, ECLI:NL:HR:1991:ZC0360, NJ 1993/165, m.nt. C.J.H. Brunner & G.J.M. Corstens (*Ovf; Staat c.s./Duitser*) | 5.3.6
- HR 23 september 1992, ECLI:NL:HR:1992:ZC5105, BNB 1993/193, m.nt. P. den Boer | 6.4.2
- HR 2 februari 1993, ECLI:NL:HR:1993:AB7899, NJ 1993/476 (*Aflatoxinepinda's*) | 7.3.1
- HR 16 april 1993, ECLI:NL:HR:1993:ZC0932, NJ 1993/367 (*Amaya/Aruba Hotel*) | 5.3.5
- HR 1 juli 1993, ECLI:NL:HR:1993:ZC1036, NJ 1995/150, m.nt. C.J.H. Brunner (*Staat/NCB*) | 5.3.6
- HR 19 oktober 1993, ECLI:NL:HR:1993:ZC9459, NJ 1994/216, m.nt. A.C. 't Hart (*Bootknives*) | 7.4.2
- HR 29 april 1994, ECLI:NL:HR:1994:ZC1362, NJ 1995/561, m.nt. W.M. Kleijn (*Doktersvrouw; Ter Kuile/Kofman*) | 5.3.4

- HR 7 april 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZC1697, NJ 1996/499, m.nt. W.M. Kleijn (*Vernietiging van een blinde verdeling*) | 5.3.5
- HR 23 mei 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZD0052, NJ 1995/631 (*Rechtsdwaling en een folder*) | 7.4.2, 7.4.3
- HR 29 september 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZC1827, NJ 1996/89 (*Van den Bos/Provincial Insurance*) | 5.3.4
- HR 29 september 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZC1825, NJ 1998/81, m.nt. C.J.H. Brunner (*ABN Amro/Hendriks*) | 5.6.1
- HR 15 november 1996, ECLI:NL:HR:1996:ZC2198, NJ 1997/160, m.nt. M. Scheltema (*Kruit/Zuidwolde*) | 5.5.4
- HR 15 november 1996, ECLI:NL:HR:1996:ZC2195, NJ 1998/314, m.nt. F.W. Grosheide (*Rummikub II*) | 5.3.6
- HR 10 januari 1997, ECLI:NL:HR:1997:ZC2244, NJ 1999/286, m.nt. W.M. Kleijn (*Vergeten testament*) | 6.2.2
- HR 31 januari 1997, ECLI:NL:HR:1997:ZC2265, NJ 1998/327, m.nt. T.R. Hidma (*Mijn echtgenote en haar zoons*) | 5.5.3
- HR 22 april 1997, ECLI:NL:HR:1997:ZD0692, NJ 1998/52 | 7.4.3
- HR 6 januari 1998, ECLI:NL:HR:1998:AA9342, NJ 1998/367, m.nt. J. de Hullu (*Pikmeer II*) | 1.1, 7.5.2
- HR 20 februari 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZC2588, NJ 1998/526, m.nt. A.R. Bloembergen (*B/Staat*) | 5.3.6
- HR 18 maart 1998, ECLI:NL:HR:1998:AA2485, BNB 1998/267, m.nt. R.H. Happé | 6.3.1
- HR 22 april 1998, ECLI:NL:HR:1998:AA2426, BNB 1998/201 | 6.4.2
- HR 24 april 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZC2635, NJ 1998/621 (*Indexering van alimentatie*) | 5.3.3
- HR 30 september 1998, ECLI:NL:HR:1998:AA2299, BNB 1999/17, m.nt. A.C. Rijkers | 6.4.2
- HR 23 oktober 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZC2748, NJ 2000/15, m.nt. A.R. Bloembergen onder NJ 2000/16 (*Seksueel misbruik en verjaring*) | 5.3.3
- HR 12 mei 1999, ECLI:NL:HR:1999:AA2756, BNB 1999/271, m.nt. P.J. Wattel (*Arbeidskostenforfait*) | 6.5.1
- HR 25 juni 1999, ECLI:NL:HR:1999:ZC2934, NJ 2000/16, m.nt. A.R. Bloembergen (*Kindermishandeling en verjaring*) | 5.3.3
- HR 15 december 1999, ECLI:NL:HR:1999:AA3862, BNB 2000/126, m.nt. J.E.A.M. van Dijck | 6.2.1
- HR 5 januari 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA4064, BNB 2000/81 | 6.3.1
- HR 19 januari 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA4334, BNB 2000/119 | 6.4.2
- HR 28 april 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA5635, NJ 2000/430, m.nt. A.R. Bloembergen onder NJ 2000/431 (*Erven Van Hese/De Schelde*) | 5.3.3
- HR 31 oktober 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA7954, NJ 2001/14 (*Krulsla*) | 7.4.1
- HR 1 februari 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD5355, NJ 2002/121 (*Boender/Cornelissen & Van Meldert*) | 5.2.2
- HR 24 mei 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD9615, NJ 2003/269, m.nt. T. Koopmans (*EHRM, de Staat en heffingsvrije melk*) | 5.3.3
- HR 12 juli 2002, ECLI:NL:HR:2002:ZC8145, BNB 2002/313, m.nt. I.J.F.A. van Vijfeijken | 6.1, 6.2.2
- HR 20 september 2002, ECLI:NL:HR:2002:AE2513, NJ 2004/171, m.nt. H.J. Snijders (*Van der Wal/Duinstra*) | 5.4.2
- HR 22 november 2002, ECLI:NL:HR:2002:AE8185, NJ 2003/34 (*Conversie en ambtshalve toepassing*) | 5.2.4
- HR 29 november 2002, ECLI:NL:HR:2002:AE8201, NJ 2003/152, m.nt. W.M. Kleijn (*Zijlstra/Rabobank*) | 5.5.2

- HR 24 december 2002, ECLI:NL:HR:2002:AE8772, NJ 2003/167, m.nt. T.M. Schalken (*Levensmoe*) | 7.4.1, 7.4.2
- HR 10 januari 2003, ECLI:NL:HR:2003:AE9398, NJ 2003/165 | 5.5.4
- HR 18 maart 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF3361, NJ 2004/491 | 7.4.2
- HR 21 oktober 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF7938, NJ 2006/328, m.nt. P.A.M. Mevis (*Drijfmest*) | 7.2.1
- HR 31 oktober 2003, ECLI:NL:HR:2003:AL8168, NJ 2006/112, m.nt. C.E. du Perron (*Saelman*) | 5.3.3
- HR 9 maart 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO1490, NJ 2004/675, m.nt. P.A.M. Mevis & R. de Lange | 7.4.2, 7.4.3
- HR 2 november 2004, ECLI:NL:HR:2004:AR1797, NJ 2005/80, m.nt. E.A. Alkema (*Rusttijden*) | 2.3.1
- HR 26 november 2004, ECLI:NL:HR:2004:AR1739, NJ 2006/115, m.nt. C.E. du Perron (*Bosman/mr. Goldstein*) | 1.1, 1.4, 2.2.1, 5.3.3, 5.3.6
- HR 20 mei 2005, ECLI:NL:HR:2005:AS4406, JA 2005/65, m.nt. M.S.A. Vegter (*Bakker/Zee Electronics*) | 5.3.4
- HR 4 oktober 2005, ECLI:NL:HR:2005:AT3643, M&R 2006/24, m.nt. L.E.M. Hendriks | 7.4.1
- HR 4 april 2006, ECLI:NL:HR:2006:AU4664, NJ 2007/144, m.nt. T.M.C.J. Schalken (*Content Beheer NV en misbruik van voorwetenschap*) | 7.4.2, 7.4.3
- HR 4 april 2006, ECLI:NL:HR:2006:AU4658 | 7.4.2
- HR 22 augustus 2006, ECLI:NL:HR:2006:AX5738, NJ 2006/484 (*Zwembaddrama*) | 7.4.2
- HR 31 oktober 2006, ECLI:NL:HR:2006:AY8322, NJ 2006/602 | 7.4.1, 7.4.2
- HR 15 december 2006, ECLI:NL:HR:2006:AZ1083, NJ 2007/203, m.nt. M.R. Mok (*Rechterlijke 'sancties' bij niet-voldoen aan verzwaarde stelplicht*) | 6.2.4
- HR 5 januari 2007, ECLI:NL:HR:2007:AY8771, NJ 2007/320, m.nt. M.R. Mok (*De Bijenkorf/Boersma-Leenmeijer*) | 5.3.3
- HR 24 april 2007, ECLI:NL:HR:2007:AZ8783, NJ 2007/544, m.nt. Y. Buruma | 7.2.1
- HR 27 november 2007, ECLI:NL:HR:2007:BB8745, NJ 2008/172, m.nt. P.A.M. Mevis (*Rechtsdwaling en herziening*) | 7.1
- HR 26 februari 2008, ECLI:NL:HR:2008:BC0813, NJ 2008/148 | 7.4.2, 7.4.3
- HR 25 maart 2008, ECLI:NL:HR:2008:BC4205, NJ 2008/195 (*Rechtsdwaling en Angola*) | 7.4.1
- HR 28 maart 2008, ECLI:NL:HR:2008:BC2837, NJ 2009/578, m.nt. Jac. Hijma (*Dexia/Van Tuijl*) | 5.3.3
- HR 13 februari 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH2586, BNB 2009/114, m.nt. G.J. van Leijenhorst | 7.4.2
- HR 10 april 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH2598, NJ 2009/515, m.nt. M.R. Mok (*Gemeente Barneveld/Sierkstra*) | 5.3.6
- HR 9 oktober 2009, ECLI:NL:HR:2009:BJ4850, NJ 2012/193, m.nt. C.E. du Perron (*Gemeente Stadskanaal/Deloitte & Touche*) | 5.3.3
- HR 8 december 2009, ECLI:NL:HR:2009:BK0898 | 7.4.2, 7.4.3
- HR 9 februari 2010, ECLI:NL:HR:2010:BK3361, NJ 2010/108 (*Ontucht en rechtsdwaling*) | 7.4.1, 7.4.3
- HR 3 december 2010, ECLI:NL:HR:2010:BN6241, NJ 2012/196, m.nt. C.E. du Perron (*X/Betonmortelfabriek Bemoti*) | 5.3.3
- HR 5 juli 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQ6690, NJ 2011/466, m.nt. N. Keijzer (*Jongensbesnijdenis*) | 7.2.1
- HR 15 november 2011, ECLI:NL:HR:2011:BT2686, NJ 2013/174, m.nt. P.A.M. Mevis | 2.3.2
- HR 22 juni 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW5695, NJ 2012/396 (*Redelijkheid & billijkheid en vervaltermijnen*) | 5.3.4
- HR 9 oktober 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX4096, NJ 2012/593 | 7.4.1

- HR 18 januari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY0543, NJ 2013/317, m.nt. M.R. Mok (*Rechtsverwerking*) | 5.3.4
- HR 8 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BX7846, NJ 2014/495, m.nt. Jac. Hijma (*Van Lanschot/Grove*) | 5.3.4
- HR 8 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BX7195, NJ 2014/496, m.nt. Jac. Hijma (*Kramer/van Lanschot*) | 5.3.4
- HR 8 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY4600, NJ 2014/497, m.nt. Jac. Hijma (*Van de Steeg/Rabobank*) | 5.3.4
- HR 19 april 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY6108, NJ 2013/291, m.nt. F.M.J. Verstijlen (*Koot Beheer/Tideman*) | 5.7.1
- HR 9 augustus 2013, ECLI:NL:HR:2013:BZ9951, NJ 2013/557, m.nt. J.L.R.A. Huydecoper (*Stern/Gulf*) | 5.3.3
- HR 13 september 2013, ECLI:NL:HR:2013:691, NJ 2014/274, m.nt. H.B. Krans (*Heesakkers/Voets*) | 5.3.7
- HR 11 oktober 2013, ECLI:NL:HR:2013:911, NJ 2014/127, m.nt. S. Perrick (*Uitleg testament en gewijzigde omstandigheden I*) | 5.5.3
- HR 4 april 2014, ECLI:NL:HR:2014:831, NJ 2014/368, m.nt. T. Hartlief (*Reaal/Gemeente Deventer*) | 6.2.4
- HR 14 november 2014, ECLI:NL:HR:2014:3240, NJ 2015/207, m.nt. T.F.E. Tjong Tjin Tai (*Bestuurdersaansprakelijkheid en verjaring*) | 5.3.3
- HR 21 november 2014, ECLI:NL:HR:2014:3323, BNB 2015/6, m.nt. E.J.W. Heithuis | 6.2.3
- HR 12 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3593, NJ 2017/163, m.nt. W.D.H. Asser (*Far Trading/Edco Eindhoven*) | 5.3.4
- HR 27 februari 2015, ECLI:NL:HR:2015:499, NJ 2015/240, m.nt. P. van Schilfgaarde (*ING Bank/D.*) | 5.6.1
- HR 10 juli 2015, ECLI:NL:HR:2015:1866, NJ 2016/439, m.nt. H.B. Krans (*X/Dexia*) | 5.3.3
- HR 22 december 2015, ECLI:NL:HR:2015:3712 | 7.4.2
- HR 5 februari 2016, ECLI:NL:HR:2016:199, NJ 2016/187, m.nt. F.M.J. Verstijlen (*Rabobank/Verdonk*) | 5.3.6
- HR 19 februari 2016, ECLI:NL:HR:2016:288, NJ 2016/295, m.nt. S. Perrick (*Beroepsaansprakelijkheid notaris i.v.m. vergeten opname art. 4:82 BW*) | 6.2.2
- HR 3 juni 2016, ECLI:NL:HR:2016:1112, NJ 2016/291 (*Gemeente Hengelo/X*) | 5.3.6
- HR 2 september 2016, ECLI:NL:HR:2016:2015 (*Dexia/X*) | 5.3.6
- HR 2 september 2016, ECLI:NL:HR:2016:2012, NJ 2017/9, m.nt. T.F.E. Tjong Tjin Tai (*B/Dexia*) | 5.3.6
- HR 11 november 2016, ECLI:NL:HR:2016:2574, NJ 2017/75, m.nt. P. van Schilfgaarde (*Rechtsverwerking en enquêteverzoek*) | 5.3.4
- HR 14 februari 2017, ECLI:NL:HR:2017:231, NJ 2017/268, m.nt. N. Rozemond | 7.4.2
- HR 24 februari 2017, ECLI:NL:HR:2017:309, NJ 2018/141, m.nt. H.J. Sniijders (*Gemeente Heusden/erven X*) | 5.3.3
- HR 31 maart 2017, ECLI:NL:HR:2017:552, NJ 2017/165 (*Mispelhoeff/Rijkswaterstaat*) | 5.3.3
- HR 21 april 2017, ECLI:NL:HR:2017:638, BNB 2017/162, m.nt. P.G.H. Albert | 6.4.2, 6.4.3
- HR 9 mei 2017, ECLI:NL:HR:2017:827 | 7.4.1, 7.4.2
- HR 11 augustus 2017, ECLI:NL:HR:2017:1611, BNB 2017/193, m.nt. A.O. Lubbers | 6.4.2
- HR 3 oktober 2017, ECLI:NL:HR:2017:2542, NJ 2018/270, m.nt. J.M. Reijntjes | 6.4.3
- HR 16 maart 2018, ECLI:NL:HR:2018:365, NJ 2018/423, m.nt. J. Legemaate | 6.2.2
- HR 4 mei 2018, ECLI:NL:HR:2018:677, NJ 2018/239 (*TMG Landelijke Media/De Staat*) | 5.3.3
- HR 28 september 2018, ECLI:NL:HR:2018:1777, JPBr 2019/4, m.nt. E. Gras | 4.3.6
- HR 20 november 2018, ECLI:NL:HR:2018:2153, NJ 2019/83, m.nt. H.J.B. Sackers (*Verboden luchtdrukpistool*) | 2.2.3

- HR 23 november 2018, ECLI:NL:HR:2018:2047, NJ 2019/246, m.nt. J.B.M. Vranken (*De liegende rechter en onrechtmatigheid*) | 5.3.3
- HR 22 maart 2019, ECLI:NL:HR:2019:412, NJ 2019/388, m.nt. J.L. Smeehuijzen (*Parkeergarage Zandvoort*) | 5.3.3
- HR 5 april 2019, ECLI:NL:HR:2019:506, NJ 2019/212, m.nt. T.F.E. Tjong Tjin Tai | 5.4.2
- HR 9 april 2019, ECLI:NL:HR:2019:546, NJ 2019/439, m.nt. P.A.M. Mevis (*Rechtsdwaling en herziening*) | 7.1
- HR 10 mei 2019, ECLI:NL:HR:2019:707, NJ 2019/248, m.nt. L.C.A. Verstappen | 5.5.2
- HR 20 december 2019, ECLI:NL:HR:2019:2020, BNB 2020/43, m.nt. E.B. Pechler | 6.4.2
- HR 10 januari 2020, ECLI:NL:HR:2020:1, BNB 2020/37, m.nt. A.O. Lubbers | 6.1, 6.2.2
- HR 29 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:972, BNB 2020/152, m.nt. J.P. Boer | 6.2.2
- HR 5 juni 2020, ECLI:NL:HR:2020:1015, NJ 2020/236 | 2.3.1
- HR 26 juni 2020, ECLI:NL:HR:2020:349, BNB 2020/133, m.nt. A.O. Lubbers | 6.2.2
- HR 30 juni 2020, ECLI:NL:HR:2020:1156 | 7.4.3
- HR 9 oktober 2020, ECLI:NL:HR:2020:1603, NJ 2021/187, m.nt. J.L. Smeehuijzen (*Belastingadvies Maltaroute*) | 5.3.3
- HR 27 november 2020, ECLI:NL:HR:2020:1887, NJ 2020/437 (*Aanvangstijdstip 20-jaarstermijn ex art. 3:310 lid 1 BW*) | 5.3.3
- HR 8 december 2020, ECLI:NL:HR:2020:1974 | 1.1, 7.4.1, 7.4.2
- HR 19 februari 2021, ECLI:NL:HR:2021:271, NJ 2021/77 (*Rechtsverwerking*) | 5.3.4
- HR 9 april 2021, ECLI:NL:HR:2021:524, NJ 2021/214, m.nt. F.M.J. Verstijnen (*Van Dooren q.q./Bontrup*) | 1.1
- HR 23 april 2021, ECLI:NL:HR:2021:649, NJ 2021/165 | 5.3.3
- HR 1 juni 2021, ECLI:NL:HR:2021:814 | 7.1
- HR 6 juli 2021, ECLI:NL:HR:2021:1046, NJ 2021/266 | 7.1
- HR 5 november 2021, ECLI:NL:HR:2021:1654, BNB 2022/10, m.nt. T.A. Cramwinckel | 6.3.1
- HR 12 november 2021, ECLI:NL:HR:2021:1677, NJ 2022/89, m.nt. C.M.D.S. Pavillon (*Arvato I*) | 5.3.7
- HR 26 november 2021, ECLI:NL:HR:2021:1778, NJ 2022/149, m.nt. C.E.C. Jansen (*Didam I*) | 1.4, 5.7.2
- HR 4 februari 2022, ECLI:NL:HR:2022:115, NJ 2022/182, m.nt. L.A.D. Keus (*X/Gemeente Waalre; overheidsaansprakelijkheid en wederzijdse rechtsdwaling*) | 5.3.6
- HR 29 april 2022, ECLI:NL:HR:2022:661, BNB 2022/115, m.nt. I.J.F.A. van Vijfeijken, *FED* 2022/85, m.nt. A.E. de Leeuw | 6.2.3
- HR 10 juni 2022, ECLI:NL:HR:2022:862, NJ 2022/342, m.nt. M. Haentjens (*Dexia*) | 5.3.6
- HR 16 december 2022, ECLI:NL:HR:2022:1870, NJ 2023/16 | 5.3.2
- HR 10 januari 2023, ECLI:NL:HR:2023:2, NJ 2023/46 | 7.2.1
- HR 20 januari 2023, ECLI:NL:HR:2023:62, NJ 2024/110, m.nt. H.J. Snijders (*Gemeente Heusden 2.0*) | 5.3.3
- HR 27 januari 2023, ECLI:NL:HR:2023:96, NJ 2023/146, m.nt. L.C.A. Verstappen | 5.3.4
- HR 24 februari 2023, ECLI:NL:HR:2023:313, NJ 2023/96 (*Aswebo/Jura*) | 5.3.2
- HR 24 maart 2023, ECLI:NL:HR:2023:452, NJ 2023/123 (*Nyrstar/TenneT*) | 5.3.2
- HR 21 april 2023, ECLI:NL:HR:2023:658, *NTFR* 2023/752, m.nt. R.B.H. Beune | 2.2.1
- HR 21 april 2023, ECLI:NL:HR:2023:653, NJ 2023/159 (*Opdrachtgever/bouwkundig adviseur*) | 5.3.3, 5.6.1
- HR 9 juni 2023, ECLI:NL:HR:2023:882, NJ 2023/200 (*Dexia*) | 5.3.6
- HR 23 juni 2023, ECLI:NL:HR:2023:963, NJ 2023/222 | 4.4.2, 5.3.5
- HR 10 november 2023, ECLI:NL:HR:2023:1531, NJ 2024/146, m.nt. S. Perrick (*Uitleg testament en gewijzigde omstandigheden II*) | 5.5.3
- HR 22 december 2023, ECLI:NL:HR:2023:1825, NJ 2024/25 (*Verkrijgende verjaring en erfdiensbaarheid*) | 5.4.2

- HR 12 januari 2024, ECLI:NL:HR:2024:24, NJ 2024/41 (*Rechtsverwerking*) | 5.3.4
HR 12 januari 2024, ECLI:NL:HR:2024:18, NJ 2025/255, m.nt. J.L. Smeehuijzen (*Verjaring en renteswap I*) | 5.3.3
HR 12 januari 2024, ECLI:NL:HR:2024:19, NJ 2025/254, m.nt. J.L. Smeehuijzen onder NJ 2025/255 (*Verjaring en renteswap II*) | 5.3.3
HR 9 februari 2024, ECLI:NL:HR:2024:197 | 5.4.4
HR 5 april 2024, ECLI:NL:HR:2024:515, AB 2024/154, m.nt. R. Ortlep | 2.4.4
HR 6 september 2024, ECLI:NL:HR:2024:1130, BNB 2024/125, m.nt. G.T.K. Meussen | 6.2.1, 6.5.1
HR 4 oktober 2024, ECLI:NL:HR:2024:1355, NJ 2025/87, m.nt. M.B.M. Loos (*Bestelknop Bol.com*) | 5.3.7
HR 25 oktober 2024, ECLI:NL:HR:2024:1549, NJ 2024/327 (*Publicatie van rechterlijke uitspraken*) | 2.3.1
HR 8 november 2024, ECLI:NL:HR:2024:1606, NJ 2024/339, BR 2025/11, m.nt. Y.E.M. Creemers (*Gemeente Heusden 3.0*) | 5.3.3
HR 15 november 2024, ECLI:NL:HR:2024:1661, AB 2025/115, m.nt. F.J. van Ommeren & G.A. van der Veen (*Didam II*) | 5.7.2
HR 6 december 2024, ECLI:NL:HR:2024:1797, NJ 2025/163, m.nt. S. Perrick (*Beuningse martelmoord*) | 5.5.3. 7.2.3
HR 18 juli 2025, ECLI:NL:HR:2025:1168, NJ 2025/223, JPF 2025/92, m.nt. H.J. Weijers (*Dexia/X*) | 5.3.3

AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VAN DE RAAD VAN STATE

- ABRvS 12 september 2001, ECLI:NL:RVS:2001:AD4988, AB 2001/393, m.nt. I. Sewandono | 2.3.1
ABRvS 14 mei 2008, ECLI:NL:RVS:2008:BD1477 (*Burgerwoning Binnenmaas*) | 2.3.3
ABRvS 5 februari 2014, ECLI:NL:RVS:2014:285, BR 2014/71, m.nt. H.E. Woldendorp | 5.3.2
ABRvS 26 maart 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1042 | 2.4.4
ABRvS 18 maart 2015, ECLI:NL:RVS:2015:823, AB 2015/172, m.nt. L.J.A. Damen (*X/college B&W Amsterdam*) | 2.4.4
ABRvS 2 november 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2927, AB 2016/426, m.nt. C.J. Wolswinkel (*Speelautomatenhal Vlaardingen*) | 5.7.2
ABRvS 21 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1627, AB 2017/276, m.nt. L.J.A. Damen | 2.4.3
ABRvS 17 juni 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1425, BR 2020/65, m.nt. J.A. Mohuddy & A.J.G. Vegt | 2.4.4
ABRvS 9 maart 2022, ECLI:NL:RVS:2022:683, BR 2022/39, m.nt. J.S. Procee & M.J.W. Timmer | 5.3.3
ABRvS 24 juli 2024, ECLI:NL:RVS:2024:3007, AB 2024/313, m.nt. L.J.A. Damen | 2.4.4

CENTRALE RAAD VAN BEROEP

- CRvB 6 februari 1991, ECLI:NL:CRVB:1991:AN1841, AB 1991/292 | 2.4.4
CRvB 24 juli 1992, ECLI:NL:CRVB:1992:AI3560, AB 1992/571, m.nt. P.J. Stolk | 2.4.4
CRvB 9 november 2012, ECLI:NL:CRVB:2012:BY3507 (*AOW-er in Thailand*) | 2.4.4
CRvB 28 augustus 2015, ECLI:NL:CRVB:2015:2592, AB 2016/304, m.nt. L.J.A. Damen | 2.4.4
CRvB 23 december 2015, ECLI:NL:CRVB:2015:4791, AB 2017/39, m.nt. L.J.A. Damen | 2.2.1, 2.4.4

COLLEGE VAN BEROEP VOOR HET BEDRIJFSLEVEN

- CBB 16 januari 2017, ECLI:NL:CBB:2017:2, JOR 2017/101, m.nt. V.H. Affourtit | 2.4.4
CBB 30 juni 2020, ECLI:NL:CBB:2020:419, JOR 2020/207, m.nt. S.M.C. Nuijten | 2.4.4
CBB 30 januari 2024, ECLI:NL:CBB:2024:31, AB 2024/96, m.nt. R. Ortlep | 2.4.4

CONCLUSIE PARKET BIJ DE HOGE RAAD

- Concl. A-G Biegman-Hartogh 17 juni 1980, ECLI:NL:PHR:1980:AD6547 voor HR 17 juni 1980, ECLI:NL:HR:1980:AD6547, *NJ* 1980/592, m.nt. Th.W. van Veen | 5.3.2
- Concl. A-G Ten Kate 30 januari 1981, ECLI:NL:PHR:1981:AG4139 voor HR 30 januari 1981, ECLI:NL:HR:1981:AG4139, *NJ* 1982/55 | 5.3.2
- Concl. A-G Leijten 16 februari 1982, ECLI:NL:PHR:1982:AC7522 voor HR 16 februari 1982, ECLI:NL:HR:1982:AC7522, *NJ* 1982/535 | 7.4.2
- Concl. A-G Remmelink 3 mei 1983, ECLI:NL:PHR:1983:AB8403 voor HR 3 mei 1983, ECLI:NL:HR:1983:AB8403, *NJ* 1983/652 | 7.4.1
- Concl. A-G Leijten 4 februari 1985, ECLI:NL:PHR:1985:AB9023 voor HR 5 februari 1985, ECLI:NL:HR:1985:AB9023, *NJ* 1985/841, m.nt. A.C. 't Hart | 7.4.1
- Concl. A-G Moltmaker 20 januari 1988, ECLI:NL:PHR:1988:BH7123 voor HR 20 januari 1988, ECLI:NL:HR:1988:BH7123, *BNB* 1988/122, m.nt. J.E.A.M. van Dijk | 6.2.3
- Concl. A-G Wattel 12 juli 2002, ECLI:NL:PHR:2002:ZC8145 voor HR 12 juli 2002, ECLI:NL:HR:2002:ZC8145, *BNB* 2002/313, m.nt. I.J.F.A. van Vijfeijken | 6.2.2, 6.2.3
- Concl. A-G Spier 20 december 2002, ECLI:NL:PHR:2002:AF2166 voor HR 20 december 2002, ECLI:NL:HR:2002:AF2166, *NJ* 2003/153, m.nt. T. Koopmans (*Bollemeijer/TPG Post*) | 2.1
- Concl. A-G Jörg 9 maart 2004, ECLI:NL:PHR:2004:AO1490 voor HR 9 maart 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO1490, *NJ* 2004/675, m.nt. P.A.M. Mevis & R. de Lange | 7.4.1
- Concl. A-G Spier 9 september 2005, ECLI:NL:PHR:2005:AT7774 voor HR 9 september 2005, ECLI:NL:HR:2005:AT7774, *NJ* 2006/93, m.nt. M.R. Mok (*Kuipers/Valkenswaard*) | 2.1, 2.2.1
- Concl. A-G Wuisman 29 juni 2007, ECLI:NL:PHR:2007:AZ7617 voor HR 29 juni 2007, ECLI:NL:HR:2007:AZ7617, *NJ* 2008/606, m.nt. Jac. Hijma (*Pouw/Visser*) | 5.3.3
- Concl. A-G Spier 21 september 2007, ECLI:NL:PHR:2007:BA9610 voor HR 21 september 2007, ECLI:NL:HR:2007:BA9610, *NJ* 2009/50, m.nt. Jac. Hijma (*Ammerlaan/Enthoven; verbrande paprikawortels*) | 5.7.1
- Concl. A-G Langemeijer 26 oktober 2007, ECLI:NL:PHR:2007:BA4492 voor HR 26 oktober 2007, ECLI:NL:HR:2007:BA4492, *JAR* 2007/285, m.nt. R.M. Beltzer | 5.3.3
- Concl. A-G Knigge 25 maart 2008, ECLI:NL:PHR:2008:BC4205 voor HR 25 maart 2008, ECLI:NL:HR:2008:BC4205, *NJ* 2008/195 (*Rechtsdwaling en Angola*) | 7.4.1
- Concl. A-G Langemeijer 16 mei 2008, ECLI:NL:PHR:2008:BC5721 voor HR 16 mei 2008, ECLI:NL:HR:2008:BC5721, *NJ* 2008/286 (*Casinovergunning; Van Velde/Roozen*) | 5.3.2
- Concl. A-G Wuisman 8 juli 2011, ECLI:NL:PHR:2011:BQ5068 voor HR 8 juli 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQ5068, *NJ* 2013/256, m.nt. Jac. Hijma (*De Jong/IJsseloevers*) | 5.3.3
- Concl. A-G Aben 7 februari 2012, ECLI:NL:PHR:2012:BU8676 voor HR 7 februari 2012, ECLI:NL:HR:2012:BU8676 | 7.4.2
- Concl. A-G Langemeijer 10 februari 2012, ECLI:NL:PHR:2012:BU5603 voor HR 10 februari 2012, ECLI:NL:HR:2012:BU5603, *NJ* 2012/228 (*Griffiegeld niet tijdig voldaan I*) | 5.6.1
- Concl. A-G Langemeijer 16 maart 2012, ECLI:NL:PHR:2012:BU7361 voor HR 16 maart 2012, ECLI:NL:HR:2012:BU7361, *NJ* 2012/275 (*Griffiegeld niet tijdig voldaan II*) | 5.6.1
- Concl. A-G Knigge 9 oktober 2012, ECLI:NL:PHR:2012:BX4096 voor HR 9 oktober 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX4096, *NJ* 2012/593 | 7.5.2
- Concl. A-G Langemeijer 3 april 2015, ECLI:NL:PHR:2015:459 voor HR 26 juni 2015, ECLI:NL:HR:2015:1750, *NJ* 2016/275, m.nt. J.S. Kortmann (*Windpark Zeeland/Delta*) | 5.3.6
- Concl. plv. P-G De Vries Lentsch-Kostense 5 februari 2016, ECLI:NL:PHR:2016:35 voor HR 2 september 2016, ECLI:NL:HR:2016:2012, *NJ* 2017/9, m.nt. T.F.E. Tjong Tjin Tai (*B/Dexia*) | 5.3.6
- Concl. A-G Niessen 23 maart 2017, ECLI:NL:PHR:2017:264 voor HR 29 september 2017, ECLI:NL:HR:2017:2459, *BNB* 2018/16, m.nt. R.F.C. Spek | 6.5.1

- Concl. A-G Keus 1 september 2017, ECLI:NL:PHR:2017:904 voor HR 13 oktober 2017, ECLI:NL:HR:2017:2623 (*Beroepsaansprakelijkheid notaris*) | 5.3.3
- Concl. A-G Hartlief 6 oktober 2017, ECLI:NL:PHR:2017:1095 voor HR 22 december 2017, ECLI:NL:HR:2017:3231 | 5.3.6
- Concl. A-G Lückers 13 april 2018, ECLI:NL:PHR:2018:407 voor HR 6 juli 2018, ECLI:NL:HR:2018:1102, NJ 2018/441, m.nt. L.C.A. Verstappen (*Uitleg sommenverzekering en testament*) | 5.5.3
- Concl. A-G Wissink 13 juli 2018, ECLI:NL:PHR:2018:916 voor HR 12 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:1935, NJ 2019/98, m.nt. T.F.E. Tjong Tjin Tai (*X/Dexia*) | 5.3.6
- Concl. A-G Hartlief 14 december 2018, ECLI:NL:PHR:2018:1501 voor HR 15 februari 2019, ECLI:NL:HR:2019:236, NJ 2019/91 | 5.6.1
- Concl. A-G Wissink 14 september 2018, ECLI:NL:PHR:2018:1036 voor HR 14 december 2018, ECLI:NL:HR:2018:2298, NJ 2019/184, m.nt. T.F.E. Tjong Tjin Tai (*Zorgplicht kredietverstrekker*) | 5.3.3
- Concl. A-G Van Peursem 5 juni 2020, ECLI:NL:PHR:2020:557 voor HR 25 september 2020, ECLI:NL:HR:2020:1525 (*Rechtsdwaling en duur arbeidsovereenkomst*) | 5.3.2
- Concl. A-G Rank-Berenschot 22 januari 2021, ECLI:NL:PHR:2021:53 voor HR 9 juli 2021, ECLI:NL:HR:2021:1101, NJ 2021/258 (*Vodafone/Hoist*) | 1.4, 5.3.2
- Concl. A-G Van Peursem 26 maart 2021, ECLI:NL:PHR:2021:300 voor HR 15 oktober 2021, ECLI:NL:HR:2021:1535, NJ 2022/168, m.nt. J. Legemaate (*Staat c.s./Biogen Idec Ltd.*) | 5.3.6
- Concl. A-G Rank-Berenschot 12 november 2021, ECLI:NL:PHR:2021:1061 voor HR 22 april 2022, ECLI:NL:HR:2022:628, NJ 2023/143, m.nt. H.J. Sniijders (*Erfpachtster/Stichting Het Utrechts Landschap*) | 5.3.3
- Concl. A-G Spronken 17 januari 2023, ECLI:NL:PHR:2023:60 voor HR 28 maart 2023, ECLI:NL:HR:2023:481, NJ 2024/252 | 7.4.2
- Concl. A-G Valk 14 april 2023, ECLI:NL:PHR:2023:444 voor HR 10 november 2023, ECLI:NL:HR:2023:1531, NJ 2024/146, m.nt. S. Perrick (*Uitleg testament en gewijzigde omstandigheden II*) | 5.5.3
- Concl. A-G Lindenbergh 21 april 2023, ECLI:NL:PHR:2023:450 voor HR 12 januari 2024, ECLI:NL:HR:2024:18, NJ 2025/255, m.nt. J.L. Smeehuijzen (*Verjaring en renteswap I*) | 5.3.3
- Concl. A-G Wesseling-van Gent 16 juni 2023, ECLI:NL:PHR:2023:595 voor HR 15 september 2023, ECLI:NL:HR:2023:1233 (*Rechtsdwaling bij partijen over prijsgeven hoger beroep*) | 5.6.2
- Concl. A-G Lindenbergh 15 september 2023, ECLI:NL:PHR:2023:802 voor HR 22 december 2023, ECLI:NL:HR:2023:1825, NJ 2024/25 (*Verkrijgende verjaring en erfdiensbaarheden*) | 5.4.2
- Concl. plv. P-G Wissink 5 april 2024, ECLI:NL:PHR:2024:381 voor HR 20 september 2024, ECLI:NL:HR:2024:1278, JAR 2024/270, m.nt. W.A. Zondag (*Bunny Bunny Bar I*) | 5.3.4
- Concl. A-G De Bock 5 april 2024, ECLI:NL:PHR:2024:374 voor HR 31 januari 2025, ECLI:NL:HR:2025:165, NJ 2025/62 | 5.3.2
- Concl. plv. P-G Wissink 19 april 2024, ECLI:NL:PHR:2024:436 voor HR 20 september 2024, ECLI:NL:HR:2024:1281 (*Bunny Bunny Bar II*) | 5.3.4
- Concl. A-G Wattel 14 mei 2024, ECLI:NL:PHR:2024:510 voor HR 9 juli 2024, ECLI:NL:HR:2024:976 | 6.4.2
- Concl. A-G Bleichrodt 12 juli 2024, ECLI:NL:PHR:2024:976 voor HR 25 oktober 2024, ECLI:NL:HR:2024:1549, NJ 2024/327 (*Publicatie van rechterlijke uitspraken*) | 5.1
- Concl. A-G Drijber 14 februari 2025, ECLI:NL:PHR:2025:207 | 5.3.6
- Concl. A-G Hartlief 11 april 2025, ECLI:NL:PHR:2025:428 | 5.3.3
- Concl. plv. P-G Wissink 16 mei 2025, ECLI:NL:PHR:2025:555 voor HR 18 juli 2025, ECLI:NL:HR:2025:1168, NJ 2025/223, JPF 2025/92, m.nt. H.J. Weijers | 5.3.3

GERECHTSHOVEN

- Hof Arnhem 13 maart 1889, W. 5690 (*Vorst van Hohenzollern/Kemper*) | 4.4.1, 4.4.2
- Hof Arnhem 5 maart 1902, W. 7796 (*Houtman/Lijsen*) | 1.4
- Hof Arnhem 16 juli 1902, W. 7847, WPNR 1903/1730 (*Boerrigter/Spiekman*) | 4.4.2, 4.4.3
- Hof Arnhem 17 juli 1908, W. 8717 (*Romijn/N.V. Fred. Bayer en Co.*) | 1.4
- Hof Amsterdam 26 november 1920, W. 10751 (*Verburg c.s./Stilkeboom*) | 4.4.2, 4.4.3
- Hof Amsterdam 22 maart 1921, W. 10751 (*Verburg c.s./Eijnsman*) | 4.4.2, 4.4.3
- Hof Arnhem 5 juni 1923, W. 11071 (*Otterspoor/Koch q.q. & Den O.*) | 4.4.2
- Hof 's-Hertogenbosch 13 december 1932, W. 12720 (*Kusters/Bergmans*) | 4.4.1
- Hof Leeuwarden 6 december 1933, W. 12857, NJ 1935, p. 571-572 (*Van der Wal/Handelsvennootschap onder firma Leeuwarder Auto Bedrijf v/h Krimp*) | 4.3.7
- Hof Den Haag 1 maart 1935, NJ 1935, p. 593-595 (*De Jongh/Van Herwaarden e.a.*) | 4.3.7
- Hof 's-Hertogenbosch 7 februari 1939, W. 1939/994, NJ 1939/994 (*Van Meerwijk q.q./N.V. Technisch Bureau van het Nierstrasz*) | 4.4.2
- Hof Den Haag 23 april 1942, NJ 1942/528 (*N.V. Mij tot Exploitatie van Onroerende Goederen/Van der Lans*) | 4.4.1
- Hof Den Haag 3 maart 1949, NJ 1949/575 (*Damhof/Staat*) | 5.4.3
- Hof 's-Hertogenbosch 15 november 1949, NJ 1950/755 (*Verwijzingsarrest Van de Water/Van Hemme*) | 5.2.4
- Hof Den Haag 6 mei 1960, NJ 1961/255 | 2.4.1
- Hof Den Haag 16 december 1965, ECLI:NL:GHSGR:1965:AD5608, NJ 1967/63 (*VofJ.W. Nijenhuis en Zoon/Staat*) | 5.3.6
- Hof Amsterdam 16 april 1971, ECLI:NL:GHAMS:1971:AC5103, NJ 1971/418 (*Kees H./Henrikje Klazina D. e.a.*) | 5.5.4
- Hof Amsterdam 21 juni 1973, ECLI:NL:GHAMS:1973:AC5346, NJ 1975/255 (*Van Smeden/De Vereniging voor Christelijk Onderwijs te Zaandam*) | 2.4.1, 5.3.2
- Hof 's-Hertogenbosch 14 mei 1980, ECLI:NL:GHSHE:1980:AC3578, NJ 1981/652 (*Van de Moselaar BV/Gemeente Oss*) | 5.3.6
- Hof 's-Hertogenbosch 1 juli 1992, ECLI:NL:GHSHE:1992:AB7703, NJ 1993/106 | 5.3.2
- Hof Amsterdam 28 april 1994, ECLI:NL:GHAMS:1994:AW1709 | 6.2.2
- Hof 's-Hertogenbosch 22 september 1995, ECLI:NL:GHSHE:1995:BM4513 | 5.5.3
- Hof 's-Hertogenbosch 29 maart 1996, ECLI:NL:GHSHE:1996:AW0451 | 6.2.2
- Hof 's-Hertogenbosch 1 maart 2005, ECLI:NL:GHSHE:2005:AU2846 | 7.5.3
- Hof 's-Hertogenbosch 18 januari 2006, ECLI:NL:GHSHE:2006:AV1519 | 6.2.1, 6.2.2
- Hof Amsterdam 27 april 2010, ECLI:NL:GHAMS:2010:BU3318 | 5.5.3
- Hof 's-Hertogenbosch 5 april 2011, ECLI:NL:GHSHE:2011:BQ0638, *Prg.* 2011/157, m.nt. P. Abas | 5.6.1
- Hof Amsterdam 18 oktober 2011, ECLI:NL:GHAMS:2011:BU1969 | 5.5.3
- Hof Leeuwarden 21 februari 2012, ECLI:NL:GHLEE:2012:BV7419, *NTRF* 2012/784, m.nt. J.A.G. van Es | 6.3.2
- Hof Arnhem 13 maart 2012, ECLI:NL:GHARN:2012:BV8910 | 2.2.1
- Hof Amsterdam 24 oktober 2012, ECLI:NL:GHAMS:2012:BZ8602 | 7.4.1
- Hof Arnhem-Leeuwarden 21 januari 2014, ECLI:NL:GHARL:2014:373 | 5.5.3
- Hof Amsterdam 21 januari 2014, ECLI:NL:GHAMS:2014:312, *NTRF* 2014/1342, m.nt. N.M. Ligthart | 6.2.1
- Hof Amsterdam 15 november 2016, ECLI:NL:GHAMS:2016:4507, *NTRF* 2017/202, m.nt. J. Rolleman | 6.4.2
- Hof Amsterdam 20 maart 2017, ECLI:NL:GHAMS:2017:796 | 7.4.3
- Hof Arnhem-Leeuwarden 31 mei 2017, ECLI:NL:GHARL:2017:474 | 7.2.3, 7.4.1
- Hof Amsterdam 10 oktober 2017, ECLI:NL:GHAMS:2017:4167 | 5.3.3
- Hof Arnhem-Leeuwarden 22 november 2017, ECLI:NL:GHARL:2017:10269 | 7.4.2

- Hof Arnhem-Leeuwarden 23 januari 2018, ECLI:NL:GHARL:2018:743, *JOR* 2018/100, m.nt. H. Scholten (*X/(Tradeville c.s.)*) | 5.3.4
- Hof Arnhem-Leeuwarden 22 januari 2019, ECLI:NL:GHARL:2019:414, *NTFR* 2019/481, m.nt. A. de Vries | 6.2.2
- Hof Den Haag 9 april 2019, ECLI:NL:GHDHA:2019:701 | 5.2.3
- Hof Arnhem-Leeuwarden 28 mei 2019, ECLI:NL:GHARL:2019:4704 | 5.3.2
- Hof Amsterdam 18 september 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:4790 | 7.4.1
- Hof Amsterdam 14 oktober 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:5171 | 7.4.3
- Hof Amsterdam 21 juli 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:2088, *JOR* 2021/29, m.nt. J.D.M. Schoonbrood | 6.2.2
- Hof Amsterdam 8 september 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:2444 | 2.3.1
- Hof 's-Hertogenbosch 10 december 2020, ECLI:NL:GHSHE:2020:3961, *JM* 2021/24, m.nt. S. Pieters | 7.4.1
- Hof Amsterdam 30 maart 2021, ECLI:NL:GHAMS:2021:910 | 5.3.3
- Hof Arnhem-Leeuwarden 20 april 2021, ECLI:NL:GHARL:2021:3783 (*Nyrstar/TenneT*) | 5.3.2
- Hof 's-Hertogenbosch 4 mei 2021, ECLI:NL:GHSHE:2021:1356 | 5.5.2
- Hof 's-Hertogenbosch 6 mei 2021, ECLI:NL:GHSHE:2021:1363 | 6.2.2
- Hof Arnhem-Leeuwarden 20 juli 2021, ECLI:NL:GHARL:2021:6944 | 5.3.3
- Hof Amsterdam 5 oktober 2021, ECLI:NL:GHAMS:2021:2988 | 4.4.2, 5.3.5
- Hof 's-Hertogenbosch 26 oktober 2021, ECLI:NL:GHSHE:2021:3248 | 5.3.3
- Hof Den Haag 19 januari 2022, ECLI:NL:GHDHA:2022:93 | 5.3.4
- Hof Den Haag 1 maart 2022, ECLI:NL:GHDHA:2022:866 | 5.6.1
- Hof Arnhem-Leeuwarden 5 april 2022, ECLI:NL:GHARL:2022:2605, *JBPr* 2022/54, m.nt. R.M. Andes | 5.2.3
- Hof Den Haag 26 april 2022, ECLI:NL:GHDHA:2022:637 (*X/Staat*).
- Hof Arnhem-Leeuwarden 22 mei 2022, ECLI:NL:GHARL:2022:2169 | 5.5.3
- Hof 's-Hertogenbosch 23 augustus 2022, ECLI:NL:GHSHE:2022:2923 | 1.4
- Hof Amsterdam 9 maart 2023, ECLI:NL:GHAMS:2023:723, *NTFR* 2023/640, m.nt. M.J.J.R. van Mourik | 5.5.4
- Hof Arnhem-Leeuwarden 4 april 2023, ECLI:NL:GHARL:2023:2796, *AB* 2023/289, m.nt. F.J. van Ommeren & A.H.J. Hofman | 5.7.2
- Hof Arnhem-Leeuwarden 7 april 2023, ECLI:NL:GHARL:2023:3047 | 7.4.1
- Hof 's-Hertogenbosch 19 april 2023, ECLI:NL:GHSHE:2023:1917 | 7.4.1
- Hof Arnhem-Leeuwarden 25 april 2023, ECLI:NL:GHARL:2023:3457 | 5.2.3
- Hof 's-Hertogenbosch 25 april 2023, ECLI:NL:GHSHE:2023:1312 | 5.3.3
- Hof Arnhem-Leeuwarden 24 juli 2023, ECLI:NL:GHARL:2023:6265, *Belastingblad* 2023/328, m.nt. L.J. Boone | 1.1
- Hof Den Haag 22 augustus 2023, ECLI:NL:GHDHA:2023:1568 | 5.3.4
- Hof Arnhem-Leeuwarden 7 november 2023, ECLI:NL:GHARL:2023:9394 | 5.4.1
- Hof 's-Hertogenbosch 21 november 2023, ECLI:NL:GHSHE:2023:3863 | 5.3.3
- Hof Arnhem-Leeuwarden 19 december 2023, ECLI:NL:GHARL:2023:10832, *JERF* 2024/52, m.nt. L.A.G.M. van der Geld | 5.5.3
- Hof Arnhem-Leeuwarden 20 december 2023, ECLI:NL:GHARL:2023:10693 | 8.3.3
- Hof Arnhem-Leeuwarden 18 januari 2024, ECLI:NL:GHARL:2024:451 | 5.5.4
- Hof 's-Hertogenbosch 11 maart 2024, ECLI:NL:GHSHE:2024:814 | 7.5.1
- hof 's-Hertogenbosch 11 maart 2024, ECLI:NL:GHSHE:2024:3888 | 7.4.3
- Hof 's-Hertogenbosch 28 maart 2024, ECLI:NL:GHSHE:2024:1074 | 7.5.1
- Hof Amsterdam 30 april 2024, ECLI:NL:GHAMS:2024:1074, *JOR* 2025/88, m.nt. J. Verstoep | 5.3.3
- Hof Amsterdam 13 mei 2024, ECLI:NL:GHAMS:2024:1276 | 5.8, 7.4.3
- Hof Arnhem-Leeuwarden 19 juni 2024, ECLI:NL:GHARL:2024:4214 | 7.5.1

Hof Arnhem-Leeuwarden 19 juni 2024, ECLI:NL:GHARL:2024:4216 | 7.5.1
 Hof 's-Hertogenbosch 12 augustus 2024, ECLI:NL:GHSHE:2024:2542 | 7.3.1
 Hof Amsterdam 9 januari 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:45 | 7.4.3
 Hof Arnhem-Leeuwarden 25 maart 2025, ECLI:NL:GHARL:2025:1726 | 5.3.6
 Hof Den Haag 25 maart 2025, ECLI:NL:GHDHA:2025:490 | 7.4.2

RECHTBANKEN

Rb. Tiel 19 mei 1893, W. 6348 (*De Staat der Nederlanden/Dorpspolder Zaltbommel*) | 2.2.3
 Rb. Breda 26 april 1904, W. 8184 (*Hartog q.q./Dirven c.s.*) | 4.3.7
 Rb. Rotterdam 2 april 1906, W. 8483, WPNR 1907/1946, p. 188-193, m.nt. J.F. Houwing (*Teunissen/NV Maatschappij tot Exploitatie van proeflokalen en slijterijen*) | 4.4.2
 Rb. Amsterdam 21 juni 1918, W. 10358, NJ 1919, p. 28-29 (*Schander e.a./Van der Bijl e.a.*) | 4.4.2, 4.4.3
 Rb. Maastricht 23 oktober 1919, W. 10583 (*Bakker/Bisschoff*) | 4.4.1
 Rb. Rotterdam 14 november 1932, W. 12681, NJ 1933, 1413 (*Soet/Van Duyrn*) | 4.4.1
 Rb. Haarlem 17 mei 1938, W. 1939/95, NJ 1939/95 (*Mellema q.q./N.V. Haarlemsche Machinefabriek*) | 4.4.1
 Rb. Middelburg 11 oktober 1939, NJ 1940/684 (*Curator M.H./gedaagde J.L.*) | 5.4.1
 Rb. Groningen 13 december 1940, NJ 1941/352 (*N.V. Betonfabriek De Meteor/N.V. Van Wijk & Boerma*) | 5.3.6
 Rb. Utrecht 9 november 1949, NJ 1950/497 (*X/Y & Z*) | 4.4.1
 Rb. Zwolle 21 januari 1953, NJ 1954/98 (*Woning/Van der Kamp c.s.*) | 4.3.8, 4.4.2, 4.4.3
 Rb. Breda 14 juli 1972, ECLI:NL:RBBRE:1972:AD4113, NJ 1973/32 | 7.4.2
 Rb. Groningen 18 september 1975, ECLI:NL:RBGRO:1975:AB5215, NJ 1976/96, m.nt. G.E. Mulder | 7.4.2
 Rb. Amsterdam 22 oktober 1975, ECLI:NL:RBAMS:1975:AB5649, NJ 1975/511 | 7.4.1
 Rb. Leuven 5 oktober 1994, in: RW 1994-1995, nr. 31, p. 1061-1063, m.nt. T. Hens | 2.4.1
 Rb. Groningen 10 december 2002, ECLI:NL:RBGRO:2002:AL1558 | 2.3.2
 Rb. Haarlem 18 januari 2007, ECLI:NL:RBHAA:2007:AZ7209 | 6.2.2
 Rb. Arnhem 9 augustus 2007, ECLI:NL:RBARN:2007:BB2403 | 6.2.2
 Rb. Haarlem 19 maart 2008, ECLI:NL:RBHAA:2008:BD5329 | 5.5.3
 Rb. Breda 27 augustus 2008, ECLI:NL:RBBRE:2008:BE9426 | 7.5.1
 Rb. Alkmaar 20 oktober 2010, ECLI:NL:RBALK:2010:BQ6551, JPF 2011/96, m.nt. P. Vlaardingbroek | 5.5.4
 Rb. Arnhem 24 november 2010, ECLI:NL:RBARN:2010:BO7637, JOR 2011/374, m.nt. G.J.L. Bergervoet | 5.5.2
 Rb. Utrecht 5 april 2011, ECLI:NL:RBUTR:2011:BQ0234 | 5.2.4
 Rb. Den Haag 8 juni 2011, ECLI:NL:RBSCR:2011:BU8572 | 5.5.3
 Rb. Roermond 9 november 2011, ECLI:NL:RBROE:2011:BU3506 | 5.5.3
 Rb. Breda 21 december 2012, ECLI:NL:RBBRE:2012:BY7000 | 7.4.1
 Rb. Rotterdam 25 januari 2017, ECLI:NL:RBROT:2017:917 | 6.2.2
 Rb. Gelderland 18 januari 2018, ECLI:NL:RBGEL:2018:199, NLF 2018/0463, m.nt. N.C.G. Gubbels | 6.2.2
 Rb. Den Haag 20 februari 2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:1662, JM 2018/50, m.nt. S. Pieters | 7.4.2, 7.5.1
 Rb. Den Haag 20 februari 2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:1663, JM 2018/51, m.nt. S. Pieters | 7.4.2, 7.5.1
 Rb. Den Haag 29 mei 2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:6354 | 7.3.1
 Rb. Gelderland 8 augustus 2018, ECLI:NL:RBGEL:2018:3816, JOR 2019/71, m.nt. J. van Bekkum | 6.2.4
 Rb. Oost-Brabant 20 december 2018, ECLI:NL:RBOBR:2018:6758 (*Zaak Rykiel*) | 7.4.1

- Rb. Gelderland 3 mei 2019, ECLI:NL:RBGEL:2019:1920, *JOR* 2019/241, m.nt. A.J. Tekstra | 6.2.2
- Rb. Gelderland 8 mei 2019, ECLI:NL:RBGEL:2019:1936 | 5.5.3
- Rb. Rotterdam 18 december 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:10119 | 5.3.2
- Rb. Den Haag 19 februari 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:1464, *JA* 2020/64, m.nt. E.A.L. van Emden | 5.3.6
- Rb. Oost-Brabant 18 maart 2020, ECLI:NL:RBOBR:2020:1633 | 5.5.2
- Rb. Rotterdam 8 mei 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:4335 | 5.3.4
- Rb. Rotterdam 4 september 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:7820 | 5.3.4
- Rb. Oost-Brabant 18 januari 2021, ECLI:NL:RBOBR:2021:171 | 7.4.1
- Rb. Amsterdam 16 juni 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3015 | 5.3.3
- Rb. Oost-Brabant 13 juli 2021, ECLI:NL:RBOBR:2021:3735 | 7.4.1
- Rb. Overijssel 8 november 2021, ECLI:NL:RBOVE:2021:4281 | 5.3.6
- Rb. Midden-Nederland 26 november 2021, ECLI:NL:RBMNE:2021:6743 | 5.2.3
- Rb. Overijssel 8 februari 2022, ECLI:NL:RBOVE:2022:348 | 7.5.1
- Rb. Amsterdam 10 mei 2022, ECLI:NL:RBAMS:2022:2499 | 7.4.1
- Rb. Noord-Holland 1 juni 2022, ECLI:NL:RBNHO:2022:6527 | 5.5.3
- Rb. Overijssel 13 juni 2022, ECLI:NL:RBOVE:2022:1694 | 7.4.1
- Rb. Oost-Brabant 8 juli 2022, ECLI:NL:RBOBR:2022:2962, *AB* 2022/342, m.nt. A.H.J. Hofman | 5.7.2
- Rb. Gelderland 17 augustus 2022, ECLI:NL:RBGEL:2022:4306 | 5.7.2
- Rb. Overijssel 17 november 2022, ECLI:NL:RBOVE:2022:3399 | 7.4.2
- Rb. Amsterdam 14 september 2022, ECLI:NL:RBAMS:2022:5306 | 5.5.3
- Rb. Zeeland-West-Brabant 23 november 2022, ECLI:NL:RBZWB:2022:6954, *Belastingblad* 2023/65, m.nt. J.A. Monsma | 5.5.2
- Rb. Overijssel 28 februari 2023, ECLI:NL:RBOVE:2023:1209 | 5.3.3
- Rb. Rotterdam 8 maart 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:1910 | 5.3.3
- Rb. Amsterdam 8 maart 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:8890 | 7.5.1
- Rb. Amsterdam 9 maart 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:1221 | 5.3.3
- Rb. Den Haag 10 maart 2023, ECLI:NL:RBDHA:2023:3615-ECLI:NL:RBDHA:2024:3617 | 5.3.2
- Rb. Overijssel 16 maart 2023, ECLI:NL:RBOVE:2023:997 | 7.4.2
- Rb. Overijssel 16 maart 2023, ECLI:NL:RBOVE:2023:998 | 7.4.2
- Rb. Midden-Nederland 22 maart 2023, ECLI:NL:RBMNE:2023:1244, *AB* 2023/288, m.nt. F.J. van Ommeren & A.H.J. Hofman | 5.7.2
- Rb. Oost-Brabant 15 mei 2023, ECLI:NL:RBOBR:2023:2208, *JM* 2023/87, m.nt. S. Pieters | 5.3.2
- Rb. Midden-Nederland 24 mei 2023, ECLI:NL:RBMNE:2023:2418, *AB* 2023/290, m.nt. F.J. van Ommeren & A.H.J. Hofman | 5.7.2
- Rb. Zeeland-West-Brabant 22 juni 2023, ECLI:NL:RBZWB:2023:4309 | 6.2.4
- Rb. Den Haag 7 juni 2023, ECLI:NL:RBDHA:2023:8291 | 5.3.2
- Rb. Amsterdam 8 juni 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:3596 | 7.5.1
- Rb. Rotterdam 14 juni 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:5317 | 5.7.2
- Rb. Noord-Nederland 13 juli 2023, ECLI:NL:RBNNE:2023:2847 | 7.4.3
- Rb. Noord-Nederland 13 juli 2023, ECLI:NL:RBNNE:2023:2849 | 7.4.3
- Rb. Overijssel 31 juli 2023, ECLI:NL:RBOVE:2023:3017 | 7.4.2
- Rb. Overijssel 31 juli 2023, ECLI:NL:RBOVE:2023:3018 | 7.4.2
- Rb. Oost-Brabant 30 augustus 2023, ECLI:NL:RBOBR:2023:4423 | 5.3.3
- Rb. Rotterdam 31 augustus 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:8237 | 5.3.2
- Rb. Zeeland-West-Brabant 12 september 2023, ECLI:NL:RBZWB:2023:6411 | 6.2.4
- Rb. Midden-Nederland 15 december 2023, ECLI:NL:RBMNE:2023:6782, *JAAN* 2024/37, m.nt. C. Muntinghe, T.A. Burger & M. van Rijn | 5.7.2
- Rb. Zeeland-West-Brabant 24 januari 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:341 | 6.2.4

- Rb. Den Haag 10 januari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:208 | 5.3.2
- Rb. Zeeland-West-Brabant 24 januari 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:342 | 6.2.4
- Rb. 31 januari 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:8829, *JA* 2025/60, m.nt. E.A.L. van Emden (*Nimatrasco/X c.s.*) | 5.3.6
- Rb. Oost-Brabant 6 februari 2024, ECLI:NL:RBOBR:2024:389 | 7.4.1
- Rb. Zeeland-West-Brabant 3 april 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:2143-ECLI:NL:RBZWB:2024:2145 | 6.2.4
- Rb. Amsterdam 18 april 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:2229 | 7.4.1
- Rb. Amsterdam 18 april 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:2231 | 7.4.1
- Rb. Zeeland-West-Brabant 1 mei 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:3080 | 5.2.3
- Rb. Noord-Holland 1 mei 2024, ECLI:NL:RBNHO:2024:4238 | 5.5.3
- Rb. Den Haag 7 mei 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:6853 | 7.5.1
- Rb. Noord-Nederland 8 mei 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:1854 | 7.4.1
- Rb. Gelderland 29 mei 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:3314 | 5.7.2
- Rb. Rotterdam 4 juni 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:5184 | 5.7.2
- Rb. Amsterdam 13 juni 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:3797 | 5.3.3
- Rb. Zeeland-West-Brabant 20 juni 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:6248 | 5.3.3
- Rb. Amsterdam 27 juni 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:3993 | 5.3.3
- Rb. Midden-Nederland 27 juni 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:4741 | 5.3.3
- Rb. Gelderland 3 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4024 | 5.7.2
- Rb. Rotterdam 16 juli 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:6658 | 6.4.2
- Rb. Gelderland 17 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4215 | 5.7.2
- Rb. Midden-Nederland 24 juli 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:4323 | 5.3.2
- Rb. Amsterdam 25 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4752 | 5.3.3
- Rb. Rotterdam 29 augustus 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:9303 | 5.3.3
- Rb. Oost-Brabant 14 november 2024, ECLI:NL:RBOBR:2024:6242 | 5.3.3
- Rb. Midden-Nederland 14 november 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:6693 | 5.3.3
- Rb. Zeeland-West-Brabant 19 november 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7974 | 2.4.4
- Rb. Midden-Nederland 19 november 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:6361 | 7.4.1
- Rb. Midden-Nederland 3 maart 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:857 | 2.2.1
- Rb. Amsterdam 6 maart 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:1791 | 5.3.3
- Rb. Amsterdam 13 maart 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:1788 | 5.3.3

OVERIGE

- Hooggerechtshof van Nederlands-Indië 24 juni 1926, *NJ* 1927, p. 383-385, m.nt. E.M. Meijers | 5.7.1
- Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba 6 december 2018, ECLI:NL:OGEEA:2018:850 | 2.2.1
- Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba 27 februari 2023, ECLI:NL:OGHACMB:2023:318 | 7.4.2
- Gerecht in eerste aanleg van Curaçao 6 juni 2023, ECLI:NL:OGEEA:2023:186 | 7.4.3
- Kamer voor het notariaat 's-Hertogenbosch 15 januari 2024, ECLI:NL:TNORSHE:2024:2, *TT* 2024/17, m.nt. G.L. Maaldrink | 5.3

Trefwoordenregister

(Verwezen wordt naar paragraafnummers)

A

aandelen | 6.2.3, 6.2.4, 7.4.2
aangifte | 5.3.3, 5.5.4, 6.2.2, 6.4.1, 6.4.2, 7.5.1
aanmerkelijk belang | 6.2.3
aansprakelijkheid | 1.4, 2.1, 5.3.2, 5.3.3, 5.3.6, 5.6.1, 5.6.2, 5.7.2, 6.2.2, 6.4.3, 7.3.2, 7.5.2, 8.3.5
actio Pauliana | 6.1
adviseur | 2.1, 2.4.4, 4.3.7, 4.4.2, 5.1, 5.3.3, 5.6, 6.2.2, 6.3.1, 6.4.3, 6.5.1, 7.4.2, 8.3.3, 8.4
afkondiging | 2.1, 2.2.3, 2.3.2, 2.4.2, 3.2.2, 3.5.1, 3.5.2, 4.2.3, 4.2.4, 4.2.5, 4.2.6, 5.7.2, 8.2.3, 8.3.3
afstand van recht | 5.1, 5.3.1, 5.3.5, 8.2.4
afwezigheid van alle schuld | 5.3.6, 6.4.1, 6.4.3, 7.2.2, 7.3, 7.4.1, 7.4.2, 7.4.3, 7.5.3, 8.2.6, 8.3.3
akte | 4.4.2, 5.5.3, 5.5.4, 6.2.2
ambtshalve | 4.3.6, 5.2.4, 5.3.3, 5.3.7, 6.2.3, 8.3.3
arbeidsovereenkomst | 1.4, 5.3.2, 5.3.4

B

bedreiging | 2.2.2, 5.5.4
bedrijfsopvolgingsregeling | 6.2.4
bedrog | 4.3.7, 4.4.2, 5.5.4, 7.3.1
bekendmaking *zie* afkondiging
bekentenis | 3.5.2, 4.1, 4.2.4, 4.2.5, 4.3.1, 4.3.2, 4.3.3, 4.3.6, 4.5, 5.2.1, 5.2.2, 5.2.5, 8.2.3
bekrachtiging | 4.2.1, 4.4.2
belastingadvies | 5.3.3, 5.3.4, 6.2.2
benadeling | 4.3.1, 4.3.7, 5.3.5
beschermingsbepaling | 4.3.7, 6.2.1
beschikking | 4.4.2, 5.2.4, 5.3.6, 5.5.4, 6.2.2
beslag | 5.4.3
beslissingsmodel | 7.2, 7.2.2, 7.2.3, 7.6, 8.2.6
bestanddeel | 5.2.4, 7.2.1, 7.2.2, 7.2.3
bestemmingsplan | 2.3.3, 5.3.2
bestuursorgaan | 2.4.4, 6.3.1, 6.4.1
boete | 2.2.2, 5.3.3, 5.7.1, 6.1, 6.2.1, 6.2.2, 6.4.1, 6.4.2, 6.4.3, 6.6, 7.3.1, 7.4.2, 8.2.5
bonorum possessio | 3.2.1, 3.2.2, 3.2.4, 3.3.1

C

canonieke recht | 2.2.2, 3.4.1
codex | 2.2.2, 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.3.1, 3.3.2, 3.4.1, 8.2.3, 8.3.2
codificatie | 2.1, 2.3.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.5, 3.1, 3.2.1, 3.3.2, 3.3.3, 3.4.1, 3.4.3, 3.5.1, 3.5.2, 4.1, 4.2.1, 4.2.2, 4.2.3, 4.2.7, 4.3.1, 4.5, 8.2.2, 8.2.3, 8.3.3
confessie *zie* bekentenis
constitutie | 2.2.2, 3.2.2, 3.2.3, 3.3.1, 3.6, 4.2.1, 8.2.3
consument | 2.3.1, 5.3.4, 5.3.6, 5.3.7, 8.3.3, 8.3.5
conversie | 1.4, 5.2.1, 5.2.4, 5.2.5, 8.2.4
commissie | 2.3.1, 2.4.5, 4.2, 4.3.6, 4.5, 5.4.3, 5.7.1, 5.7.3, 5.8, 6.5.1, 8.2.3, 8.3.3, 8.4
curator | 2.4.2, 3.2.3, 3.2.4, 5.3.6

D

dading | 3.5.2, 4.1, 4.2.4, 4.2.5, 4.3.1, 4.3.2, 4.3.4, 4.3.6, 4.3.7, 4.3.8, 4.5, 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3, 5.2.5, 8.2.3

damnum/lucrum-criterium | 3.2.2, 3.2.4, 4.2.3, 5.8

delictsomschrijving | 2.4.2, 7.2.1, 7.2.3

derdenbescherming | 5.4.2, 6.2.1

deskundige *zie* adviseur

dispositievereiste | 6.3.1

E

eigendomsoverdracht | 4.4.2, 5.4.3

effectenlease | 5.3.3, 5.3.6

element | 7.2.1, 7.2.2, 7.2.3, 7.3.1

erfgenaam | 3.2.2, 3.4.2, 4.3.7, 5.2.4, 5.4.2, 5.5.3

erfrecht | 3.2.2, 3.2.3, 4.3.7, 5.1, 5.3.2, 5.4.2, 5.5.1, 5.5.3, 5.5.4, 6.2.1, 7.2.3

erkenntenis *zie* bekentenis

error iuris nocet | 1.1, 2.2.2, 3.2.2, 3.2.3, 8.2.1

F

faillissement | 2.1, 2.4.2, 6.2.4

fictie | 1.1, 2.1, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.4.2, 2.4.4, 2.4.5, 2.5, 4.2.3, 4.2.6, 4.4.2, 5.3.2, 5.3.6, 5.4.3, 5.6.2, 6.2.1, 6.2.3, 7.4.1, 8.2.1, 8.2.2, 8.5

G

geldige titel | 4.4.2, 5.4.3

gelijkheidsbeginsel | 1.4, 4.2.3, 5.7.2, 6.5.1

getuigenverklaring | 5.5.3

gewoonterecht | 1.4, 2.2.1, 2.3.1, 2.5, 3.1, 3.4.2, 4.2.1, 4.2.3

gift | 5.5.2, 6.2.1

glijclausule | 6.2.4

goede trouw | 4.4.2, 5.1, 5.3.3, 5.4.1, 5.4.2, 5.4.3, 5.5.2, 8.2.4

grondwet | 2.1, 2.2.1, 2.2.3, 2.3.1, 4.2.1, 5.5.4, 5.6.1, 7.2.1

H

handelingsbevoegdheid | 5.5.2

heffingstijdvak | 6.2.3

herziening | 5.7.1, 7.1, 7.2.3

huurovereenkomst | 4.4.1, 4.4.2, 4.4.3, 5.3.6

huwelijkse voorwaarden | 4.4.2, 4.4.3, 5.2.4

hypotheek | 1.1, 4.4.2, 5.3.4

I

informatieplicht | 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5, 5.3.4, 5.3.7, 5.6.1, 5.6.2, 8.3.3, 8.3.5

inspecteur | 1.4, 5.3.3, 6.2.2, 6.2.3, 6.2.4, 6.4.1

ius commune | 3.1

K

keizer | 2.2.2, 3.2, 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.4.1, 3.5.1, 3.6, 4.2.1, 4.2.3, 4.2.4, 8.2.3, 8.3.2

kerk | 2.2.2, 5.5.3, 5.7.3

kenbaarheid | 2.4.1, 2.4.3, 3.2.2, 4.2.3, 5.3.6, 8.5

klachtplicht | 5.1, 5.3.1, 5.3.3, 5.3.4, 8.2.4

L

legaat | 4.4.2, 5.5.3
legaliteitsbeginsel | 5.7.1, 6.3.1, 7.1, 7.2.1, 7.5.1, 7.5.2, 7.5.3
levensonderhoud | 5.5.4
lex certa-beginsel | 7.1, 7.2.1

M

marktdeelnemer | 7.4.1
mededelingsplicht | 2.4.4, 5.3.2, 5.3.7
minderjarigen | 2.2.2, 3.2.3
motiveringsplicht | 6.2.1, 6.2.2

N

nationaliteit | 5.4.2, 7.3.2
natuurrecht | 3.1, 3.4.1, 3.4.3, 3.5.1, 4.2.1, 4.2.3, 8.2.3
nemo censetur ignorare legem | 1.1, 2.2.1, 8.2.1
nietig | 3.5.1, 3.5.2, 4.3.7, 4.3.8, 4.4.2, 5.2.1, 5.2.4, 5.3.5, 5.4.3, 5.5.2
normkennis | 2.1, 2.2.2, 2.5
notaris | 4.3.7, 4.4.2, 5.2.4, 5.3.3, 5.3.4, 5.3.6, 5.5.2, 5.5.3, 5.7.1, 6.2.2, 6.4.1, 7.5.1
novum | 7.1

O

open normen | 2.3.1
opportuïteitsbeginsel | 7.5.1, 7.5.2
opties | 7.4.2
omgevingsplan | 2.3.3, 5.8
onderzoeksplicht | 2.2.1, 2.4.2, 3.2.2, 3.4.1, 3.5.2, 4.3.8, 5.3.2, 5.3.3, 5.3.6, 5.3.7, 5.5.2, 5.5.4, 5.8, 7.3.1, 7.4.1, 7.4.2, 7.5, 8.3.1, 8.3.3, 8.3.5, 8.4
oneerlijkheidstoets | 5.3.7
onrechtmatige daad | 2.3.1, 4.4.2, 4.4.3, 5.1, 5.3.1, 5.3.3, 5.3.6, 5.6.1, 5.8, 8.3.3
ontkenning | 5.5.4, 5.5.5
ontslag van alle rechtsvervolging | 7.2.3, 7.3.1, 7.2.5
onverschuldigde betaling | 3.2.1, 3.2.4, 3.5.1, 3.5.2, 4.2.4, 4.2.5, 4.2.7, 4.3.7, 6.2.2, 8.3.6
onvolwassenen | 3.2.3
overheidslichaam | 5.3.6, 5.7.2
overgangsrecht | 2.4.3, 5.3.3, 5.7.1, 5.7.2, 5.7.3, 6.5.1, 7.5.2, 8.2.4, 8.2.5, 8.3.1, 8.3.4

P

pandrecht | 1.1, 5.4.1
parlementaire geschiedenis | 2.3.1, 2.3.2, 3.5.2, 4.3.4, 4.3.8, 5.3.4, 6.2.1, 6.2.2, 6.2.4, 7.1, 8.3.3
pensioen | 2.4.4, 4.4.2
pleitbaar standpunt | 6.4, 6.5.1, 8.2.5, 8.3.5
praetor | 3.2.2, 3.3.1
precedentwerking | 2.3.1, 5.7.1
proefschrift *zie* dissertatie
promulgatie *zie* afkondiging
prospective overruling | 5.7.1, 6.1, 6.5, 7.5.2, 8.2.4, 8.2.5, 8.3.4
publicatie | 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.3.1, 2.4.1, 2.4.2, 3.2.2, 3.5.1, 3.5.2, 4.2.3, 4.2.6, 5.3.3, 6.2.4, 6.5.1

R

receptie | 3.1
 recidive | 7.3.2, 7.4.3
 rechtsbescherming | 6.3.1, 8.3.3
 rechtshandeling | 1.4, 3.2.1, 3.2.3, 4.3.6, 4.4.2, 5.2.4, 5.2.5, 5.3.2, 5.3.3, 5.3.5, 5.3.6, 5.5.2, 5.5.3, 5.8, 6.1, 6.2, 6.3.1, 6.4.1, 8.2.4, 8.2.5, 8.4
 rechtskennis | 2.2.2, 2.3.1, 2.4.3, 3.2.1, 3.2.2, 3.3.1, 3.3.2, 3.4.3, 4.2.3, 4.4.2, 8.2.1, 8.2.2
 rechtspersoon | 2.1, 2.4.2, 5.3.5, 5.3.6, 7.2.1
 rechtsstaat | 1.1, 2.1, 6.3.1, 8.2.2
 rechtssysteem | 1.1, 1.4, 2.1, 2.2.1, 2.2.2, 2.4.1, 2.4.3, 2.5, 3.2.1, 8.2.1, 8.2.2, 8.3.3, 8.5
 rechtsverwerking | 5.1, 5.3.1, 5.3.3, 5.3.4, 5.3.5, 8.2.4
 rechtsvordering | 2.3.1, 3.2.3, 4.2.1, 4.3.1, 4.3.7, 5.2.2, 5.3.3, 5.7.2, 8.3.5
 rechtsvorming | 2.4.3, 5.7.2
 rechtsvoorganger | 4.4.2
 rechtszekerheid | 2.2.3, 2.4.2, 2.4.5, 3.5.2, 5.3.3, 5.4.1, 5.5.3, 5.7.3, 6.2.1, 6.3.1, 7.2.1
 rechtvaardigingsgrond | 1.4, 5.3.6, 7.2.2, 7.2.3
 redelijkheid en billijkheid | 2.4.5, 5.1, 5.3.3, 5.3.4, 5.3.6, 5.4.1, 5.5.3, 5.5.4, 5.8, 8.3.5, 8.4
rescripta | 3.3.1
rustici | 2.2.2, 3.2.3, 5.8

S

schadevergoeding | 1.4, 2.2.2, 2.4.4, 4.2.3, 4.4.2, 5.3.3, 5.3.6, 5.6.2, 5.7.1, 5.8
 schenking | 1.4, 4.4.2, 6.2.1, 6.2.2, 6.2.4
 schuld fictie | 2.2.2
 schulduitsluitingsgrond | 5.3.6, 6.4.3, 7.1, 7.2.2, 7.2.3, 7.3.1, 7.3.2, 7.6, 8.2.6, 8.3.5
 selectieprocedure | 5.7.2
 soldaten | 2.2.2, 3.2.3, 5.8
 staatsblad | 2.2.3, 2.4.3, 2.4.4, 4.2.1, 4.2.6
 staatscommissie | 4.2.1, 4.2.2, 4.2.3, 4.2.4, 5.8
 strafmaat | 7.4.3, 8.3.5
 strafoplegging *zie* strafmaat
 strafproces | 2.2.2, 7.2.3
 strafuitsluitingsgrond | 5.3.6, 6.4.1, 7.1, 7.2.2, 7.2.3, 7.3.1, 7.3.2, 7.4.3, 7.5.1, 7.6, 8.2.6

T

teruggaafregeling | 6.2.2, 6.2.3
 terugwerkende kracht | 2.4.3, 5.2.4, 5.3.3, 5.7.1, 5.7.2, 6.2.1, 6.2.3, 6.2.4, 6.5.1, 7.2.1
 testament | 3.2.2, 4.3.7, 4.4.2, 5.4.2, 5.5.3, 5.5.5, 6.2.2, 6.2.4, 8.3.5
 tijdsverloop | 5.3.4
 toerekenbaarheid | 4.2.3, 5.3.6, 8.5
 toerekening *zie* toerekenbaarheid
 toerekeningsdrempel | 5.3.6, 5.6.1
 toeslagenaffaire | 2.4.4
 toestemming | 3.2.3, 3.2.4, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.3, 5.5.1, 5.5.2, 7.4.2, 8.2.4
 toetsingskader | 3.2.4, 4.5, 5.3.3, 5.3.6, 5.4.2, 5.7.3, 5.8, 6.2.2, 7.4.2, 7.4.3, 7.5.2, 7.5.3, 7.6, 8.2.4, 8.2.6, 8.4, 8.5
 transactie *zie* dading

U

uiterste wilsbeschikking *zie* testament

V

- vaststellingsovereenkomst | 1.4, 3.5.2, 4.3.1, 5.2.1, 5.2.3, 5.3.2, 5.3.5, 8.2.4, 8.4
verdrag | 1.4, 2.3.1, 2.5, 4.4.2, 5.3.3, 7.5.2
verjaring | 3.2.1, 3.2.2, 3.2.4, 4.3.7, 4.4.2, 4.4.3, 5.1, 5.3.1, 5.3.3, 5.3.4, 5.3.5, 5.3.6, 5.4.2, 5.6.1, 5.8, 8.2.4, 8.3.5, 8.3.6
verkeersopvatting | 2.3.1, 5.3.6, 5.6.1, 6.2.2
vernietigbaarheid | 4.4.2, 5.3.3, 5.5.2, 5.7.2
vernietiging *zie* vernietigbaarheid
verminderingsregeling | 6.2.2
verrekening | 6.2.3
verschoonbaarheidscriteria | 3.2.2, 3.2.3, 3.2.4, 3.3.3, 3.4.3, 8.2.3
verschoonbare termijnoverschrijding | 2.4.4
vertrouwensbeginsel | 2.4.3, 5.4.2, 5.7.2, 6.1, 6.3.1, 6.3.2, 6.5.1, 6.6, 8.2.5, 8.3.5
verval | 5.3.3, 5.3.4, 5.3.5
verwijtbaarheid | 4.4.2, 5.3.6, 7.2, 7.3.1
verzwaarde motiveringsplicht | 6.2.1, 6.2.2
volkerenrecht | 3.4.1
voorlichting | 5.6.2, 6.1, 6.2.2, 6.3, 6.6, 7.4.1, 7.4.2, 8.2.5
voortzettingvereiste | 6.2.4
voorwendcriterium | 6.2.2
vorderingsrecht | 5.3.3, 5.3.4, 5.3.5, 6.2.2
vrijstelling | 6.2.2, 6.2.4
vruchtgebruik | 4.4.2

W

- wederrechtelijkheid | 7.2, 7.4.2
wetsgeschiedenis *zie* parlementaire geschiedenis
wetskennis | 2.1, 2.2.2, 2.3.1, 2.4.2, 2.4.5, 3.3.2, 3.5.2
wilsrecht | 6.2.2, 6.2.4

Curriculum Vitae

Henricus Johannes (Rick) Weijers is geboren op 5 februari 1998 te Lisse. Hij behaalde in 2016 zijn vwo-diploma cum laude aan het Driestar College te Gouda. Aansluitend studeerde hij van 2016 tot 2021 aan de Universiteit Leiden. In 2019 behaalde hij zijn bachelor Notarieel recht met Honours (cum laude), in 2020 zijn bachelor Rechtsgeleerdheid (cum laude) en in 2021 zijn master Notarieel recht (summa cum laude).

Vanaf 2021 werkte hij als PhD-fellow (docent en promovendus) aan dit onderzoek bij de afdeling Notarieel Recht van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden. Gedurende het promotietraject behaalde hij zijn Basis Kwalificatie Onderwijs (BKO) en heeft hij met succes het PhD Training Programme afgerond. Tijdens het promotietraject heeft hij ook in diverse juridische tijdschriften gepubliceerd over uiteenlopende onderwerpen, waaronder met name bijdragen op het terrein van het relatievermogensrecht. Sinds november 2025 is hij werkzaam als universitair docent bij de afdeling Notarieel Recht van de Universiteit Leiden.

In de boekenreeks van het E.M. Meijers Instituut van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Universiteit Leiden, zijn in 2024, 2025 en 2026 verschenen:

- MI-414 E. Hutten, *Belastingprofessionals onder maatschappelijke druk: Een Nederlandse casestudie naar reacties op BEPS*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2024
- MI-415 R. Stolk, *Procederende belangenorganisatie in de polder. Een interdisciplinair perspectief op de toegang tot de rechter*, (diss. Leiden), Zutphen: Uitgeverij Paris 2024
- MI-416 A. Sarris, *International law and governance of the Arctic in an era of climate change*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2024, ISBN 978 94 6473 382 2
- MI-417 F. Heitmüller, *Combatting tax avoidance, the OECD way? The impact of the BEPS Project on developing and emerging countries' approach to international tax avoidance*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2024
- MI-418 F.I. Kartikasari, *Mining and environmental protection in Indonesia: Regulatory pitfalls*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2024, ISBN 978 94 6473 462 1
- MI-419 S.H. Starrenburg, *Striking a balance between local and global interests. Communities and cultural heritage protection in public international law*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2024
- MI-420 D. Stefoudi, *Legal and policy aspects of space big data. Legal implications of the use of large amounts of space data – Regulatory solutions and policy recommendations* (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2024, ISBN 978 94 6473 479 9
- MI-421 S. Pouloupoulou, *Towards the establishment of a new International Humanitarian Law compliance mechanism. Lessons learned from monitoring systems within the International Humanitarian and Human Rights Law frameworks*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2024
- MI-422 M. Aalbers, *De werking van algemene belangenafwegingen in het Europese staatssteunrecht. Tussen verbod en verenigbaarheid?*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2024
- MI-423 J.M. Elbers, *Reward Systems in Prison*, (diss. Leiden), Alblasserdam: Ridderprint 2024
- MI-424 Z. Tian, *Legal Aspects of Active Debris Removal (ADR): Regulation of ADR under International Space Law and the Way Forward for Legal Development*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2024
- MI-425 J.P. Cnossen, *Wisselwerking tussen gemeen en bijzonder materieel strafrecht. Een analyse en waardering in het licht van de beginselen van codificatie, schuld en legaliteit*, (diss. Leiden), Den Haag: Boom 2024, ISBN 978 94 6212 967 2, ISBN 978 94 0011 466 1 (e-book)
- MI-426 L.B. Louis, *Towards Better Policing. Achieving Norm Internalization and Compliance with Persuasively Designed Technology*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2024, ISBN 978 94 6473 559 8
- MI-427 J.P. Loof & R.A. Lawson (red.), *Diverse mensen en gelijke rechten anno 2024. Essays ter gelegenheid van het emeritaat van prof. Titia Loenen als hoogleraar Mensenrechten en diversiteit*, Leiden: Stichting NJCM-Boekerij 2024, ISBN 978 90 6750 070 8
- MI-428 Y. Shi, *Labour Regulation of International Aviation. A Crawl-Walk-Run Approach in International Law*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2024, ISBN 978 94 6473 588 8
- MI-429 I.S. Ouweland, *Toetsing van deskundigenadviezen door de bestuursrechter*, (diss. Leiden), Zutphen: Uitgeverij Paris 2024, ISBN 978 94 6251 362 4
- MI-430 P.L. Koopmans, *Essays on the Economics of Household Finance and Social Insurance*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2024
- MI-431 N. U. van Capelleveen, *Radicalisering bij minderjarigen en overheidsingrijpen. Over de interactie van rechtsgebieden en een kinder- en mensenrechtenconforme inzet van juridische instrumenten*, (diss. Leiden), Den Haag: Boom 2024, ISBN 978 94 6212 009 9, ISBN 978 94 0011 504 0 (e-book)
- MI-432 A.B. Muñoz Mosquera, *The North Atlantic Treaty Organization. An International Institutional Law Perspective*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2024
- MI-433 S. Vandenbroucke, *Navigating Corporate Responsibility in Global Supply Chains using Codes of Conduct*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025
- MI-434 B.N. van Ganzen, *Dynamism and Democracy. Essays on the Fiscal Social Contract in a Globalised World*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025
- MI-435 M. Michels, *Meerouderschap en het erfrecht. Een onderzoek naar de erfrechtelijke positie van het kind en zijn ouders in een intentioneel meeroudergezin*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025
- MI-436 D.K. Jongkind, *Netwerksubsidies. Een onderzoek naar de wijze waarop samenwerking in subsidiërelaties binnen het bestuursrecht kan worden vormgegeven*, (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 2025, ISBN 978 90 1318 051 0

- MI-437 G. Boffi, *Socio-Economic Integration and Social Citizenship of Migrants: Empirical Analyses*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025
- MI-438 A. Kaviani Johnson, *From concept to application: A critical reflection on child safeguarding from a children's rights perspective*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025, ISBN 978 94 6473 734 9
- MI-439 J. Choi, *Criminal Liability of Pilots in Aviation Accident Cases*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025, ISBN 978 94 6473 777 6
- MI-440 K. Sharma, *The Assembly of States Parties to the International Criminal Court – A Good Governance Approach*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025
- MI-441 B. Budinská, *The European Central Bank's centralised application of national law under the Single Supervisory Mechanism. A rule of law analysis*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025
- MI-442 H. Bliersbach, *Becoming and Belonging? Lived Experiences of Naturalization and Implementation of Citizenship Law in Germany and Canada*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025
- MI-443 D.P.L. van Thiel, *Fundamental Labour Standards and the Shift from International to Transnational Labour Law. Countervailing Power in the Globalised World of Work*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025, ISBN 978 94 6473 757 8
- MI-444 L.M.J. van Doorn, *From Risks to Public Opinion. How Structural Economic Changes Shape Political Attitudes and Policy Preferences*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025
- MI-445 D. Koning, *De ventiefunctie van de artikel 12 Sv-procedure. Klachten tegen niet-vervolgving in maatschappelijk gevoelige kwesties*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025, ISBN 978 94 6473 796 7
- MI-446 A.S. Florescu, *Migration, Abduction and Children's Rights. The relevance of children's rights and the European supranational system to child abduction cases with immigration components*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025
- MI-447 C. Smit, *Minderheidskabinetten in Nederland en Denemarken*, (diss. Leiden), Den Haag: Boom juridisch 2025, ISBN 978 94 6212 216 1 (978-94-0011-571-2 ebook)
- MI-448 S.J. Lopik, *Klimaatstrafrecht. De rol van het strafrecht binnen het juridische antwoord op klimaatverandering*, (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 2025, ISBN 978 90 1318 157 9
- MI-449 E. Grosfeld, *Increasing Public Perceived Legitimacy of the European Union Through the Integration of Psychological Insights into Law*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025
- MI-450 E. Nave, *Countering online hate speech. How to adequately protect fundamental rights?*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025, ISBN 978 94 6473 832 2
- MI-451 J.I. Holtz, *Collective Human Rights as an (Onto)Logical Solution to Climate Change. Reconceptualizing, Applying, and Proceduralizing an Overlooked Category of Human Rights*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025,
- MI-452 N.A. Campuzano, *The Regulation of Financial Benchmarks*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025
- MI-453 C.E. Fenwick, *The Political Economy of Immigration and Welfare State Reform. A collection of comparative political and economic essays on human mobility and social protection* (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025
- MI-454 S.H. Lam, *Navigating Between Empires. The discourses on self-determination in and about Hong Kong* (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2026
- MI-455 R.C.G. Brouwer, *Shakespeare, Renan and Weber. An interdisciplinary study of the violence paradigm and what it means to law and the nation-state* (diss. Leiden), Amsterdam Printing 2026, ISBN 978 94 6473 969 5
- MI-456 A.M. Smulders, *International Law and the Challenge of Disinformation. A Patchwork of Rights and Obligations* (diss. Leiden), Amsterdam Printing 2026
- MI-457 R.K. Kemp, *Dynamic Capabilities as Microfoundations for Technological Business Model Innovation in Law Firms. Exploring Drivers and Barriers for Change* (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025
- MI-458 L. Hartman, *Bridging the Sustainability Information Gap: An Assessment of the European Sustainable Finance Framework* (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2026
- MI-459 I.D. Asscher, *Shunning responsibilities and shifting risks. States' responses to the foreign terrorist fighters phenomenon & the limits of public international law*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2025
- MI-460 H.J. Weijers, *De rechtsdwaling. Een onderzoek naar de plaats en betekenis van de rechtsdwaling en het beginsel dat eenieder wordt geacht het recht te kennen in het Nederlandse recht, in het bijzonder het privaatrecht* (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2026